Donderdag 5 Januari 1899. Bureel: PARKSTRAAT, No. 25, 's Gravenhage. (Telephoon No. 213.) Eenendertigste Jaargang. — No. 4.

Directeur:
C. A. M. VAN VLIET.

Abonnement:

Per kwartaal voor 's Gravenhage	f 4,2
» » » de overige plaatsen in Nederl. fr.	» 4,90
» » » België	» 6,00
» » » alle andere landen der Postunie	» 6,50
Voor O. en W. Indië bij vooruitbetaling per jaar	» 26,00
Afzonderlijke nummers	» 0,05

Het Vaderland verschijnt dagelijks, behalve op Zon- en Feestdagen.

HET VADERLAND.

STAAT- EN LETTERKUNDIG NIEUWSBLAD

Het Vaderlandt ghetrouwe
Blijf ick tot in den doot.
Wilhelmuslied.

Wekelijks verschijnt een MAIL-EDITIE van *Het Vaderland* bij vooruitbetaling **f 10 per jaar franco** naar alle landen.

Administrateur:
C. J. N. VAN BEIJEREN.

Prijs der Advertentiën:

Van 1—6 gewone regels met een No. der Courant	f 1,25.
Elke regel meer	» 0,20.
Reclames per regel	» 0,50.
Liefdegiften per regel	» 0,10.

Groote letters worden berekend naar plaatsruimte.

Dienstaanbiedingen worden geplaatst à 5 cents per regel, mits aan het Bureel opgegeven en dadelijk betaald.

HOOFDAGENTEN: Amsterdam SEYFFARDT's Boekhandel Damrak 99, Rotterdam P. M. BAZENDIJK, Utrecht J. L. BEIJERS, Leiden S. C. VAN DOESBURGH, Delft J. WALTMAN JR., Haarlem H. N. MUL, Parijs JOHN F. JONES & Co.

Dit Nommer bestaat uit TWEE Bladen.

Eerste Blad.

BUITENLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Januari.

Brieven uit Zuid-Afrika.

(Particuliere correspondentie.)

PRETORIA, 5 Dec.

Fraaie berichten uit Rhodesia. Ten minste als men de „Buluwayo Chronicle" (een blad dat Rhodes nb. zeer goed gezind is) mag gelooven, dan klagen de menschen er nog steeds steen en been over alles en nog wat en meer speciaal over de behandeling, die de blanke inwoners ondervinden in een land, waar gelijke rechten voor allen „heeten" te bestaan!

Eenige jaren geleden was de Regeering ontwijfelbaar in gunst bij het volk, werd door dik en dun gesteund en werd beschouwd als de beste Regeering voor die kolonie. Dit is sedert anders geworden; thans — dit kan niemand ontkennen — heerscht er in Rhodesia een beslist vijandige geest van tegenstand tegen de „Chartered Company". Mannen, die vroeger de raadgevers van de Regeering waren, tot haar beraadslagingen werden toegelaten en de provincie hielpen besturen, zijn thans bezig met... het instellen van rechtsgedingen tegen de overheid!

Wel wel, dit oordeel der „Chronicle" (ofschoon volkomen juist) is zeker niet erg malsch!

De eerste oorzaak van ontevredenheid is, zegt de „Chronicle", gebrek aan... doorzicht bij de Regeering. De tweede oorzaak is dat de „Chartered" haar belofte breekt en haar woord niet houdt! 10.000 menschen zouden uit Kaapstad naar de „mijnen" van „Chartered" verplaatst worden. Hiervan gebeurde niets; maar toch verhindert dat niet, dat de „Chartered" zich de helft toeëigent van al het goud, dat in dat land gewonnen „mocht" worden! Deze schikking is zoo „eenzijdig", zegt verder meergemeld blad, dat men er slechts van behoeft te gewagen om te toonen hoe bespottelijk de houding van de Maatschappij is! Als deze 50 percent nu maar op allen gelijkelijk werd toegepast, dan was het zoo erg nog niet. Sommige Maatschappijen moeten echter slechts 40 percent afgeven, andere 30 percent, nog andere slechts 12½.

Dan is er nog iets dat de ontevredenheid met den dag grooter maakt. „De pioniers", die het land hebben „schoon" gemaakt, verwachten (niet ten onrechte) dat „hun" deel van de taak nu afgedaan was. Tot hun verwondering echter moesten zij vernemen dat al de gemaakte kosten op hun rekening staan, en dat zij de millioenen ponden, welke de verschillende veldtochten gekost hebben, zelven moeten betalen, zonder er iets voor te krijgen! De gecharterde aandeelhouders staan op „fluweel"; zij behouden al hun mijnrechten en krijgen al hun uitgaven terugbetaald! Dan is er nog een quaestie van landbezit, welke nog altijd in de lucht hangt! De landmeter-generaal heeft zijn best gedaan... om de zaken in verwarring te brengen door de metingen, terwijl de Regeering de Victoria-overeenkomst van zich tracht af te schuiven. Ook het bezit van claims schijnt heelemaal van de... willekeur der Maatschappij af te hangen! De Maatschappij ging in de eerste dagen van haar bestaan een overeenkomst aan met de pioniers, volgens welke een schacht van een 30 voet op een blok claims onbetwistbaar bezitrecht gaf en den eigenaar onthief van alle verdere lasten ten opzichte van de claims.

Nu wil de Regeering op eigen houtje, en zonder de andere partij in het contract te raadplegen, een „draai" maken en de claimhouders verplichten een zekere som per jaar op te dokken en een zekere hoeveelheid werk te doen!

De dag is voorbij (gaat de „Chronicle" verontwaardigd voort) waarop het volk zich zal laten drijven als een troep schapen naar de slachtplek! De verleening van zelfbestuur aan de dorpen heeft den politieken geest wakker gemaakt welke altijd sluimerende is in de borst van een Anglo-Sakser".

De „Buluwayo Chronicle" eindigt haar bijtend en vlijmend scherp artikel met een laatste giftige pijl aan het adres der Regeering: „Wij hebben een groot aantal ambtenaren — twee administrateurs, één waarnemenden commissaris (en wij gaan ook een resident-directeur krijgen), commissarissen van mijnen, postmeester-generaal, en een klein leger onderschikte beambten — en... er wordt absoluut niets gedaan. De mijnwet (de Buluwayosche wel te verstaan) is in een toestand van verwarring, de beloofde post- en telegraafhervormingen liggen in het onzekere, de constitutie voor den Wetgevenden Raad is ver te zoeken en de publieke wegen zijn bepaald een schande! („tout comme chez nous" als 't geregend heeft). Nu, voorloopig kan de „Chartered", die, tusschen twee haakjes, in compagnieschap met de consolidated Goldfields en Co. een overwegend „belang" heeft aangekocht in zekere Duitsche West-Afrika Maatschappij, het er wel mee doen, dunkt mij.

Ik geloof niet, dat Rhodes en Co. om dergelijke vertoogen der publieke opinie zich veel bekommeren. Ook nu zal de vriend van Chamberlain wel weer zijn zin en zijn nieuw te bouwen spoorweg van een haven op de Westkust van Afrika naar het hartje van Rhodesia er door krijgen, evenals zijn telegraaf van Kaapstad naar Kaïro.

De Mokan-expeditie is uitgerust en zal eerstdaags aanvangen met het leggen der telegraaflijn van het Tanganjika-meer naar de Stanley-vallen. De Cavendish-expeditie is reeds bezig met een gelijk werk in Noord-Charterland en men verwacht dat zij in twee jaar de Mokan-expeditie zal bereiken. Intusschen wordt de telegraaflijn van Omdurman Zuidwaarts verder gelegd! De spoorweg van Buluwayo naar fort Abercorn (aan het Zuidelijke einde van het meer Tanganjika) zal omtrent 800 mijlen lang zijn. De kosten worden beraamd op £ 300.000.

De Transvaalsche schatkist heft thans van de goudmijnen een kleine, hoogst billijke nieuwe belasting van 5 percent op de jaarlijksche netto winst, gewonnen door de bewerking van alle claims of mijneigendommen binnen de Z.-A. Republiek, hetzij deze in het bezit zijn van en ontgonnen worden door individuen of syndicaten of maatschappijen, met dien verstande echter dat deze belasting niet gelegd zal worden op mijnpachten, waarop de Regeering naar de termen van art. 16 der goudwet de belasting van 2½ pCt. der bruto opbrengst gelegd heeft of nog leggen zal. Onder netto winst wordt verstaan: de waarde van het geproduceerd edel metaal, na aftrek van de kosten der productie, nl. werkelijk (dat werkelijk is „kostelijk", vind ik) betaalde bedragen voor opbouw of slooping, ontwikkeling, transport, onderhoud, breken en sorteeren, vermalen of stampen, onderhoud en verbetering van gebouwen en wegen, chlorinatie, cyanideering en dergelijke, alsmede alle „redelijke" bedragen voor algemeene onkosten en afschrijving, ter beoordeeling der Regeering. De eigenaar, het syndicaat of de maatschappij die een mijneigendom ontgint, zal vóór 15 Febr. van ieder jaar de aan den Staat toekomende 5 percent op de netto overwinst van het vorige jaar moeten storten bij den mijncommissaris of verantwoordelijken klerk, onder wiens jurisdictie het mijneigendom gelegen is. De mijnmaatschappijen, die mijneigendommen bewerken, zijn verplicht om de mijnplannen op den 15n Februari van ieder jaar behoorlijk bijgewerkt te hebben, waarop alle gegevens tot verduidelijking zullen moeten voorkomen. Indien van een mijn afkomstig erts, tailings, slimes, concentrates of andere bijproducten verkocht worden aan metallurgische inrichtingen of andere, dan moet de waarde van de geschatte extractie, gebaseerd op de te voren gemaakte „essays", van het gemiddelde gehalte worden opgegeven.

Ziezoo, die wet is helder en klaar en laat aan duidelijkheid niets te wenschen over.

En de oude Oom Paul wist wel wat hij deed toen hij, onmiddellijk na de overwinning der burgers op M'Pefu, geheel onverwacht met het nieuwe wetsontwerp voor den dag kwam, de zaak flink aanpakte, krachtig doorzette en door zijn overwegenden invloed den Eersten Raad bewoog zijn toestemming te geven tot de onmiddellijke inwerkingstelling en verheffing tot wet van het Uitvoerend Raadsbesluit van 17 November, art. 1121. Nu, 't werd tijd, meer dan tijd zelfs, dat aan het onbarmhartig en ongehoord plukken van 's lands schatkist (die thans niet precies in extra florissanten toestand verkeert) paal en perk werd gesteld! De mijnen hebben den Transvaalschen bodem reeds genoeg geplunderd. Gedurende het jaar 1896 (het recordjaar voor de licenties) bereikte het totaal der uitgegeven licenties 2½ millioen. De goudopbrengst bedroeg in datzelfde jaar £ 8.603.821.

Gedurende de eerste 9 maanden van 1898 bedroeg het totaal aantal claim-licenties slechts 920.000, dus ongeveer slechts een derde van het aantal in 1896; maar daarentegen bedroeg de goudopbrengst meer dan 15 millioen ponden, dus ongeveer het dubbele van 1896. Dit is ongetwijfeld, zooals „De Volksstem" terecht opmerkt, weergaloos progressief voor de goudmagnaten, maar minder voor de Transvaalsche schatkist. Sedert 1884 tot einde September 1898 is er, volgens officieele opgaaf, een waarde van omtrent 72.000.000 ponden sterling aan goud uit den Transvaalschen bodem weggehaald! Indien van dit kapitaal slechts 5 pCt. aan den Staat was betaald, dan had de Republiek ten minste 3½ millioen ponden sterling aan openbare werken kunnen besteden, dan hadden van dit geld dammen voor landontginning kunnen gebouwd worden en voorts spoorwegtaklijnen naar Rustenburg en Lijdenburg.

Men hoopt voor het jaar 1899 op een goudopbrengst van... minstens 22½ millioen ponden sterling waarde! Ergo die 22½ millioen £ aan goud is ontegenzeglijk voor de Transvaal verloren en wordt naar Europa weggezonden. Het is dus niet meer dan billijk dat de Staat een paar miserabele kruimelkens krijgt die van de tafel der mijn-„richards" afvallen. De opbrengst der nieuwe 5 en der 2½ pCts. belastingen voor het jaar 1898 worden geschat op omtrent £ 400.000, dat is alles. Zoo bijster veel en „schreeuwend" groot is dit voor al de werkende mijnen zeker niet, vooral als men weet dat de Dynamiet-maatschappij alleen gedurende het jaar 1897 aan de Transvaalsche schatkist ongeveer £ 90.000 heeft betaald en dat de Staat van dit bedrag geen premie, salarissen aan mijncommissaris, verantwoordelijken klerk, diens inspecteurs, boekhouders en andere ambtenaren heeft behoeven uit te keeren.

Dat de Regeering op dit oogenblik veel geld noodig heeft is waar, de besproeiingswerken, de vestiging van landbouwkolonies, de oprichting of 't steunen van een landbouwbank, deelneming in 't leggen van een (niet-Engelschen) kabel, subsidieering van een snelle stoomvaartverbinding met Europa langs de Oostkust, spoorwegbouw enz., dat alles vereischt geld, veel geld zelfs. Maar gelukkig... heeft de Regeering op dit oogenblik 600.000 ponden sterling batig saldo in kas en verder krijgt zij een aardig duitje van de genoemde 5 pCt. mijnbelasting, ongeveer 500.000 ponden sterling per jaar, dan bedraagt de raming der op te leggen oorlogsbelasting van plaatsen van buitenlandsche eigenaren ruim 40.000 ponden sterling. Naar men zegt zullen de „Oceana" een der rijkste grondeigendommaatschappijen, en de Eckstein-maatschappij „The consolidated Landcompany" elk niet minder dan tusschen de tien en vijftienduizend ponden sterling opbrengen. Het bedrag verschilt van 1 pond tot 15 pond sterling per persoon. Deze inkomsten zijn dus betrekkelijk hoog.

Maar daar deze inkomsten nog niet voldoende worden geacht om er de uitgaven voor alle publieke werken uit te bestrijden, heeft de Volksraad er eindelijk in toegestemd om de Reg. te machtigen van de Nat. Bank het geld (hoogstens 2½ millioen) op de meest voordeelige voorwaarden voor den Staat en zonder verleening van spoorweg-concessies te leenen en dit voor publieke werken als anderszins (doch niet voor de gewone uitgaven des lands) te gebruiken. Elk jaar moet een verslag van de verkregen en bestede gelden bij den Volksraad ingediend worden. Verder wordt de Reg. opgedragen zonder verwijl „tenders" aan te vragen voor den bouw der Rustenburg- en Lijdenburglijnen en deze tenders bij de opening der Volksraadzitting in Februari over te leggen. De heer Van Niekerk, Volksraadslid, wijst de Regeering er op, dat haar reeds in de zitting van 1897 werd opgedragen spoed achter het werk, den bouw der Lijdenburglijn, te zetten, en alle maatregelen te nemen, zoodat in de Febr.-zitting van dit jaar finaal over de lijn zou worden beslist. De heer Niekerk betreurt het zeer, dat, nu eindelijk de spoorwegverbinding is toegestaan, er geen uitvoering aan de opdracht der Regeering hieromtrent gegeven wordt. De Lijdenburgers wachten nu reeds lang genoeg op den beloofden spoorweg, het is onbehoorlijk hen nog langer te laten wachten!

Een andere kleine schermutseling viel in den Volksraad ook voor over 't verleenen van een tender aan een zekeren heer De Jager, die den tender weer aan een ander zou overgedaan hebben! (natuurlijk met een lief „zoet" winstje). Die mijnheer De Jager had voor het luttele sommetje van 305.000 pond sterling getenderd (zooals men het hier noemt) voor den bouw der Vrijheidlijn. De aanbesteding was hem gegund en het eerste wat hij toen goed vond te doen was... zijn tender (die van 305.000 pond sterling) aan iemand, die...... de Regeering had aangeboden hetzelfde werk voor minder geld en slechts voor 285.000 pond sterling te verrichten, doch wiens tender of offerte (als zijnde minder „betrouwbaar" persoon) door de Regeering geweigerd was, over te doen! De Staatspresident was echter van opinie, dat de Reg. volstrekt niet gehouden of verplicht was den laagsten tender aan te nemen, en daar uit de inlichtingen van den Staatspresident bleek, dat de tender van 305.000 pond sterling „het best overeenkwam met de begrooting van den technischen inspecteur", werd die tender aangenomen. Hm! De heer De Jager, die zelfs nb. aan den heer Smit — den Reg.-commissaris van spoorwegen — volkomen onbekend was, heeft echter bij dit (ondergestoken?) spelletje het aardig sommetje van £ 20.000, zegge twintigduizend pond sterling, verdiend zonder er iets voor gedaan te hebben!

De welbesproken beruchte Selatie-quaestie is eindelijk afgedaan, en voorgoed van het staatkundig „repertoire" verdwenen!

Het rechtsgeding te Londen, tusschen de Selatie-Maatschappij (Société France-Belge), alias R. Oppenheim en de Zuid-Afrikaansche Republiek gevoerd, is door den Engelschen rechter ten gunste der Zuid-Afrikaansche Republiek beslist. De Zuid-Afrikaansche Republiek heeft het recht gekregen wederom een „trustee" te benoemen in de plaats van den heer Beelaerts van Blokland, welk recht betwist werd door den ouden trustee, den heer R. Oppenheim. De heer Oppenheim had namelijk het voornemen om alle fondsen der Selatie-Spoorweg-Maatschappij op zijn naam te doen plaatsen, nadat de vroegere trustee der Transvaalsche Regeering, de heer Beelaerts van Blokland was overleden. De Selatie-Maatschappij is tevens veroordeeld tot betaling van alle kosten van het rechtsgeding.

De Transvaalsche Regeeringsspoorweg-commissaris, de heer Smit, heeft zeer veel er toe bijgedragen, dat in die zaak eindelijk licht ontstoken is. Aan hem en zijn voortvarendheid, zijn doortastend, krachtig optreden is de gunstige uitslag van het proces ten faveure der Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek hoofdzakelijk te danken. Door dit kranig optreden maakte hij een tweede obligatieleening der Selatie-Maatschappij onmogelijk, daar hij aan de Londensche Beurs bekend deed maken, dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek niet voornemens was de rente op die emissie te betalen.

E.

OOST-INDIE.

Batavia, 6 Dec.

ATJEH.

Aan een van den gouverneur van Atjeh ontvangen telegram wordt het volgende ontleend:

De ter Westkust ageerende colonne legde een weg aan van Melaboeh, langs den rechterrivieroever naar de bovenstreken, welke weg thans tot Marit gereed is, waar het bivak is opgericht. Den 26n November werd vandaar uit een verkenning gemaakt naar Aloer-Tampa, waar een vijandelijke benting genomen werd. Onzerzijds werden daarbij twee Amboineesche militairen gewond, waaronder één levensgevaarlijk, terwijl de vijand twee dooden achterliet.

De wegaanleg wordt voortgezet. De Radja van Tenom is uit zijn land gevlucht naar Poeloe-Raja.

De weergesteldheid is slecht, de gezondheidstoestand bevredigend.

Uit Atjeh schrijft men, dd. 2 dezer, het volgende aan het „Pad. Advertentieblad":

De chef van het postkantoor te Kota-Radja, Vogelzang, is zwaar ziek, zoodat hij zijn betrekking moest neerleggen en in het hospitaal moest worden opgenomen. Hij vertrekt per boot van 3 dezer naar Padang; postcommies Diepenhorst neemt voorloopig zijn dienst waar.

Ingedeeld: te Oleh-leh kapt. der inf. Spirlet; te Kota-Radja de kapt. der inf. Schauroth, de 1e luit. der inf. Pluim Mentz, de 2e luit. kwartierm. Lieth.

Overgeplaatst: Naar het 9e bat. kapt Kimmijser van Lambaroe en kapt. A. L. Statius Muller van het 6e bat.; 1e luit.-adj. Kruijt van het 6e bat.; 1e luits. inf. Gusdorf van Kota-Radja en Stuijver van Poelo-Raja; onderluits. Steffen en Van Haalen van het 3e bat.

Naar het 12e bat.: majoor Langenbach, kapts. Fliers en Snijders, 1e luits. Rijers en Smelt, 2e luit. Rogge en onder-luit. Riel. Deze officieren blijven te Indrapoeri.

Naar Lambaroe: de kapt. der inf. Van de Siegkamp; naar Segli de 2e luit. F. Fischer; naar het 7e bat. de 1e luits. C. F. Doerrleben en C. J. Ipenburg, onder-luit. Eglofstein; naar het 3e bat. de kapt. Glaser; naar Kota-Radja de kapt. der inf. Soetens, de 1e luit. der inf. Buijs.

De kapt. der genie Peereboom en de opzichter der genie Rademaker zijn van hun detacheering bij de Atjeh-stoomtram naar Kota-Radja teruggeplaatst.

Geëvacueerd naar Padang per ss. „Carpentier", op 3 December, de kapt. der inf. Van Regteren, 1e luit. inf. Verschuir, off. van gez. Tullenersen en de 1e luit.-kwm. Shneider.

Toekoe Oemar heeft de volgende proclamatie tot de Atjehers gericht:

U allen, die de kaffirs kwaadwilligen noemen, maar die voor Allah de eenig goedgezinden zijn, in Atjeh, kom ik hoop en troost in het hart storten.

Veel was door de Atjehers gezondigd; zwaar heeft daarom de bestraffende hand van den Alziende ons getroffen.

Maar nu is de boete aangezuiverd.

Allah, die de dapperheid der Hollanders gebruikt heeft om ons te kastijden, laat hen nu weer door hun domheid beheerschen; ons is de verademing, de hoop. Wee hem, die getwijfeld heeft!

Reeds is de mare tot mij gekomen, dat de man, dien wij vreezen als het vlammend zwaard, weggeroepen zal worden. Allah bestierd alles naar zijn wil.

De gouverneur te Kota-Radja, die vroeger een boek heeft geschreven hoe wij bedwongen kunnen worden, alsof dat mogelijk ware;

de gouverneur, die zijn geschreven woord ook tot uitvoering is beginnen te brengen, en die nu de goedgezinden terugdreef tot ver van onze landen en erven en die alles deed wat hij schreef in zijn slecht boek;

die gouverneur zal heengaan van Kota-Radja en van Atjeh; een ander zal hem komen bewijzen, dat wat hij schreef en deed even weinig beteekenis heeft als hetgeen Koning Eenoog weleer tot stand bracht.

En evenals toen zullen wij wederom kunnen te voorschijn komen uit onze vluchtoorden en den oorlog hervatten met hoop, met vertrouwen op voorspoed.

Wie zou er nog durven twijfelen aan de goede gezindheid van Allah, wiens kinderen wij zijn?

Wet uw klewangs giet kogels, oefent oog en hand!

Weldra zullen wij weer een groot Schandoerie Slamat vieren, want Allah is Allah en Mohammed is zijn profeet.

TIMOR.

Van den resident van Timor en onderhoorigheden is het volgend telegram ontvangen:

Strijd tusschen strand- en bergbevolking Endeh beëindigd, vrede zal gesloten worden. Politieke toestand elders bevredigend. Te Koepang pokziekte nog niet geweken, heeft geen epidemisch karakter; overigens gezondheidstoestand gunstig.

CELEBES.

Uit Makassar wordt dd. 6 Dec. geseind:

Op 't terrein van het goud-syndicaat Bwool te Palehleh heerscht wanorde.

Gisteren kwamen hier met de „Van Goens" aan de directeur-ingenieur Neeb, twee geëmployeerden en 258 koelies, die niet te Bwool wilden blijven, omdat er geen geld in kas was om voedingsmiddelen te koopen.

Men beweert, dat de schuld voor dezen loop van zaken berust bij den vertegenwoordiger van het syndicaat te Batavia, den heer Van der Capellen. De heer Neeb seinde naar het bestuur in Europa om f 30.000 over te maken tot dekking van twee maanden achterstallig traktement, van passage van Bwool naar Makassar en terug en tot aankoop van rijst.

De koelies zijn voorloopig gehuisvest in een ledig petroleumpakhuis alhier.

PERSONALIA.

De heer M. E. Wastenecker, agent der Kon. Paketvaart-Mij. te Ternate, is overleden.

In plaats van den heer G. A. Scherer is als voorzitter van het Bataviaasch Genootschap opgetreden mr. J. C. Mulock Houwer, lid van den raad van Ned.-Indië, in plaats van den heer C. Den Hamer, wegens vertrek, de heer A. A. De Jongh, inspecteur-titulair voor opiumaangelegenheden; terwijl een, sedert eenigen tijd vacveerende plaats in het bestuur is vervuld door dr. G. A. J. Hazeu, leeraar aan de Rijksinstelling ter opleiding van O.-I. ambtenaren te Batavia.

Aan boord van het wachtschip „Gedeh" is op plechtige wijze in tegenwoordigheid van den état-major en de geheele bemanning de eeremedaille van Oranje-Nassau in brons uitgereikt aan de mariniers 1e klasse T. J. Tobias en H. Gisoff.

De heer H. P. J. Van den Berg, directeur-secretaris der Javasche Bank, zou, volgens het „Bat. Nbld.", den 14n Dec. wegens ziekte per „Koningin Wilhelmina" naar Nederland vertrekken.

Men deelt mede, dat de heer Bakhuizen van den Brink, directeur van financiën, het volgende jaar 's lands dienst met pensioen zal verlaten.

De geneesheer-directeur van het hulpkrankzinnigengesticht te Semarang, dr. H. J. Kessler, gaat wegens langdurigen dienst met een jaar buitenlandsch verlof.

De heer D. J. A. Arntzenius, waarnemend directeur van 's lands gevangenis en van het dwangarbeiderskwartier te Glodok, heeft een request ingediend, om met 5 Jan. 1899 uit zijn betrekking te worden ontslagen; aan den heer J. Eschbach, benoemd resident der Lampongsche districten, is wegens ziekte een binnenl. verlof verleend voor den tijd van een maand, door te brengen te Soekaboemi; aan den asp.-contr. te Bodjonegoro A. H. Maas Geeste-

Feuilleton van „Het Vaderland".

Jan: een Afrikaander.

Uit het Engelsch. 17)

„Je weet evengoed als ik", zei hij, met gedempte stem, „waarom ik niet naar Engeland wil gaan. Mijns vaders familieleden zouden me uit den weg gaan en minachten. Ze zullen niets te maken willen hebben met den zoon van een Kaffersche vrouw."

„Je vaders familieleden", zei Reginald op beslisten toon, „zullen je op volkomen dezelfde manier behandelen als ze mij behandelen. Doen ze dit niet, dan zullen ze zich hebben te verantwoorden tegenover mij."

„Tegenover jou!" zei Jan, op bitteren toon, „tegenover jou, die me den afstand, die ons beiden scheidt, elken dag al meer doet voelen!"

„Dat wist ik niet", zei Reginald verbaasd, „en werkelijk, het heeft nooit een oogenblik in mijn bedoeling gelegen. Jan", voegde hij er bij, met een gevoel van verlichting, nu hij zonder omwegen spreken kon, „als je je afkomst voor je Engelsche familie verborgen wilt houden, dan zullen ze door mij er nooit iets van hooren. Mijn moeder is er mee bekend; maar geen van ons beiden zal ooit, zonder je toestemming, één woord over de zaak spreken."

„Het zou toch aan het licht komen", zei Jan op somberen toon; „'t zou toch aan het licht komen. Ik heb eens getracht het geheim te houden. Dat was toen ik een Engelsch meisje liefhad — een mooi meisje, een dame, net zoo voornaam en zoo trotsch als jij bent. Ik had haar lief — en ik hield mijn afkomst voor haar verborgen. Toch heeft ze die ontdekt en me vol afschuw aan mijn lot overgelaten."

Nog altijd sprak hij op gedempten toon, maar zijn stem trilde van bedwongen drift.

Reginald voelde zich door een koude huivering aangegrepen, nu zijn vreeselijke vermoedens omtrent de schuld van zijn neef aldus door diens eigen woorden werden bevestigd.

„Luister eens", ging Jan voort, zijn stem een weinig verheffend, naarmate zijn drift hem meer en meer overmeesterde, „ik placht buitengewoon veel van mijn vader te houden. Vroeger dacht ik, toen ik een jongen was, dat hij heel goed voor me was. Maar nu..." Hij stond op en sloeg met zijn gebalde vuist tegen den muur. „Nu", zeide hij, „vervloek ik hem! Ik vervloek hem omdat hij met mijn moeder is getrouwd! Ik vervloek hem omdat hij me in de wereld heeft gebracht! Ik vervloek hem omdat hij me geschikt maakte voor een positie die ik nooit kan innemen! Ik vervloek hem omdat hij mij rechten gaf met de eene hand, alleen om ze met de andere weer terug te nemen! Hij wist dat ik door de Kaffers zou gehaat worden omdat mijn vader een blanke was! Hij wist dat ik door de blanken met minachting zou worden behandeld omdat mijn moeder een Kaffersche was! Ik vervloek hem, omdat hij mij willens en wetens dat onrecht heeft aangedaan! Ik vervloek zijn nagedachtenis en ik zal die blijven vervloeken tot aan mijn laatsten ademtocht!"

Hij zeide dit alles, hoewel met duidelijke stem, zóó snel, dat Reginald geen kans zag hem in de rede te vallen of te doen zwijgen. Een oogenblik lang bleef deze onbeweeglijk, sprakeloos zitten, den blik gericht op de hooge gestalte en de door drift verwrongen gelaatstrekken van den man, tegenover hem, in wien zich de primitieve wilde scheen te openbaren, zich geheel overgevende aan zijn ongebreidelde hartstochten. De gedachte kwam zelfs bij hem op, dat Jan plotseling op hem zou kunnen losspringen en hem met die sterke handen zou kunnen verworgen, evenals hij dien ander had verworgd. Maar in 't volgende oogenblik kregen betere gedachten de overhand. Hij stond op en keek zijn neef in 't gelaat.

„Schaam je, Jan!" zeide hij streng; „schaam je, om den doode, die je 't leven schonk, te vervloeken! Welk kwaad kunnen je vervloekingen hem doen? Ze kunnen alleen jezelf kwaad doen. En ik zal niet toelaten dat je in mijn bijzijn over den eigen broer van mijn moeder op die manier spreekt. Ik verbied 't je dit ooit weer te doen."

Reginald's blauwe oogen schitterden vol toorn, zooals misschien niemand ze nog ooit te voren had zien schitteren, en toch was hij menigmaal méér verontwaardigd geweest dan op dit oogenblik. Want ondanks zijn strenge woorden voelde hij, in 't diepst van zijn hart, voor Jan een groote mate van medelijden. Zijn strengheid had op Jan meer uitwerking dan medelijden of welwillendheid zouden hebben gehad. Er volgde bij hem niet, zooals Reginald bepaald had verwacht, een nieuwe uitbarsting van drift en hartstocht. Hij wendde zich om naar het raam en bleef daar staan, zonder iets te zeggen. En na een oogenblik ging Reginald de kamer uit.

Toen hij Jan opnieuw ontmoette, had deze weer zijn gewone kalme teruggetrokken houding aangenomen. Geen van hen beiden maakte natuurlijk eenige toespeling op 't geen er gebeurd was, maar toen zij dien avond tamelijk laat naar hun respectieve kamers gingen, zeide Jan op eens:

„Reginald, ik wil met je mee naar Engeland gaan, zoo gauw als je wilt. We kunnen morgenochtend onze passage nemen. Maar ik moet een paar dagen beschikbaar hebben om naar mijn hoeve te gaan en daar alles in orde te brengen vóór mijn vertrek."

„Dank je, Jan", zeide Reginald bedaard. „Ik wil graag ook meegaan, om van de Robertson's afscheid te nemen."

„Goed. We kunnen dan morgen onze plannen regelen", zeide Jan op heel gewonen toon.

Toen wenschten ze elkaar goeden nacht en gingen ieder huns weegs.

Reginald bleef lang wakker liggen, nadenkende over deze plotselinge verandering, maar hij kon geenerlei verband ontdekken tusschen die verandering en iets wat er was voorgevallen. Integendeel, na het tooneel van dien middag had hij bijna alle hoop opgegeven dat hij er ooit in zou slagen Jan te overreden met hem mee te gaan. Inderdaad was dat vreemde, stijfhoofdige karakter voor hem een volkomen raadsel. Hij besefte alleen, dat hij op de een of andere wijze een invloed op zijn neef had verkregen, dien hij tot nog toe niet had bezeten, en dat besef bracht hem in verlegenheid, terwijl 't hem tegelijkertijd een gevoel van voldoening schonk. Zoowel zijn verantwoordelijkheid als zijn kans om tegenover Jan iets goeds uit te werken, werden er door vermeerderd.

Voor dat hij insliep, herinnerde hij zich op eens wat de dokter gezegd had omtrent 't kijken naar Jan's oogen, als deze heel opgewonden was. Hij had dit dien dag gedaan en thans meende hij te weten wat de dokter bedoelde. Een blanke, hoe driftig hij zich ook mocht maken, zou er nooit zoo kunnen uitzien als hij.

Twee dagen later waren Jan en Reginald weer in Petrusville. Het dorp was in geenerlei opzicht veranderd sinds den eersten keer, dat Reginald het had gezien, alleen was het er minder stoffig en heet dan bij die gelegenheid. In Reginald's oogen zag het geheel er even primitief en slaperig uit als altijd, en het leek niet alsof het ooit eenigszins anders zou kunnen worden. Ze wendden hun schreden naar den winkel van de Robertsons, waarbij ze onderweg den dokter tegenkwamen, die zijn rijtuig liet stilhouden om zijn gewezen patiënt met zijn welvarend uiterlijk geluk te wenschen. Want ondanks de onaangenaamheden die hem drukten, was Reginald weer volkomen gezond geworden. Jeugd en een sterke constitutie leveren bij zorg en moeilijkheden, zelfs bij de knagingen van een al te nauwgezet geweten, een krachtig tegenwicht op.

Toen zij den winkel binnentraden, kwamen Harold en Ralph hen tegemoet en beiden, maar vooral Reginald, werden door hen hartelijk verwelkomd. Met een plotseling gevoel van zelfverwijt bedacht Reginald, hoe hij zich bij de eerste kennismaking met hen van een zekere maatschappelijke kloof was bewust geweest tusschen zichzelf en den eigenaar van een winkel — een zekere meerderheid van zijn kant, wat geboorte en relaties betrof. Wiens meerdere was hij thans — hij, wiens naaste bloedverwanten, zijn moeder uitgezonderd, halve Kaffers waren? Wat zou hij nu niet willen geven om in staat te zijn die verklaring af te leggen, die de heer Robertson eens met trots tegenover hem had geuit: „Niet dat er eenige vermenging in mijn familie bestaat. Gelukkig niet; we zijn echte Schotten."

Jan had te voren bericht gezonden, dat zijn rijtuig hen in Petrusville moest afhalen, en het stond dan ook op hen te wachten. Het was zijn plan dien avond op Brakplaat door te brengen en den volgenden dag naar zijn hoeve te vertrekken.

„Het zal hun bijzonder veel genoegen doen je te zien", zei Ralph tot Reginald. „Vader en moeder spreken dikwijls over je en de kleintjes vragen telkens wanneer je toch weer terugkomt."

„Ik verheug er me in allen weer terug te zien", zei Reginald; en inderdaad was het vooruitzicht hem in de hoogste mate aangenaam zich weer eens te midden van dien gezelligen familiekring te bevinden. Zijn geest was in den laatsten tijd zoo volkomen vervuld geweest van zijn eigen zaken en die van Jan, dat zijn vrienden een tamelijk ondergeschikte plaats in zijn gedachten hadden ingenomen; maar nu, terwijl hij met Jan den welbekenden weg langs reed, kwam de herinnering bij hem boven aan zijn eersten rit daar, met den heer Robertson, en aan de aangename dagen, die er op volgden. Toen ging hij er over denken, dat hij op weg was om zijn vrienden daar vaarwel te zeggen en dat 't heel goed mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk was, dat hij hen nimmer zou terugzien. Die gedachte stemde hem heel verdrietig.

Toen ze het huis naderden, zagen ze Mary op de stoep zitten. Drie of vier van de kinderen stonden om haar heen; ze praatte tegen hen, of misschien was ze bezig hun iets te vertellen, terwijl haar handen zich intusschen druk met eenig naaiwerk bezighielden. Het geratel van de wielen deed allen uit het groepje opzien. De kinderen snelden toe om de nieuwaangekomenen te begroeten, en Mary legde haar werk neer en volgde hen op meer bedaarde manier.

Reginald was de eerste, die uit het rijtuig stapte. Toen hij haar hand in de zijne hield en haar in de helderbruine oogen keek, voelde hij zich door een zonderlinge aandoening aangegrepen; en plotseling besefte hij, dat het hem heel hard zou vallen van haar te moeten scheiden. Dat besef was volkomen nieuw voor hem, en hij schrikte er van terug met den instinctmatigen weerzin, dien elk levend wezen voor pijn of smart gevoelt.

(Wordt vervolgd.)

ranus een maand, door te brengen ter dier plaatse; aan den secr. der res. Tapanoeli C. L. Thieme een verlof van twee maanden naar Fort de Kock; aan den 1n luit. der inf. van het 10de bat. H. Ketting twee maanden naar Soekaboemi; aan den werktuigk. ambt. bij het mijnwezen R. F. L. Ronkes een maand idem; aan den maj. J. J. Verlinden, den kapt. Ph. J. Weijers, den 1n luit. H. Halkema, allen van Atjeh geëvacueerd, 1 md. naar idem; aan den kapt. J. M. Van der Ende 1 md. naar Fort de Kock. Verlegd met 1 maand de verloven van den kapt.-int. F. G. Jesse naar Fort de Kock; den 2n luit.-kwartierm. E. W. Gunther naar Soekaboemi, van den 1n luit. der inf. T. G. Ramaer en den off. van gez. H. Koppeschaar naar idem; van den 1n luit. L. J. T. Veenhuizen naar Fort de Kock, met 2 md. het verlof van den 1n luit. A. E. Van Suraten naar Malang.

BESTUURSZAKEN.

Uit Soerabaja wordt aan „De Loc." getelephoneerd, dat de ingenieur, belast met de leiding der werken aan de Solo-rivier, Pierson, eervol ontslag uit 's lands dienst en een spoedige vervanging heeft verzocht, en dat de ingenieur Von Essen van Batavia naar Bodjonegoro gaat ter bespreking en regeling van een en ander.

Men schrijft uit Batavia aan het „Soer. Hbld.":

Door de Regeering is aan den hoofdinspecteur van de spoorwegdiensten en het stoomwezen opgedragen zich spoedig naar Soerabaja te begeven om aldaar met den chef der exploitatie-oosterlijnen en de verschillende afdeelingschefs het door den exploitatiechef Lindo ingediend voorstel tot belangrijke uitbreiding van het goederenstation Kalimas te bespreken. Indien dit voorstel wordt goedgekeurd, zullen de sporen op het emplacement te Kalimas zoodanig worden uitgebreid, dat er dagelijks vierhonderd tot vijfhonderd waggons kunnen worden gelost, waardoor het groote ongeriet van de suikercampagne van 1898, bij het lossen te Kalimas ondervonden, geheel uit den weg zal worden geruimd. Voor de suikerindustrie in den Oosthoek is het van het grootste belang, dat het voorstel aangenomen wordt en de Regeering de niet onbelangrijke uitgaven, daarvoor benoodigd, zal toestaan. De hoofdinspecteur is gisteren vertrokken en zal onderweg hier en daar ook enkele zaken nazien.

„Uit goede bron" verneemt het „Bat. Nbld.", dat de Regeering den directeur der burgerlijke openbare werken heeft opgedragen de noodige gegevens te verzamelen voor het naasten van de bestaande intercommunale telephoonnetten. Voorts zal de directeur ook hebben te adviseeren over de wenschelijkheid, om ook de plaatselijke telephoonnetten ten laste van den Staat over te nemen.

De chef van het wapen der infanterie heeft bevel ontvangen tot het opheffen van de boven de formatie van het leger gevoerde compagnie koloniale reserve te Magelang, welke als 5e compagnie aan het 8e bataljon was toegevoegd. De inkrimping van het leger begint dus voorloopig compagniesgewijze.

De „J.-B." weet te vertellen:

dat de Min. van Kol. het civiel bestuur in Atjeh wilde uitvoeren, maar voor de tegenargumenten van den Gouv.-Gen. is gezwicht;

dat de Minister bij de mijnwet ten opzichte van het nieuwe cijnsartikel de portefeuille-quaestie zal stellen;

dat mr. J. E. Henny, lid van den Raad van State, het Gouv.-Generaalschap is aangeboden, maar hij ter wille van de gezondheid van zijn echtgenoote bedankt heeft;

dat de heer Cremer den Buitenzorgschen troon ambieert.

RECHTSZAKEN.

In de strafzaak van den heer Jasper Boon (beschuldigd van misbruik van vertrouwen) heeft de officier van justitie bij den Raad van Justitie te Padang, mr. Rhemrev, in de terechtzitting zijn requisitoir genomen, eischende vrijspraak en veroordeeling van den lande in de kosten des gedings. Mr. Van Bosse, verdediger, concludeerde eveneens tot vrijspraak van zijn cliënt.

De Raad van Justitie zal 15 Dec. uitspraak doen.

De zaak van Si Marianna, de inlandsche vrouw, die wijlen Van der Heijde op zijn vlucht met zooveel zelfopoffering vergezeld heeft, is door den Raad van Justitie te Padang naar den eersten rechter, de Rapat te Kajoe-Tanam, teruggewezen.

Deze Rechtbank heeft nl. verzuimd een aantal getuigen te hooren, wier getuigenis van belang moet worden geacht.

CULTURES.

Omtrent de suiker meldt het „Bat. Nbld.": Door ons uit Midden-Java en den Oosthoek ontvangen berichten omtrent den stand van het te velde staand gewas luiden zonder uitzondering gunstig. De meeste fabrikanten maken melding van een door en door gezonden, goed ontwikkelden aanplant, die een ruimere opbrengst belooft, grooter dan die van a. p. op dit tijdstip.

In het aanstaande oogstseizoen zullen volgens het „Soer. Hand." 26 koffieondernemingen in 't Malangsche een ingrijpende verandering aanbrengen in het drogen van de koffie. Ze zullen nl. terugkeeren tot het drogen in de zon.

Het groote bezwaar was vroeger, dat er voor groote oogsten een enorm groot aantal kostbare droogbakken benoodigd was; dat bezwaar is nu opgeheven. Men heeft de ervaring opgedaan, dat koffie uit den waschbak, na 24 uur uitgelekt te zijn en daarna een dag heel dun uitgespreid te zijn geweest op een droogbak, zoodat alle uitwendig water weg is, zonder gevaar bewaard kan worden in dikke lagen, tot 1 meter toe op een bak, welks bodem plm. 6 voet boven den grond is en van geperforeerd ijzer is gemaakt. Die bewaarbak krijgt een vast dak. Broeiing treedt in die dikke laag koffie niet in en de oogst kan op die wijze langzaam afgedroogd worden met de bestaande droogbakken. Koffie, op die manier behandeld, bracht in het afgeloopen jaar 11 cent per ½ kilo meer op dan die in drooghuizen afgedroogd.

De Blitarsche corespondent van „De Locomotief" hangt een somber tafereel op van de koffiecultuur" in die afdeeling; minstens vijftig ondernemingen zullen in den loop van het volgend jaar onder den hamer komen of verlaten worden.

De „Ind. Landbouw. Crt." is na een tweejarig bestaan geconverteerd in een Archief voor den Landbouw der bergstreken in Ned.-Indië, mede onder redactie van den heer Enklaar van Guericke, die nu al 27 jaren over agronomische onderwerpen schrijft en nog niet uitgepraat is. Nu de suikerfabrikanten hun eigen orgaan hebben en de indigofabrikanten hun voorlichting ontvangen van het in het geheim werkende proefstations te Klaten, bleef de belangstelling in het orgaan beperkt tot de planters van koffie, kina en thee en andere gewassen uit hoogere streken; vandaar de hervorming. Het Archief heeft nu den vorm van een flinke brochure gekregen.

OVERSTROOMING TE PADANG.

De „Sum. Crt." van 6 Dec. brengt de volgende berichten van de overstrooming van 5 Dec.:

Gisteren in den vooravond viel hier ter plaatse en omstreken een stortregen, welke eenige uren aanhield en oorzaak werd van groote onheilen.

Het water viel alsof het met bakken uit den hemel gegoten werd; binnen weinig tijds was de Padang-rivier sterk gezwollen en stonden alle laaggelegen buurten alhier blank.

Tot overmaat van ramp kwam tusschen 10 en 11 uur 's avonds de vloed opzetten, zoodat de rivier het overtollige water niet voldoende kon afvoeren en buiten haar oevers trad.

Omstreeks 11 uur kwam het water met geweldige kracht opstuwen; tegen middernacht stond het water der rivier gelijk met den straatweg en kort daarna reeds een paar meters daarboven.

Vele wegen waren rivieren geworden, waar het water, een paar meters diep, in schuimende kolken voortjoeg.

Het centrum der plaats bleef zooals gewoonlijk gespaard, daar het hooger gelegen en van de rivier verder verwijderd is.

Verscheidene buurten hadden het echter zwaar te verantwoorden. Bruisend en klotsend joeg het water voort, alles meesleepend, dat weerstand bood. In den donkeren nacht en te midden van het woest stroomende water was het een akelig schouwspel in de bedreigde buurten alle woningen, groote en kleine, met lampen en lichtjes verlicht te zien, terwijl men de bewoners met wanhopige haast aan het werk zag om lijf, have en goed aan het vernielende element te ontrukken. Zeker is het, dat menigeen daar bange uren heeft doorstaan.

Na 3 uur in den morgen begon het geweld van het aanstroomende water te verminderen; allengs trad de rivier weer binnen haar oevers en hedenmorgen omstreeks 8 uur was de bandjir afgeloopen.

Toen eerst kon men zien welk een verwoesting het water aangericht had en bleek, dat de waterstand in den afgeloopen nacht veel hooger was, dan bij den grootsten bandjir nu een 16 jaren geleden het geval was.

Binnen enkele uren en zonder dat het overige deel van Padang's ingezetenen zich er van bewust was, heeft nu een ramp kunnen plaats grijpen, waaronder een paar duizend menschen nog lang na dezen de treurige gevolgen zullen moeten ondervinden.

Voor zoover men weet — daar nog niet alle berichten ingekomen zijn — heeft slechts één persoon bij den bandjir het leven verloren. Het was een Niasser die in een huisje te Paracq-Lawas woonde, dichtbij de rivier.

Nog vernemen wij, dat vele huisdieren en pluimvee verloren zijn gegaan; in de rivier zag men hedenmorgen de kadavers voorbijdrijven van paarden, honden, varkens, kippen enz., enz.

Zeer aanzienlijk noemt men de geleden materieele schade, welke nu reeds op een paar ton geschat wordt, ongerekend nog de schade, die in de Ommelanden geleden is.

Vele huizen zijn ingestort of geheel vernield; bij andere ziet men het benedengedeelte geducht beschadigd.

Tuinen en plantsoenen hebben ook zeer veel geleden en vele erven geven eenig denkbeeld van een veld, waar een troep zware ruiterij overheen gereden is. Kortom, het geheel levert een treurig beeld van verwoesting op.

Hetzelfde blad meldde een dag later:

De bandjir van eergisterennacht heeft, zooals we reeds gemeld hebben, groote verwoesting aangericht; maar het staat te vreezen, dat het aanvankelijk ons opgegeven bedrag aan schade van ruim ƒ 200.000 bij nader onderzoek te laag geschat zal blijken.

Volgens de officieele opname van geleden schaden is door de bewoners van Wijk VII te Padang een verlies geleden van ƒ 87.313; dan komen nog in berekening de geleden schade in Wijk IV, V, VI, benevens VIII, de Ommelanden van Padang, dan is het te verwachten, dat men een grooter cijfer bekomt dan het aanvankelijk geraamde.

Uit de Ommelanden van Padang vernam het blad dat de bandjir ook daar geducht heeft huisgehouden.

Verscheidene rijstvelden en andere aanplantingen zijn overstroomd geweest en sedert met een laag grind en slib overdekt, zoodat van den aanplant niets terecht zal komen.

Een groot aantal huizen zijn beschadigd en eenige totaal verloren of weggedreven, terwijl een aantal paarden en nog veel meer pluimvee verdronken is.

De „Sum. Crt." ontving verder berichten van persoonlijke ongelukken, doch nog zeer onbepaald en het blad hield ze daarom nog voor zich.

Door den Gouv.-Gen. en verdere autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Ontslagen: eervol uit 's lands dienst de gew. onderwijzeres 2e kl. F. M. Sauerbier, thans waarn. hulponderw.; de leeraar in de Ned. taal- en letterk. bij de afd. H. B. S. van het gymn. Willem III te Batavia H. W. Praasterink; de gew. klerk op het bur. van den contr. tevens politiek agent te Djambi A. F. H. Kooymans; de verif. 3e kl. bij de in- en uitv. en acc. te Batavia F. Cornans, wegens volbr. diensttijd; de gewezen klerk bij den ontv. der in- en uitv. en acc. te Soerabaja E. H. De la Fosse; eervol uit zijn betr. de ing. 1e kl. bij den waterst. enz. A. Ch. Nieuwenhuys.

Ontheven: eervol van de tijd. waarn. der betr. van gezagv. aan den wal, chef van het pers. en mat. bij den dienst van het baggermaterieel te Tandjong Priok de arch. 2e kl. bij den waterst. enz. J. C. W. F. Ditmarsch; eervol van zijn tijd. indienststelling als opz. bij 's lands plantentuin te Buitenzorg G. Dieperirg; eervol van zijn tijd. werkzaamst. als 1e monteur voor het ineenzetten en in werking brengen van de transportkabelbaan ten behoeve van de bevloeiingswerken in de Solo-vallei en voor de leiding van het vervoer langs die baan in de eerste drie maanden na haar voltooiing L. Born.

Benoemd: tot secr. der res. Riouw en onderh. de ambt. op non-act. J. A. H. Breymann, laatst. contr. 1e kl. bij het B. B. buiten Java en Madoera; tot predikant bij de Prot. gem. te Soemenep, Madoera, J. Mooy, ben. pred. bij de Prot. gem. in Indië; tot adsp.-ing. bij den waterst. enz. F. A. Ypes, gesteld ter beschikk. van den Gouv.-Gen.; tot gezagv. aan den wal, chef van het personeel en materieel bij den dienst van het baggermaterieel te Tandjong-Priok de ambt. op non-act. C. C. Smits, laatst. die betr. bekl. hebb.; tot notaris te Buitenzorg de not. tevens vendum. te Indramajoe L. B. Barkey; tot adj.-comm. bij den post- en tel.-dienst op ƒ 80 's m. en gepl. te Weltevreden D. Van Laar.

Gesteld: ter besch. van den dir. der B. O. W., om bij de expl. der Westerl. der SS. op Java te worden werkz. gest., de ambt. op non-act. H. Langelaan; ten einde dienst te doen als adsp.-ing. bij den waterst. enz. W. J. Stenp en C. A. E. Van Leeuwen, ter besch. gest. van den Gouv.-Gen.; ter besch. van den dir. van B. B., om werkz. te worden gest. bij het B. B., C. L. Sanders.

Bevorderd: tot 1n klerk ter alg. secr. de klerken op dat bureau J. Ph. Wijsman en P. J. Wilson; tot adj.-comm. bij p. en t. op ƒ 80 's maands en gepl. te Weltevreden de adj.-comm. op ƒ 50 's m. Ch. F. Van Spreubosch.

Belast: met de waarn. der betr. van lid van den Raad van Justitie te Batavia de rechterlijke ambt. op non-act. mr. H. Fuchter, laatstelijk voorzitter van de landraden te Madioen en Ponorogo; tijd., onder toekenning van den persoonlijken titel van adm. van den tot 's lands plantentuin te Buitenzorg behoorenden cultuurtuin, met de waarn. der betr. van opzichter van gem. plantentuin A. Massing Gzn., laatstelijk op denzelfden voet werkzaam geweest, thans van verl. teruggekeerd.

Geplaatst: als eerstaanw. ingen. in de res. Batavia de ambt. op wachtgeld A. C. Nieuwenhuys; te Soerabaja de als verif. 3e kl. werkz. gest. ambt. J. R. Tielman; te Siak Sri Indapoeri de als ontv. werkz. gest. ambt. P. B. Barret.

Overgeplaatst: naar Batavia de verif. 3e kl. G. A. Kessing; bij den waterst. en naar de dir. de hoofding. 2e kl. J. Niehout van der Veen.

Goedgekeurd: dat door den landraad te Medan is benoemd: tot buitengew. subst.-griff., buiten bezwaar van den lande, C. J. Van Kempen.

Ingetrokken: het besluit, waarbij de gew. klerk bij het Dep. van binnenl. best. H. F. M. Aronds eerv. uit 's lands dienst is ontslagen.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Verleend: wegens langd. dienst één jaar verl. aan den 1n luit. der inf. E. M. Carpentier Alting; wegens ziekte een tweej. verl. aan den kapt. der inf. V. L. J. Royen.

Ontslagen: op verz., wegens volbrachten diensttijd eerv. en met recht op pensioen uit Hr. Ms. mil. dienst de maj. der inf. C. T. Von Geusau.

Hersteld: bij het wapen der inf. boven de formatie in activiteit de kapt. op non-act. A. K. A. Gijsberti Hodenpijl; ingedeeld bij de Ve afd. van het Dep. van Oorlog de 1e comm., ressorteerende bij het Dep. van Oorlog, van verl. teruggekeerd, L. J. M. De Fouwe.

Gesteld: op non-act. de kapt. der art., van verl. teruggekeerd, F. W. A. Neeteson.

Bevorderd: tot kapt.-kwartierm. de 1e luit.-kwartierm. K. Musch, met verlof in Nederland; tot 1n luit.-kwartierm. de 2e luits.-kwartierm. A. J. Stuyver, met verl. in Nederl., H. G. C. Denis, met verl. in Nederl., en R. F. G. Pourchez.

Benoemd: tot adj. van den plaatselijken cav.-komm. te Salatiga de 1e luit. der cav. van de eskadrons te Salatiga J. De Koning.

Geplaatst: in Atjeh, t. n. i., de kapt. der inf., boven de formatie in activiteit hersteld, te Padang A. K. Gijsberti Hodenpijl; te Paja Combo de off. van gez. 2e kl. dr. P. Van Andel, van memorie bij het leger teruggevoerd.

Overgeplaatst: naar Padang de off. van gez. 2e kl. Th. P. C. Van Dooren; naar Magelang de 1e luit. der genie K. A. R. Maier; naar Kota-Radja de 2e luit. der genie H. Van Tongeren; bij het 3e dep.-bat. de 1e luit. der inf. H. J. L. Muskeyn; bij het 1e res.-bat. de 2e luit. J. K. Roque; naar Atjeh, ter besch. van den gew. int., de 2e luit.-kwartierm. W. F. Wouters; als magazijnmeester 1e kl., kapt., bij het korps magazijnmeesters der mil. adm. de kapt.-kwartierm. F. V. C. Engelbert van Bevervoorde; naar Palimanan de off. van gez. 2e kl. dr. K. B. M. Ten Brink.

MARINE-DEPARTEMENT.

Ontslagen: op verz., eerv. uit 's lands dienst. de ambt. op wachtgeld W. A. Berendhuysen, laatstelijk loods 2e kl. bij het loodswezen te Soerabaja.

Ingetrokken: de vergunning om te repatrieeren wegens langd. verblijf in Indië van den luit. ter zee 1e kl. M. H. E. Sachse; de overplaatsing van het flotille-vaartuig „Batavia" naar het fregat „De Ruyter" van den luit. ter zee 2e kl. C. J. Van der Hegge Spies.

Overgeplaatst: naar de „Gedeh" de luit. ter zee 2e kl. C. J. Van der Hegge Spies.

TROUW-, GEBOORTE- EN DOODBERICHTEN.

Gehuwd: K. A. James en G. J. Veltens, Baros, Sum. Westk. — J. Plaat en J. Caspersz, Buitenzorg. — Bij volmacht: M. Rittner Bos en S. Lührs, Cheribon/Gorinchem. — P. B. De Coninck en C. W. Menning, Semarang.

Bevallen: C. Schadée, geb. Vreven, d. Sabang. Poeloeh-Weh. — Idsinga, geb. Hengeveld, d.; J. J. A. De Lagh, geb. Busch Geertsema, z. Mr. Cornelis. — A. M. E. Van Essen, geb. Ten Voorden, d. Peterongan. — F. Alphonse, geb. Menk, z. Margotoegoe-Joana. — J. C. Ipsen, geb. Nauman, z.; H. S. E. Peurchez, geb. Marquinier, d. Semarang. — H. K. Willemsz Geeroms, geb. Uhl, z. Magelang. — A. Van Rossum, geb. Ter Metz, d.; J. Van Rees, geb. Naessens, z. Soerabaja. — A. Brouwer, geb. Müller, z. Kepandjen.

Overleden: M. E. Wastenecker, Ternate. — E. Baretta, 1 m. Mr. Cornelis. — L. M. F. Aussems. W. A. Van Andel, 37 j. Batavia. — A. G. Kloppenburg, 14 j.; H. Roskamp, 20 j.; J. S. H. Joseph, 8 j., allen Semarang. — M. Persijn, 56 j. Sitoebondo. — T. C. Wilson, 52 j. Djocja.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Januari.

Een gouden jubilee.

De afd. 's Gravenhage van de „Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst" bestaat thans 50 jaar.

In Juli 1847 was door dr. A. F. H. De Lespinasse aan alle destijds bekende vereenigingen van geneeskundigen een uitnoodiging gezonden om zich aaneen te sluiten en een algemeene Nederlandsche Maatschappij van Geneeskunst te vormen.

Ook het 's Gravenhaagsch Geneeskundig Gezelschap trad toe en met dr. Ramaer en prof. Voorhelm Schneevoogt heeft de Haagsche geneesheer dr. Evers, later hoogleeraar te Leiden, een werkzaam aandeel gehad in de stichting van de Ned. Maatschappij.

De Haagsche afdeeling telde aanvankelijk twaalf leden, maar steeds nam zij in omvang en kracht toe. Het ledental bedraagt thans juist honderd en vijftig en een van de oprichters, dr. Blom Coster, is ook nu nog lid van de afdeeling en trouw bezoeker van haar vergaderingen.

Het heuglijk feit van het 50-jarig bestaan is heden feestelijk herdacht met een bijeenkomst van de leden der afdeeling en verscheidene dames en heeren genoodigden.

Dr. Hendrik De Jong, de voorzitter der Haagsche afdeeling, sprak het welkomstwoord. Het had moeite gekost den juisten datum van de geboorte der afdeeling te ontdekken, doch de secretaris kon, na ijverige nasporingen, den 4n Jan. 1849 als dien heuglijken dag vaststellen.

Daarom was er heden feest en had men, behalve de leden zelf, ook verschillende autoriteiten en dames uitgenoodigd deze bijeenkomst op te luisteren.

Met de uitnoodigingen was men niet gelukkig geweest. De Commissaris der Koningin in de provincie was verhinderd, generaal Van Hasselt en prof. Chantfleury van IJsselstein, oudste leden en oprichters der afdeeling, konden niet aanwezig zijn; de burgemeester en de secretaris der gemeente 's Gravenhage waren door ambtsbezigheden verhinderd. (Bijzonder stelde de afdeeling het nu op prijs, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer Goeman Borgesius, die zoo groot belang stelt in de sociale hygiëne, aan de uitnoodiging heeft gehoor gegeven en dat ook dr. Blom Coster nog zijn oude mede-oprichters der afdeeling hier kon vertegenwoordigen.

Verder bracht spreker dank voor hun tegenwoordigheid aan dr. Reussen, vice-voorzitter der Maatschappij te Arnhem (bij afwezigheid wegens ongesteldheid van den voorzitter, dr. Stokvis); dr. Jb. Van Geuns, secretaris der Maatschappij; aan de afgevaardigden van het Haagsche doctoren-gezelschap, van de gezondheids-vereeniging en de Mij. tot bevordering der pharmacie, enz.

O. m. waren verder aanwezig de heeren Huizinga, inspecteur van het Geneeskundig Staatstoezicht, en de wethouders Mouton en Bevers.

Na zijn hartelijke openingsrede gaf de voorzitter het woord aan dr. A. Sikkel, die de feestrede zou uitspreken.

In hoofdzaak luidde deze belangrijke verhandeling als volgt:

In de geschiedenis, die den schat van waarneming der vroegere tijden bewaart, vindt het levend geslacht aanvulling en stof tot vergelijking voor eigen ervaring. Zonder de beoefening der geschiedenis geen voorstelling van den stagen ontwikkelingsgang der wereldbeschaving, zonder de geschiedenis geen kennis van het wordingsproces van zooveel wat wij heden in vollen bloei aanschouwen. De geschiedenis geeft ons voor geheele tijdperken een beeld van streven en doel der verschillende menschengroepen — afzonderlijk en in onderling verband — en veroorlooft ons tevens ze aan de uitkomsten te toetsen.

Door deze gelijktijdige beoordeeling van oorzaak, bedeeling en gevolg leert zij ons van analoge pogingen en stroomingen in het heden gevolgen af te leiden, die de korte duur van het menschelijk leven verhindert te zien. Zonder het zelfstandig karakter van onze handelingen in gevaar te brengen kan zij, aanmoedigend en waarschuwend, een wijze leermeesteresse zijn, en door verruiming van gezichtsveld ons nader brengen tot het begrijpen van maatschappelijke verhoudingen.

Heeft zij, dus opgevat, haar waarde voor alle tijden, een bijzondere bekoring gaat er van haar bladen uit zoo dikwijls de mensch, zoo dikwijls vereenigingen van menschen of geheele volken bij de gedachtenisviering van een gewichtig feit behoefte gevoelen tot zichzelf in te keeren en zich rekenschap te geven van hetgeen vroeger is geschied.

Toen wij ons met deze gedachten voorbereidden tot de ons opgedragen taak, om op den herdenkingsdag van het vijftigjarig bestaan van onze afdeeling door een opwekkend woord leiding te geven aan onze feestvreugde, drong zich als vanzelf de historie aan ons op en, waar wij meenden ter wille van een algemeen belang hooger standplaats te moeten innemen dan vanwaar wij alleen ons afdeelingsleven konden overzien, kozen wij tot onderwerp de geschiedenis van Nederland's geneeskundige staatsregeling. Wij zullen dan bij een overzicht — waarbij, door den korten tijd ons gegeven, zelfs het streven naar volledigheid is buitengesloten — gelegenheid vinden het ontstaan van onze Vereeniging, haar ontwikkeling en haar algemeen nut, ook in verband met genoemde staatsinrichting, te schetsen.

In 1795 vinden wij de eerste openbare teekenen, die getuigen van verlangen naar een behoorlijke geneeskundige staatsregeling. Evenals de Fransche artsen onmiddellijk na de bijeenkomst van de Nationale Vergadering te Parijs zich beijverd hadden deze te wijzen op de onhoudbare toestanden in Frankrijk, diende hier te lande de geneesheer Lambertus Bicker bij de voorloopige representanten in Maart van 1795 zijn bezwaren in tegen de geldende genees- en heelkundige regeling.

Deze poging moet evenwel ver in belangrijkheid wijken voor het adres en vertoog, dat de bekende Haagsche geneesheer uit dien tijd, David Heilbron, den 27n April 1796 bij de Nationale Vergadering inzond, en waarin met klem van redenen op regeling der geneeskundige wetgeving werd aangedrongen.

Toen het uitvoerend bewind der Bataafsche Republiek de noodzakelijkheid inzag, om de geneeskundige zaken onder een meer algemeen toezicht samen te brengen, werden haar belangen aan den agent van nationale opvoeding toevertrouwd.

Onze Staatsregeling kende acht zulke agenten.

Tot het ambt nu van agent der nationale opvoeding werd in April 1799, onder de toejuiching zijner landgenooten, die het wèl meenden met de beoefening van kunst en wetenschap in ons vaderland, de beroemde redenaar en Leidsche hoogleeraar Van der Palm benoemd.

De geneeskundige regeling, aldus mede aan hem toevertrouwd, vond in hem de eerste hand, die met vastheid den teugel greep.

Dat het hem hiermede ernst was toonde hij door de benoeming van den jongen, maar hoogst verdienstelijken dr. J. Van Heekeren als commissaris tot de zaken der geneeskundige staatsregeling.

Hoe goed hij gezien had, bewees het rapport van 22 Nov. 1799.

Het vormt den grondslag voor de op 20 Maart 1804 uitgevaardigde „Verordeningen van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek".

Met de inlijving in Frankrijk ging ook onze zelfstandige geneeskundige staatsregeling verloren en werden de Fransche wetten van toepassing.

Met de herwinning van onze onafhankelijkheid keerde de vroegere inrichting weer. De Prins van Oranje had bij besluit van 6 Dec. 1813 de Souvereiniteit over de Vereenigde Nederlanden aanvaard en spoedig daarop bij besluit van 29 Jan. 1814 werd de verordening van 20 Maart 1804 en met haar de „departementale commissiën van geneeskundig onderzoek en toevoorzicht" hersteld. Dr. Groen van Prinsterer herkreeg zijn vroegeren post en deelde, na onze vereeniging met België, zijn bemoeiingen als commissaris voor de geneeskundige zaken met prof. F. G. Harbaur, die toen voor de zuidelijke provinciën werd aangesteld. Met dr. F. J. Van Maanen, den lateren raad-adviseur, vormden zij de commissie tot „herziening der geneeskundige wetten en verordeningen, zoowel in de noordelijke als zuidelijke provinciën der Rijks in vigeur" en het is aan de werkzaamheid van deze commissie, dat wij de voorstellen danken, die tot de besluiten van 12 Maart en 21 Mei 1818 hebben geleid.

Met geringe wijzigingen zijn zij tot 1865 van kracht geweest.

Het kenmerkende in de wet van 1818 vormen de plaatselijke en provinciale commissiën voor geneeskundig onderzoek en toevoorzicht en de veelheid der verschillende bevoegdheden, die tot de uitoefening der geneeskunst het recht verleenden.

Bij de oprichtingen der klinische scholen, door het besluit van 6 Jan. 1823, werd bovendien aan de commissie het toezicht daarover opgedragen en het recht verleend allen, die op deze scholen hun opleiding hadden ontvangen, te examineeren.

De klinische scholen werden opgericht „ter aankweeking van heelmeesters en vroedvrouwen" en de inrichtingen van onderwijs bij de verschillende ziekenhuizen konden blijven bestaan, mits zij volgens het uitgevaardigde reglement werden ingericht.

Iedere stad kon aan zijn ziekenhuis een school voor geneeskundig onderwijs stichten en behoefde hiervoor alleen de toestemming des Konings.

Zoowel uit staatkundig als geneeskundig oogpunt is, naar onze meening, door de oprichting der klinische scholen een groote fout begaan; en dat is deze, dat men niet heeft ingezien hoe al die plaatselijke en provinciale scholen even zooveel troetelkinderen moesten worden van persoonlijke invloeden en belangen, wanneer men in de wet niet scherp formuleerde, wat zij verschuldigd waren aan den Staat, dat men niet heeft ingezien, dat ze nieuw voedsel moesten geven aan het slechts schijnbaar bezworen provincialisme.

In 1838 begonnen enkele geneeskundigen dringender om verandering te roepen. Drie jaren later begreep ook de Regeering er de noodzakelijkheid van en benoemde in 1841 een staatscommissie, die in 1842 rapport uitbracht. Terwijl de meerderheid zich bij een herziening wenschte tevreden te stellen met geringe wijzigingen, eischte de minderheid, bestaande uit prof. Van Deen, prof. Hendriks en dr. Heye, een herziening, die het wezen der zaak zou raken en het kwaad bij den wortel aantasten.

Zooals de commissie verdeeld was, waren het ook de geneeskundigen buiten haar. Ook onder hen de mannen van de schoorvoetende verandering en de mannen van de radicale hervorming. Er was strijd en de strijd wekte belangstelling, waar deze nog dommelend rustte. In 1845, altijd nog onder het ministerie Schimmelpenninck van der Oye, beproefde de Regeering te helpen met een wetsvoordracht, die slechts kleine herstellingen beoogde, doch de Tweede Kamer verwierp die.

Maar de belangstelling onder de medici bleef bestaan en groeide. Zij mochten verschillen omtrent de te nemen maatregelen; verandering wenschte ieder.

Mannen als prof. Van Geuns, prof. Mulder en dr. Heye treden door hun krachtig woord op den voorgrond.

Vóoraan Heye. Gij allen kent hem als onzen volksdichter, als den man die „de schitterende kleuren van Nederland's vlag" bezong; als den man, die in eenvoudige, krachtige, somtijds vloeiende poëzie, de wankelmoedigheid, de slapheid, de traagheid zijner tijdgenooten bestreed; die in beeldrijk woord en door pakkende vergelijking zijn volk opwekte en prikkelde tot inspannen van zijn krachten en tot moedige ondernemen. Maar gij kent hem waarschijnlijk niet of nauwelijks als den bekwamen en onversaagden, den onvermoeiden en steeds vertrouwenden strijder voor de verbetering van onze geneeskundige staatsregeling; als den man, die aan iedere teleurstelling nieuwe kracht wist te ontleenen tot voortgaan op den eenmaal met overtuiging gekozen weg.

Leest de verschillende opstellen, die hij eerst in zijn tijdschrift „Wenken en Meeningen" en later van af 1842—1846 in zijn „Archief voor Geneeskunde" het licht deed zien en gij zult met mij de gemakkelijke wijze, waarop hij zijn gedachten uitdrukt, zijn meesleependen betoogtrant, zijn kloeke taal bewonderen. Een taal, die u een woord van Vondel te binnen brengt:

„Die levend uitdrukt al wat hij beseft,
En zóo verzinkt en zóo de maat verheft,
Dat zij op 't allerhardste voorhoofd treft
Als Davids slinger."

Heye moge door sommigen al eens minder practisch zijn genoemd, gij voelt het, hier is een man met critisch verstand en warm hart aan het woord. Van elke bladzijde straalt u zijn liefde voor de zaak tegen. Zijn wij allen het verplicht den naam van Heye, den warmen vaderlander, in eere te houden, ons geneeskundigen voegt het in het bijzonder, hem oprechte hulde te brengen waar en wanneer ook zijn naam, in verband met de geschiedenis van onze geneeskundige staatsregeling wordt genoemd.

In 1846 en reeds iets vroeger vertoonen zich de eerste verschijnselen, die er op wijzen hoe onder de geneeskundigen hier te lande het verlangen naar vereeniging levendig wordt.

In ons land kwam het eerst te Zutphen een plaatselijke vereeniging tot stand.

Aan alle destijds bekende vereenigingen van geneeskundigen werd in Juli 1847 een uitnoodiging gezonden om toe te treden tot het plan van oprichting. Het 's Gravenhaagsch Geneeskundig Gezelschap, in dat zelfde jaar tot stand gekomen, ontving die uitnoodiging in het begin van 1848.

En na vele overwegingen trad het toe tot het plan om een algemeene Nederlandsche Maatschappij te stichten.

Laat het reeds aanstonds gezegd zijn, dat aan deze stichting de Haagsche geneesheer dr. Evers, later hoogleeraar te Leiden, naast dr. Ramaer en prof. Voorhelm Schneevoogt, een werkzaam aandeel heeft gehad.

Het 's Gravenhaagsch Geneeskundig Gezelschap was een deftige vereeniging, waarvan destijds alleen gepromoveerden lid waren. De gedachte reeds, dat zij, als afdeeling van de Maatschappij van geneeskunst, opgericht onder vrijzinniger leuze, verplicht zouden kunnen worden om de deur van hun vergaderzaal ook voor chirurgijns en vroedmeesters open te zetten, bracht hen waarschijnlijk al min of meer van streek.

Toen het er dan ook op aankwam het reglement in overeenstemming te brengen met de eischen der Maatschappij er ook aan niet gegradueerden toegang te moeten verleenen, besloten zij, die van af 4 Januari 1849 de afdeeling der Maatschappij hadden uitgemaakt, zich terug te trekken en naast het gezelschap een nieuwe afdeeling op te richten.

Dat is alles veranderd sedert de artsenwet de bevoegdheid gelijk maakte en de doctorstitel alleen geen recht meer gaf tot uitoefening van de geneeskunst, doch de beteekenis van wetenschappelijke versiering verkreeg. Het geneeskundig gezelschap is geen doctorengezelschap meer, doch een artsenvereeniging evenals onze afdeeling. Zijn leden, in aantal beperkt, zijn ook haar leden, en gevoelen niets meer van de onderscheiding, die de voorouders maakten.

In dien tijd is het voortbestaan van de afdeeling door een groep van mannen verzekerd, uit wier midden dr. Evers, dr. Schick, prof. Chantfleury van IJsselstein en dr. Blom Coster naar voren treden.

Waar wij eere geven aan de nagedachtenis van de beide eersten en aan prof. Chantfleury van IJsselstein, wien physieke gesteldheid verhindert tegenwoordig te zijn, zoekt ons oog onwillekeurig den in ons midden toevenden nestor van onzen kring. Eerbiedwaardige en hooggeachte collega, verheug u — wel hoog in jaren, maar jong van hart — hier op ons feest te zien, gevoelen wij behoefte u dank en hulde te brengen voor alles wat gij voor uw ambtsbroeders in deze stad hebt gedaan. Dank en hulde voor de instandhouding van onze afdeeling, die alle geneeskundigen kon opnemen en daardoor blijk geven, dat het verlangen naar eenheid van stand geen ijdele vertooning was; dank en hulde voor uw collegialen zin, voor uw eerlijk voorbeeld, voor de kracht en de toewijding, waarmede gij zoo dikwijls gewaakt hebt en verdedigend zijt opgetreden voor de belangen en de waardigheid van den geneeskundigen stand.

In de geschiedenis van onzen kring, zoo vervolgde de heer Sikkel, zou de rechtvaardiging van onze feeststemming moeten gezocht worden. Doch wij zouden u te lang ophouden en buiten de grenzen gaan, die wij door de keuze van ons onderwerp hebben getrokken. En bovendien, zou het noodig zijn? Pleiten haar vijftig jaren niet reeds voor een krachtig gestel, wanneer men bedenkt, dat het bestaan van vereenigingen somtijds door nog meer schadelijke invloeden wordt bedreigd, dan dat der enkelingen. Bloeit zij niet? En met twaalf leden ving zij het leven aan en ziet op heden telt zij er juist honderdvijftig, en omvat, op slechts enkele uitzonderingen na, alle geneeskundigen van 's Gravenhage.

Is de polsslag van haar organisme niet krachtig, zet zij haar levensenergie niet in daden om? En een paar jaren geleden besloot zij het getal van haar bijeenkomsten te vergrooten; maandelijks leveren wetenschappelijke voordrachten de kern voor uitgebreide discussie.

In den tijd van haar oprichting werden juist nieuwe pogingen tot herziening der geneeskundige staatsregeling in werking gesteld.

De hervorming van onze staatkundige verhouding in 1848 vestigde de hoop der geneeskundigen op de nieuwe Regeering. Het Ministerie-De Kempenaer benoemde een Staatscommissie, waarvan dr. Blom Coster secretaris was, met de opdracht om de herziening der geneeskundige wet voor te bereiden. In Juni 1849 bracht de commissie haar rapport aan den Koning uit.

Doch daar trad de Minister af en kort voor zijn heengaan droeg hij de commissie aan den Koning voor om ontslagen te worden. Het besluit verleende aan elk der leden een belooning van ƒ 600 en een gouden medaille. Dit besluit was wel geteekend, maar nog niet uitgevoerd, toen Thorbecke Minister werd. Hij wist den Koning te bewegen de commissie niet te ontbinden, waarna hij haar uitnoodigde een comité uit haar midden te benoemen, om met hem het rapport te behandelen. Het heeft den schijn alsof enkele leden der commissie voor een eenzijdige samenstelling van dit comité vreesden. Hoe dit zij: de regeling werd niet getroffen en de commissie ontbonden. De heeren gingen naar huis met de oorspronkelijk bedoelde dankbetuiging, doch zonder de ƒ 600 en zonder de gouden medaille.

In 1862 kwam Thorbecke voor de tweede maal aan het bewind. Van goeden wille, om aan de toenemende verwarring een einde te maken, ontbood hij dr. Blom Coster in zijn Kabinet. De vorming van een ministerieele commissie, waarin behalve dr. Blom Coster, dr. Ali Cohen, dr. Penn en dr. Egeling zitting verkregen, was het resultaat van het onderhoud. Welhaast waren de voorstellen gereed en bereikten in dat zelfde jaar de Kamer.

In de zittingen van 1863 en 1864 werden de wetsontwerpen meer of minder gewijzigd weder ingediend, in 1865 eindelijk aangenomen en den 1n Juni van dat jaar in de „Staatscourant" afgekondigd.

Eindelijk dan had Nederland zijn lang gewenschte geneeskundige Staatsregeling.

Welke verbetering bracht nu de wet van 1865?

Slechts enkele belangrijke punten zou spr. in het licht stellen; in de eerste plaats van de wet op de uitoefening der geneeskunst.

Zij schiep — en dit kon als een harer grootste deugden worden aangemerkt — de mogelijkheid om tot eenheid van stand te geraken, een beginsel, waarvoor jaren en jaren was gestreden en dat, zooals de latere Minister Godefroy zich in de Kamer uitdrukte, het schibboleth der geneeskundigen was geworden.

Het tweede verschil met de wet van 1818 vindt men in de vaststelling, dat academische opleiding niet langer uitsluitend voorwaarde van toelating zou zijn, doch dat alleen de vraag zou gelden, of de kennis in voldoende mate is verworven. Uit deze erkenning volgde als derde nieuw beginsel de instelling van een Staatsexamen, in meerdere onderdeelen gesplitst. Geen doktorstitel alleen verleende meer recht tot uitoefening van de praktijk.

Overeenkomstige examens voor allen en tot slot het practische arts-examen als laatste slagboom, dien alle candidaten hadden te overwinnen, om tot de bevoegdheid van geneesheer te geraken.

Ook het Staatstoezicht werd gewijzigd.

Het zou voortaan bestaan uit inspecteurs, verdeeld over de verschillende provincies en bijgestaan door geneeskundige raden. In 1851 was aan de gemeentebesturen de zorg voor de openbare gezondheid opgedragen en de wetgever van '65 meende nu, dat deze gemeentebesturen, vol ijver uit zichzelf, om voor die gezondheid te waken, dankbaar gebruik zouden maken van de adviezen der inspecteurs en geen verderen prikkel zouden behoeven.

Als men zich nu afvraagt, hoe de uitkomsten ten aanzien van deze hoop zijn geweest, dan mag niet ontkend worden, dat er een tijd was — onmiddellijk na de cholera-epidemie van 1866 en toen de schrik nog levendig was — dat werkelijk zeer nuttige verbeteringen ten bate van de openbare gezondheid zijn tot stand gebracht. Doch met verderen lof dient men nu voorzichtig te zijn. Spr. zou niet breed alle gebreken van deze wet uitspinnen, alleen een paar trekjes, maar die nogal sprekend waren, deelde hij mede.

Spr. zou zich niet verantwoord kunnen achten, indien hij bij het afsluiten van deze 50 jaren en de intrede van een nieuwe halve eeuw den eisch verzweeg, die zich luider en luider in onze geneeskundige kringen hooren laat; den eisch van een herziening onzer geneeskundige Staatsregeling.

Welke zal, zoo vroeg spr., met de ervaring van vroeger voor ons, de houding van de geneeskundigen dienen te zijn ten aanzien van onze geneeskundige Staatsregeling?

En tot beantwoording dier vraag begon hij met uiteen te zetten het nut, dat ons vereenigingsleven heeft voor iederen beoefenaar; voor den stand en de versterking van de plaats in de maatschappij en voor die maatschappij zelve.

Waar de strijd om het bestaan dikwijls verdeelt, kan de wetenschap, de vereerde, ook de verzoenende vrouwe worden en weer te zamen brengen. Dit heeft bij haar oprichting de „Maatschappij tot bevordering van Geneeskunde" zoo goed ingezien, dat zij aan de beoefening dier wetenschap een belangrijke plaats onder haar werkzaamheden inruimde. In de eerste jaren van haar bestaan gaven sectie-vergaderingen schoone gelegenheid tot wetenschappelijke mededeelingen en discussie.

Dat de aaneensluiting der geneeskundigen den invloed van den stand kan verhoogen, is duidelijk. Wat enkelen niet vermogen, gelukt door de samenspanning van veler krachten.

Laat ons toch niet meenen, dat ten aanzien van plotseling zich als dringend voordoende vraagstukken ook maar een schijn van overeenstemming is te verkrijgen, wanneer niet gemeenschappelijke arbeid vooraf vertrouwen in elkanders streven wekte en bevestigde.

De vereeniging der geneeskundigen is in het belang van het algemeen.

Het korte antwoord op de gestelde vraag, welke de houding van de geneeskundigen zal dienen te zijn ten aanzien der Staatsregeling, ligt nu voor de hand: „Men zal ten aanzien van hun gezondheidsbelangen niet alleen opkomen vóór onze medeburgers, maar men zal, na hen overtuigd te hebben van wat voor de algemeene gezondheid noodig is, in hen een steun vinden ter bereiking van ons doel".

Nu reeds wordt meer dan vroeger erkend, dat volksgezondheid een onafwijsbare eisch is voor volkswelvaart en dankbaar mag worden vermeld wat onze Regeering voor de toepassing van deze waarheid heeft gedaan, toen zij een Staatscommissie benoemde, om een onderzoek in te stellen naar de vervuiling van onze wateren; toen zij het woningvraagstuk ter hand nam en nu onlangs in de laboratoria der Rijks-universiteiten de gelegenheid aan het geneeskundig Staatstoezicht voor onderzoek opende.

Mijn toehoorders, zoo eindigde dr. Sikkel, — schoon overtuigd, dat vele hinderpalen overwonnen moeten worden, gaan wij met vertrouwen verder onzen weg. Deze openbare vergadering ter viering van het 50-jarig bestaan van onze afdeeling begroeten wij — door de tegenwoordigheid ook van niet-geneeskundigen — als een symbool van het eendrachtig streven naar verbetering van den gezondheidstoestand.

Maar vooral, dat gij vrouwen uw belangstelling toonen wilt, is ons een blijde belofte voor de toekomst.

Van alles, waaraan gij bij voortduring of toeneming uw krachten wijdt, is er, naast de schoone roeping, om menschelijk leed door liefdevolle verpleging te verzachten, geen taak denkbaar, nuttiger voor het algemeen welzijn, meer berekend voor uw eigenaardige en hooge gaven, dan die, welke bestaat in het aankweeken en verspreiden van juiste begrippen omtrent persoonlijke en algemeene gezondheid.

En als wij dan ten slotte den wensch uitspreken, dat tot verhooging dier gezondheid het geneeskundig vereenigingsleven — niet enkel hier, maar in ons geheele land — dat de geneeskundige wetenschap en haar toepassing mogen groeien en bloeien, geven wij uitbreiding aan dien wensch en wijding tevens, door de hope, dat het moge zijn onder den zegen van de lange en gelukkige Regeering van onze Koningin, tot heil en tot glorie van ons dierbaar vaderland. Dat zij zoo.

Deze rede, uitnemend uitgesproken, werd met belangstelling gevolgd en herhaaldelijk door applaus onderbroken.

Dr. Hendrik De Jong dankte zijn collega Sikkel zeer voor zijn interessant betoog, waarna de ondervoorzitter van het hoofdbestuur, dr. Reussen, het woord voerde, het betreurende dat de voorzitter zelf, prof. Stokvis, hier niet kon zijn. Hij wenschte de afdeeling geluk met haar jubilee en sprak zeer het vertrouwen uit dat zij een goede toekomst tegemoet ging.

Vervolgens sprak ook de Minister een geestig woord, zich tot tolk makende van de gasten en speciaal van de dames.

Hedenavond is er een feestmaaltijd in den Restaurant Royal, waaraan ook de Minister zal aanzitten.

Kunst- en Letternieuws.

NEDERLANDSCH TOONEEL.

Kloris en Roosje.

We hadden natuurlijk aan het vele wat nog komen moest te danken, dat „Boezemvrienden" zoo vlot werd afgespeeld. Wat wint zulk een bijspel, als we niet door lange pauzen ontstemd worden! We geven er gaarne de entr'acte-muziek voor cadeau... Juffrouw Hopper, die de rol van Sophie De Vries heeft overgenomen, had succes als mevr. Winkler. Op de achterzij van 't programma zag ik De Jong genoemd en geroemd in de rol van dr. Martens. Ik heb nooit een ander dan Chrispijn er in gezien. Het stuk vond veel bijval. In het laatste bedrijf vertraagde het tempo wel wat veel.

In de Bruiloft waren Schulze en mevr. Chr. Poolman de hoofdpersonen als Thomasvaer en Pieternel geen ongewone verschijningen. Schulze had tegen verkoudheid te vechten en vocht dapper den heelen avond. Zijn opgewektheid leed er niet onder en met Pieternel vond hij een dankbaar gehoor voor de jaarlijksche „revue" en de zegewenschen. De Vereeniging was gelukkig met haar gelegenheidsdichter, vooral in den terugblik, die zich dan ook uitteraard meer leent tot puntigheden.

Die terugblik hield ons bezig, natuurlijk met de kroningsfeesten, waarbij pauweveer en serpentine natuurlijk niet vergeten werden. Thomasvaer kwam op met een oranje paraplie en lang-lintige borstversiering. Over den Haagschen feesttooi was hij niet bijzonder goed te spreken: de pepermuntstokjes overal vond hij niet fraai. Dan het optreden der politie, — de regen van ingezonden stukken in de courant, — de manoeuver der militairen in de Paleisstraat: „een afzetterij op groote schaal". En aan wien de schuld — aan wien?

Maar veel reden tot pruttelen was er toch niet geweest: de grachten hadden niet gegeurd en derhalve stelde Pieternel de „ontwapening" voor van alle Haagsche pruttelaars. De sprong op het Vrede-congres was gemaakt, de stap naar persoonlijken dienstplicht volgde, 't plan-Coolen werd bereikt. Thomasvaer ziet in de toekomst de zonen van Roosje reeds dienen. En als 't meisjes zijn die ze krijgt? Triomfantelijk haalt hij de brochure-Schenk uit den zak: „wonderdressuur voor ooievaars!"

Dan vrouwen-arbeid in de Stadhouderslaan... Pieternel is verrukt over het vele geziene en gehoorde. Vooral Insulinde maakte zulk een indruk op haar, dat zij Thomasvaer met „Tabeh toean!" toespreekt. Maar de „Wajang-orang" legt het af bij het Nederl. Tooneel. Nederlandsche kunst bovenal, en... kunstenaars. Bouwmeester werd gedecoreerd!

Een ernstiger noot: Van Sorgen stierf — een groot verlies: hij was hun vriend. Dan even nog een woord ter gedachtenis van den overleden burgemeester; en weer plooit zich een lach in Thomasvaer's breed gezicht. Hij wordt ondeugend, fluistert Pieternel iets in. Zij lachen beiden. Ja, als zij niets op haar kerfstok heeft, dan kan een straat gerust naar hier genoemd worden, maar ze weet iets beters: een Hoofdelijke Omslag-straat. Thomasvaer acht het een teer punt en spreekt lieven

over de Bakkerij-tentoonstelling van fietsen, meubels, machines enz. Dan de Scheveningsche haven op papier en ook de Scheveningsche pier, het Laak-kanaal, het abattoir, het tram-tarief en de gastram.

Natuurlijk wordt de Amerikaansche oorlog, het geurige van Cuba, Havana en Manilla niet vergeten, de toestand in China en ten slotte gerept von het Europeesch concert, door Pieternel gelijk gesteld met:

Wat jij en ik graag eten: snert!

Hiermee is de terugblik geschied en nu komen de wenschen. Eerst voor de Koningin en de Koningin-Moeder. Dan voor bestuurders van land, provincie en stad. Dan in het bijzonder voor den burgemeester. Volgen het leger en de vloot.

De taak van Thomasvaer en Pieternel was volbracht, die zeer dankbaar bleek, want ze werden herhaaldelijk luid toegejuicht. Zij kreeg een korf en hij een krans met mooie bloemen.

Kreeft leek recht in zijn element als Krelis. Mevr. v. Ollefen (niet mevr. v. Korlaar, gelijk het programma meldde) was Elsje. Zoo vlug en ondeugend als Sophie De Vries bleek zij niet, maar zij zag er heel lief uit. Rika Hopper was Roosje, Ruda Scheffer haar speelnootje en blijkbaar con amore danste dat jonge boerenvolkje nog tot na middernacht.

Voor de Koninkl. Vereeniging zou een gepaste Nieuwjaarswensch zijn: dikwijls een zoo goed bezette schouwburg! Wat was het vol!

v. N.

HET FRANS HALS-MONUMENT.

De duur van de tentoonstelling der ingekomen ontwerpen voor dit monument is verlengd. Men kan hieruit besluiten dat de belangstelling nog al groot is. In ieder geval ben ik blij voor hen die al hun krachten inspanden en... de kosten maakten voor een prijsvraag; ieder kan nu ook het werk der niet bekroonden of der niet genoemden zien, en hierdoor hebben dezen kans op een bestelling, — misschien... Want wezenlijk, de tijden moeten wel zeer veranderen, eer de beeldhouwkunst weer in haar rechten treedt; de afscheiding van bouwkunst en beeldhouwkunst heeft aan deze beide kunsten haar grootheid ontnomen, — en zoo de architectuur haar reden van bestaan behield, dan is dit alleen door de immer-noodige beschutting die zij verleent, waar de beeldhouwkunst zich met toevallige opdrachten tevreden moet stellen, 't zij van grafmonumenten, van portret of van medailles, of ook van de uit den aard meer of min academische standbeelden. Daarbij komt dat door het zich losmaken van de onverzettelijke eischen der architectuur de beeldhouwkunst zich nauwer aansluit bij de schilderkunst en zoo, tot haar schade, te vaak in het picturale vervalt.

Nu het gold Frans Hals uit te beelden, kon deze klip moeilijk vermeden worden. Een costuum uit een anderen tijd is toch al geen kleedingstuk waar een model zich gemakkelijk in beweegt, noch waar een beeldend kunstenaar gemakkelijk door heenziet, als een waardelooze bij-omstandigheid. En wanneer hier nog bijkomt dat Frans Hals zich uit voorliefde vermeide met de zijden sjerpen, de cocardes en de kanten kragen, de wijde fluweelen mouwen coquet en naar de nisch te étaleeren, dan is het geen wonder dat men in deze zoo kenmerkende eigenschap te land kwam om het karakter van den schilder nabij te kunnen komen. Met dit gevolg dat hieraan wel voldaan is, maar dat in de figuren nauwelijks een enkele groote monumentale lijn te onderkennen valt. Wanneer men dit picturale niet als een gebrek aanmerkt, moet men erkennen, dat in den zittenden Frans Hals, boven wien een muse staat, wel uitmuntend de uitdrukking dezer sjerpen en cocardes gegeven is, evenals het kleine relief van een schutterstuk op het voetstuk van Van Wijk's inzending een goede vertolking gaf.

Maar er is een andere eigenschap van dezen schilder, die, dunkt ons, gemakkelijk zou wezen om in harder stof weergegeven te worden: het is dat vaste, waardoor men in zijn portretten allereerst het beenderengestel van het gelaat ziet, in tegenstelling met Rembrandt, die ons eerst den groei van het vleesch doet zien. Dit kloeke en geserreerde vinden wij hier nergens terug, waardoor, hoe goed dikwijls de oppervlakkige gelijkenis ook is, het karakter ontbreekt.

Want hoe weinige van deze tentoongestelde beeltenissen zijn er, die, wanneer het palet niet op een schilder wees, niet den eersten den besten zeventiende-eeuwer kon voorstellen!

Dit ligt waarlijk niet alleen aan de makers; de opdracht bracht ook veel moeilijks met zich.

Een standbeeld van Frans Hals in een modern villa-park! Men ziet den schilder van „Hille Bobbe", of van die kloeke schutterstukken, uitkijken in dat zoogenaamde park, waar de fashionable bewoners zich naar hun five-o-clock's begeven, om hun thee met dunne boterhammetjes te verorberen; men ziet hem met zijn onvermijdelijke palet in de hand, zich verbazen over de eeuwige saaiheid van zoo'n park, over de puriteinschheid, en de uitgestreken gezichten der menschen; — men ziet hem, — o kon hij het maar, — zich uitrekken van ontzaggelijke verveling!

Telkens wanneer men in langen tijd Haarlem niet zag, treft ons het tintelende marktplein, met zijn vroolijke gevels. Hoeveel meer zou Frans Hals hier tegenover 't Raadhuis — wel zijn grootste monument! — op zijn plaats geweest zijn! Het zittende beeld van Van Wijk, die nu den tweeden prijs verkreeg, zou hier, ook al mede door het eenvoudige voetstuk met de zuivere profileering, niet misstaan, hoewel de kop nog zwak is, ten minste voor een Frans Hals, dien wij ons voorstellen als een man van de daad, niet als een peinzer zooals Rembrandt.

Maar genoeg, het is er mee als met illustraties; ieder maakt zich een eigen voorstelling. De jury was competent om te oordeelen; het werk van den bekroonden beeldhouwer Scholtz, met de sober-gelijnde vrouwenfiguren tegen het voet stuk, was zeker voor de plaats, waarvoor het bestemd was, het best berekend.

Intusschen zal deze soort kunstliefde het Nederlandsche volk weinig profijt aanbrengen.

G.

Toorop, wiens naam wel in den catalogus van de aquarellen-tentoonstelling in den Kunstkring te zien was, maar die met zijn inzending niet gereed was, heeft nu eenige gekleurde etsen ingezonden, een procédé waarmede hij zich den laatsten tijd bezighoudt. „Een grachtje in Dordt" is geheel als schilderkunst behandeld, men kan de lijnen zelfs niet terugvinden. Daargelaten dat de eigene kant van het etsen hiermede vervalt, is dit grachtje voortreffelijk als karakter weergegeven, zóó dat het geen oogenblik uit het verband springt, en stil en druilerig blijft. Toorop is een realist. Juist dat is zijn groote kunst. Een meisjesfiguurtje, waarin men de ets meer voelt, heeft teere eigenschappen, evenals de lithographie, van den „Zaaier", die mooier nog aaneenzit dan de oorspronkelijke teekening.

G.

De pianist Harold Bauer zal hier 11 Jan. een concert geven.

Op de tentoonstelling van aquarellen en teekeningen van werkende leden van den Haagschen Kunstkring zijn verkocht: Paul Rink, „De Concierge"; Frits Jansen, „Idylle"; D. Schäfer, „Buitenkant te Amsterdam", en J. C. Veldheer, „Op Marken".

De tentoonstelling wordt a. s. Zaterdagmiddag gesloten.

In de Bechsteinzaal te Berlijn heeft gisterenavond onze landgenoote mej. Tilly Koenen veel bijval verworven. Coenraad Bos accompagneerde haar.

Aan het „Hbl." is geseind:

Het programma werd geopend met een aria van Händel. Daarna zong mej. Koenen een 14-tal lieden van Brahms, Schubert, Wagner, Hugo Wolf, Lessmann, Weingartner en Cath. Van Rennes, terwijl ten slotte eenige Hollandsche volksliederen van Valerius ten gehoore werden gebracht.

Vooral Schubert's „Allmacht", Weingartner's „Wallfahrt nach Kevelaar" en de liedjes van Cath. Van Rennes bezorgden de zangeres een stormachtig succes, zoodat zij zich genoopt gevoelde tot nog een paar toegiftjes.

„Het „Wilhelmus" werd door het geheele auditorium staande aangehoord.

Op de gewone maandelijksche vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde, te Leiden, zal Vrijdag a. s. door dr. P. J. Blok een voordracht gehouden worden over: Het plan tot oprichting eener Assurantie-Compagnie omstreeks 1630.

Bij Em. Querido en Van Cleef te Amsterdam zal verschijnen: Is Querido. Studiën over Tijdgenooten. Eerste Reeks I, Frank Van der Goes.

„Het ghetto", treurspel van H. Heijermans Jr., zal binnenkort in druk verschijnen bij den uitgever S. L. Van Looy.

Met hetzelfde adres zal eerlang ook 't licht zien Byron's „Manfred" in de vertaling van G. C. Van 't Hoog. (Nbl. v. d. Boekh.)

Als eerste vrucht van dr. Kuypers pogingen deelt „De Stand." mede, dat aan de Columbia University te New-York in Januari en Februari zes lezingen over Nederl. letterkunde zullen gehouden worden door den heer Leonard Charles Van Noppen, den vertaler van Vondel's „Lucifer" in het Engelsch. Deze lezingen worden betaald door eenige heeren van de Holland Society, die op de constitueerende vergadering van de American branche van het Algemeen Ned. Verbond daartoe de gelden beschikbaar stelden.

Enna heeft gisterenavond voor de achtste maal de opvoering van zijn „Cleopatra" in de Vlaamsche Opera te Antwerpen geleid. Elke voorstelling brengt hem warme ovaties. Hij heeft aan Van Walle de primeur beloofd van een nieuwe opera, die hij gereed heeft.

In de „Pall Mall" een warm artikel over de Rembrandt-tentoonstelling te Londen; nimmer werd er een gehouden, zegt het blad „so lofty, so sollemn and so concerted in its effect".

Paul Villars zegt in de „Figaro", dat deze tentoonstelling „vaut celle de 1898 à Amsterdam" en dat vele critici haar zelfs mooier vinden.

De Beethoven-zaal te Berlijn is ingewijd met een Beethoven-concert, waarin Witek en Busoni als solisten optraden, de eerste in het viool-concert, de tweede in het klavier-concert in C-moll. Witek was niet goed gedisponeerd en schoot daardoor technisch te kort.

Het zonderlinge verhaaltje van een bestijging van den Vesuvius door Sarah Bernhardt, waarbij zij haar wenkbrauwen geschroeid zou hebben en min of meer in levensgevaar verkeerd, wordt door haar zelve in een briefje aan de „Figaro" tegengesproken.

De Niederschlesische Sängerbund zal in 1900 een groot muziekfeest houden te Hirschberg. Het programma is reeds vastgesteld. Dat is vroeg genoeg!

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN.

„Leeskabinet". Jan. — De Stearine-Kaarsenfabriek Gouda, door Johan Gram, met plaat. — Paria, door Elsje Van Brabant. — Het ontwaken, naar Marie Von Bunsen. — Contrasten, door Virginie Loveling. — In profiel, naar Olga Wohlbrück. — Cécile De Courtot, door A. W. Stellwagen, met portret. — Mijn eerste reis naar Berlijn, naar E. Van Wang. — Het schoone, door Paolo Mantegazza. — Bibliographisch Album.

„Vragen des Tijds". Jan. — Eduard Douwes Dekker, door C. A. Wienecke. — Celstraf, slot, door mr. A. Van der Elst.

„Album der Natuur". Jan. — Dr. Hugo De Vries, Veen-Orchideeën. — Chr. A. C. Nell, Een en ander over wolken. — Dr. R. S. Tjaden Modderman, Vulkanische asch als mest. — M. Overhoff, D. planeet DQ (Witt 1898). — Wetenschappelijk Bijblad.

„Wetenschappelijke Bladen". Jan. — Egypte. — De ontwikkeling der crimineele anthropologie. — De alcohol-wetten in de Vereenigde Staten en de gevolgen daarvan, slot. — Nogmaals het vegetarianisme. — Sociologisch pessimisme. — De transcaspische spoorweg. — Korte mededeelingen uit buitenlandsche tijdschriften. — Bibliographische kroniek. — Nieuw-uitgekomen boeken.

Land- en Zeemacht.

De off. van gez. 1e kl. J. Nord, van het 5e reg. inf. te Amersfoort, wordt van 1 Februari tot 15 April gedetacheerd te Utrecht, tot het volgen van een cursus in oor-, neus- en keelziekten.

Het verlof naar Nederland van den off. van gez. 1e kl. O.-I. leger C. H. Hille is nogmaals met zes maanden verlengd.

De off. van gez. 1e kl. J. J. Snel is geplaatst bij het militair hospitaal te Utrecht.

De met verlof hier te lande aanwezige off. van gez. 2e kl. dr. G. Van Dorssen, van het O.-I. leger, keert 18 Februari per stoomschip „Prinses Amalia" naar Indië terug.

De bij het 7e regiment infanterie benoemde 1e luit.-adj. F. J. B. Sanders blijft te Hoorn in garnizoen.

De 2e luit. A. M. Vorstman, van het 3e reg. inf. te Vlissingen, wordt 15 dezer voor een maand gedetacheerd bij de werkplaatsen voor draagbare wapenen aan de Hembrug.

De sedert jaren bestaande marine-machinistensocieteit te Den Helder is geheel gerestaureerd en zal Zaterdag a. s. feestelijk worden ingewijd.

Het vertrek van de pantserschepen „Piet Hein" en „Holland" naar Indië is thans vastgesteld op 7 Januari a. s., terwijl de „Friesland" 15 dezer zal volgen.

Hr. Ms. „Zeehond" verhaalde gisteren naar 's Rijks werf te Willemsoord en werd in het droge dok opgenomen.

Hr. Ms. „Piet Hein" is gisteren van 's Rijks werf te Willemsoord verhaald naar het Nieuwediep.

De 1e luit. W. A. C. Whitlau is belast met het onderwijs van het reservekader bij het detachement vest.-art. alhier.

De 2e luits. M. A. K. J. Vis, van het 3e, en A. M. Geesink, van het 4e reg. vest.-art., hebben overplaatsing gevraagd bij het korps pantserfort-artillerie.

De 2e luit. M. Irish Stephenson, van het 2e reg. vest.-art., heeft detacheering aangevraagd bij de veld-artillerie.

De voor den dienst in Oost-Indië bestemde 2e luit. der inf. J. H. Delgorge, thans met verlof te Deventer, wordt den 16n Jan. e. k. voor den tijd van één maand gedetacheerd bij het Koloniaal Werfdepôt.

Te Assen zullen op 10 en 11 Januari a. s., onder leiding van den generaal-majoor G. L. Langguth, bevelhebber der 2e divisie infanterie te Arnhem, tactische oefeningen op de kaart worden gehouden, waaraan al de hoofdofficieren van het 1e reg. inf. te Assen, Leeuwarden, Groningen en Helder zullen deelnemen.

Het instructieschip voor de marine-reserve „Havik", komm. de luit. ter zee 1e kl. M. Van Nassau, is van Hellevoetsluis naar Rotterdam teruggekeerd.

Bij het instructiebataljon te Kampen werden in het afgeloopen jaar voor den dienst aangenomen 302 volontairs, waarbij 6 voor tamboer, en van andere korpsen overgenomen 3 onderofficieren en 3 soldaten.

Bij verschillende korpsen werden overgeplaatst 17 onderofficieren, 229 korporaals, 13 soldaten en 1 hoornblazer. Met paspoort gingen 17 korporaals-titulair, 2 hoornblazers en 1 tamboer; met pensioen 1 sergeant en 1 korporaal-titulair. In het kader van het bataljon werden opgenomen 17 korporaals. Twee volontairs werden uit den dienst ontslagen zonder paspoort.

RECHTSWEZEN.

De Rechtbank te Maastricht, gisteren uitspraak doende in de zaak tegen P. J. Mevissen, die, na een woordentwist over het wegraken van een geldstuk, zijn kameraad Leonardus Kleijnjans, te Jabeek, een messteek in het hart heeft toegebracht, verklaarde beklaagde schuldig aan doodslag en veroordeelde hem te dier zake tot 6 jaren gevangenisstraf.

FAILLISSEMENTEN.

Uitgesproken:

29 Dec. H. Hulstijn, architect en aannemer te Renkum; rechter-comm. mr. Wttewaal; cur. Ch. C. Beelaerts.

W. R. Wigmans, koopman en grutter te Grootebroek; rechter-comm. mr. Ch. Van der Zweep; cur. E. Ruyter, deurwaarder te Hoorn.

H. Sommer Cals, vroeger steenkolenhandelaar en herbergier, thans herbergier, te Schinnen; rechter-comm. mr. A. Pyls; cur. mr. Eng. Dumoulin, te Maastricht.

30 Dec. W. R. Van Beemen, huisvrouw van J. Th. Arntz, koopvrouw te Noordwijk; rechter-comm. jhr. mr. J. F. Schuurbeque Boeije; cur. Roosenburg, candidaat-notaris te Noordwijk-Binnen.

B. M. Gomperts, makelaar, Amstel 320, te Amsterdam; rechter-comm. mr. B. Simons; cur. mr. G. Brouwer Jz., Keizersgracht 228.

G. A. De Lange, schilder, Prins Hendrikkade 124, te Amsterdam; rechter-comm. mr. B. Simons; cur. mr. Alex. H. Wertheim, Heerengr. 571.

Geëindigd:

door het verbindend worden der uitdeelingslijst C. Eriks, varkensslachter, Groote Wittenburgerstraat no. 63 te Amsterdam, en P. J. Klijn, winkelier te Schoonoord.

Opgeheven:

30 Dec. C. Van den Engel, koopman in groenten en aardappelen.

31 Dec. A. Koopman, te Rotterdam. (St.-Ct.)

ONDERWIJS.

HOOGER ONDERWIJS.

Tot klinisch assistent van den hoogleeraar dr. J. A. Korteweg in het Binnengasthuis te Amsterdam is voor het loopende jaar met ingang van 1 Jan. jl. benoemd de heer P. Romeijn, arts, te Dordrecht.

LAGER ONDERWIJS.

Benoemd: tot h. d. s. te Hazerswoude, bijz. sch., Vintges, alhier; tot onderw. te Echten Oosterbaan, te Bozum; te Bergen-op-Zoom Becht, aldaar; tot onderwijzeres te Oudendijk, tijd., mej. Niechoff, te Gorkum; te Smilde mej. Duursma, aldaar; tot onderwijzer te Nieuwebrug, tijd., Schokker, aldaar.

Te Steenbergen heeft de heer A. Van Lierop onder vele blijken van belangstelling den dag herdacht, waarop hij vóór 25 jaren als hoofd der school aldaar werd benoemd. Van al de huizen wapperde de vlag. Het gemeentebestuur en de leerlingen boden den jubilaris fraaie geschenken aan en des avonds boden de beide harmonieën hem een serenade aan.

De heer Van Juchem, te Helder, herdacht 1 Jan. den dag, waarop hij vóór veertig jaren als onderwijzer in dienst trad; hij was gedurende al dien tijd aan dezelfde school.

Door mevr. A. Posthumus Meijjes—Star Numan, te Oudemirdum, zijn aan 62 leerlingen van de openbare scholen te Oudemirdum, Nijemirdum en Sondel spaarbankboekjes met een ingeschreven bedrag van f 10 en f 5 uitgereikt, wegens getrouw schoolbezoek. Al deze kinderen hadden in 1898 geen enkelen schooltijd verzuimd.

De Spaarbank van het Ned. Onderw.-Gen. keert over 1898 aan de Hulpbanken een rente van f 3 per mille per maand uit, of 3,6 pCt. 's jaars.

KERKNIEUWS.

NED. HERV. KERK.

Beroepen: naar Soesterberg C. A. Van den Akker, cand., alhier; naar Bergambacht, toez., W. Zijlstra, te Waddingsveen; naar Garijp en naar Eksmorra en Allingawier H. Bakker, cand., te Leeuwarden; naar Oudenhoorn, toez., H. J. Van Rooijen, cand., te Ridderkerk; naar Feijenoord S. Monsma, te Wel, Bommelerwaard.

Aangenomen: naar Kantens B. H. Gust, te Losdorp; naar Wedde A. Adriani Engels, cand., te Midwolda; naar Britsum C. F. Bruins, te Nuis en Niebert.

Bedankt: voor Breda Haspels, te Kralingen; voor Jaarsveld J. M. F. Schippers, te Blauwkapel; voor Mantgum dr. C. J. Niemeijer Mz., te Tjalleberd.

GER. KERKEN.

Aangenomen: naar Oudshoorn c. a. W. A. Van Es, cand., te Rotterdam.

ROOMSCH-KATH. KERK.

De Mariakerk te Rotterdam zal primo Mei in gebruik genomen worden.

Tevens vernemen wij, dat met 15 Jan. a. s. pater A. Verheij als prior van het Dominicanenklooster in de Oldenbarneveldtstraat aldaar zal aftreden.

Ook pater Poodt, prior der E.E. P.P. Dominicanen te Utrecht, zal met 31 Jan. aftreden.

De parochie van 's Heerenberg zal 9 Sept. 1899 haar vijfde eeuwgetij herdenken.

De kapel, oudtijds door de graven van Berg naast hun kasteel gebouwd en behoorende tot het kerspel van Zeddam, werd op 9 Sept. 1399 door bisschop Frederik van Blankenheim van haar moederkerk afgescheiden en met een zelfstandig leven bezield. Sinds dien mocht de parochie van 's Heerenberg zich over een onafgebroken bestaan verheugen.

Dit merkwaardig eeuwfeest, hetwelk op de parochie 's Heerenberg de kroon eener eerbiedwekkende en in ons vaderland nog maar zeldzame oudheid zet, zal ongetwijfeld met passenden luister door den herder en zijn gemeente worden gevierd. (Centrum.)

INGEZONDEN STUKKEN.

[Voor den inhoud stelt de Redactie zich niet aansprakelijk.]

Een arbeidsbureau voor Vrouwen.

Twee jaren geleden schreef mej. M. Meijboom in de Haagsche bladen het volgende:

„Onder de vele goede werken, die de Nederlandsche Vrouwen-Vereeniging „Tesselschade" verricht, is er één, dat, naar het mij voorkomt, nog te weinig bekend is in die kringen, waar het groot nut zou kunnen stichten.

„Ik bedoel het Bureau van Voorlichting, een deel van wat ik zou willen noemen: „Tesselschade's" Arbeidsbeurs voor Vrouwen.

„Het is voldoende bekend, dat de Vereeniging „Tesselschade" vrouwen aan het werk helpt en dat werk productief zoekt te maken.

„Doch veel te weinig is het feit bekend, dat het Bureau van Voorlichting informaties geeft betreffende opleiding voor verschillende takken van bedrijf voor meisjes en vrouwen en de daaraan verbonden vooruitzichten.

„Mochten de ijverige zoeksters de voldoening smaken, dat haar inspanning velen ten goede komt!"

Twee jaren zijn er ongeveer verloopen sedert mej. Meijboom deze regelen neerschreef.

Tot mijn spijt moet ik mededeelen, dat ook heden nog niet algemeen schijnt bekend te zijn, dat „Tesselschade's" Voorlichtingsbureaux informaties verstrekken omtrent de meest uiteenloopende takken van bedrijf voor jonge vrouwen.

Wanneer ik mijzelf ernstig afvraag wat de oorzaak kan zijn, dat tot dusver slechts enkelen informaties komen nemen bij de directrice van bovengemeld bureau (ik spreek hier speciaal over het Haagsche Bureau van Voorlichting), dan kan ik moeilijk veronderstellen, dat de oorzaak van dat weinige vragen de overbodigheid van die bureaux zou zijn.

Integendeel, het komt mij meer waarschijnlijk voor, dat juist in dezen tijd van zoeken en streven naar een gepasten werkkring voor vrouwen deze arbeidsbureaux veel, ja zeer veel nut zouden kunnen stichten.

Ik kom dus tot de conclusie:

1o. De Voorlichtingsbureaux van de Vereeniging „Tesselschade" zijn te weinig bekend.

2o. Het is nuttig en noodig, dat hierin een verandering kome.

Daarom wensch ik een lijst te geven van de verschillende vakken, waarvan ik informaties uit betrouwbare bronnen verzameld heb. Uit den aard der zaak is deze lijst nog ver van volledig, doch het zal mijn streven zijn deze meer en meer te completeeren. Voorloopig kan men reeds informaties bekomen omtrent de studies van: doctor in de medicijnen, dentiste, apothekeres of apotheker-assistente.

Omtrent opleiding voor boekhoudster, stenographiste, typewrite-ster, godsdienstonderwijzeres, gymnastiekonderwijzeres, fröbelonderwijzeres (Fröbelsch Kinderhuis en Moederschool en Moederschool mevrouw Van Calcar).

Mededeelingen omtrent cursussen: huishoudschool, kweekschool voor onderwijzeressen. De opleiding aan de Koninklijke Muziekschool en de Haagsche Teeken-Academie.

Bijzonderheden omtrent agentes van verzekering-maatschappijen, van de verschillende betrekkingen voor meisjes bij de posterij en telegraphie, telephoonmaatschappijen, spoorwegmaatschappijen, op kantoren en Ministerie.

De opleiding tot photographiste, mededeelingen omtrent tuinbouwvak en bloementeelt.

Omtrent ziekenverpleging, kraamvrouwenverpleging werd een uitvoerige lijst van gegevens verzameld.

IJmkerscholen zijn er bij ons nog niet, de eenige weg is bij een ervaren imker in de leer te gaan en de werkzaamheden aan den bijenstand verbonden mede te maken.

Wanneer men deze lijsten nagaat kan men tot de slotsom komen, dat er voor elk meisje, dat haar levenstaak ernstig opvat, een haar passende werkkring kan gevonden worden, en de vrouw niet zóó stiefmoederlijk bedeeld is wat aangaat de betrekkingen, die voor haar zijn opengesteld, zooals sommigen wel beweren willen.

Als het meisje blijk geeft met ijver, nauwgezetheid en liefde haar taak te vervullen, dan toont zij hierdoor wat zij vermag en zullen na gunstig verkregen resultaten, ook betrekkingen van meer omvangrijken aard voor haar worden opengesteld en het verwijt: de vrouw levert vaak half werk, zal dan niet meer gehoord worden.

Gelukkig mogen de bemiddelingsbureaux, die ten doel hebben aan beschaafde dames betrekkingen te bezorgen, zich in meer bekendheid verheugen. Evenwel valt het te betreuren, dat het aantal der betrekking aanbiedende dames nog ver beneden het cijfer der betrekking zoekenden blijft, waaruit volgt, dat de directrice ongeveer één derde der betrekking zoekende dames aan een werkkring heeft kunnen helpen.

De directrice van het 's Gravenhaagsche Voorlichtingsbureau.

Ingezonden Mededeelingen

BETREFFENDE

Commercieele en Industrieele belangen,

(onder verantwoordelijkheid van den inzender

PRIJS 50 CENTS DEN REGEL.

POWELL'S BALSEM VAN ANIJSZAAD. — TEGEN HOEST.
Powell's Balsem van Anijszaad. Asthma.
Powell's Balsem van Anijszaad. Bronchitis.
Powell's Balsem van Anijszaad. Schorheid.
Powell's Balsem van Anijszaad. Longaandoening.
Powell's Balsem van Anijszaad. Nachthoest.

BUITENGEWONE GENEZING VAN EEN HOEST:

Graaf Albert Potocki schrijft: *Sedert langen tijd aan eene hevige verkoudheid lijdende, had ik zonder succès alle geneesmiddelen beproefd. Dr Liebericht heeft mij Powell's Balsem van Anijszaad aangeraden en ik was na verloop van vijf dagen genezen.*

Powell's Balsem van Anijszaad. Influenza.
Powell's Balsem van Anijszaad. Onmiddelijke verlichting.
Powell's Balsem van Anijszaad. Zeker en vertrouwenswaardig.
Powell's Balsem van Anijszaad. Bestaat sedert 70 jaar.
Powell's Balsem van Anijszaad. Weigert namaaksels.

Men eische het Fabricksmerk: *Leeuw, Net en Muis*

De Echte flacons dragen de Namen:
Thomas Powell, Blackfriars Road, London,
gegraveerd met witte letters op rooden achtergrond met den stempel van de Engelsche Regeering.

Bereid door Thomas POWELL, Albion Place, Blackfriars Bridge, London S.E.
VERKRIJGBAAR IN ALLE APOTHEKEN.

Hoofddepôt voor Nederland: F. E. VAN SANTEN KOLFF te Rotterdam.

Aan het Bureau van HET VADERLAND worden ADVERTENTIEN ter plaatsing aangenomen voor alle Binnen- en Buitenlandsche Dag- en Weekbladen.

GEMAK: Van een advertentie, welke men in verschillende Couranten wenscht geplaatst te hebben, is slechts één afschrift noodig.

Men heeft slechts eene rekening. De kosten zijn niet hooger dan bij eigen inzending.

BURGERLIJKE STAND.

Den Haag, 4 Januari.

Bevallen: S. Vrolijk, geb. Ros, z. — J. C. De Gunst, geb. v. Weers, z. — A. C. Scheffers, geb. Niemans, d. — C. Burki, geb. Willekes, z. — R. Kramer, geb. v. d. Laan, z. — A. J. Verspille, geb. Jochem, d. — G. C. Hooijkaas, geb. v. Dijk, d. — S. M. Bolland, geb. Boef, z. — G. Wirds, geb. Koeleman, z. — J. H. Staal, geb. Tetteroo, d. — J. v. d. Akker, geb. Mostert, d. — C. G. Hessing, geb. Beijersbergen van Henegouwen, d.

Overleden: H. C. Duijndam, d. 2 j. — M. S. v. Gorp, wed. van H. C. Ph. Lauwillard dit Fallot, 60 j. — N. J. v. d. Sluis, d. 9 m. — E. W. Nooster, echtg. van B. J. Koenen, 68 j. — S. H. De Groot, d. 6 m. — P. J. Dansen, z. 6 m. — J. v. Woerden, z. 4 weken.

UIT VERSCHILLENDE DAGBLADEN.

GEHUWD.

Jan.
3. P. A. C. W. De Jong en C. G. Steuerwald, Wageningen.
3. C. W. A. baron v. Haersolte v. d. Doorn en mejonkvr. W. L. Mitford, München.
3. E. J. W. Juta en J. M. Kruyff, Sassenheim.
3 Dr. D. P. Hoyer en B. Wierdsma, Rotterdam.

BEVALLEN.

Dec.
31. C. A. H. Schwarzwalder, geb. Blokbergen, z. Amsterdam.

Jan.
1 H. Nieuwenhuis, geb. Maten, d. Olst.
2. A. Honig, geb. Honig, z. Zaandijk.

OVERLEDEN.

Jan.
1. H. C. v. d. Mandele, M. 53 j. Delft.
1 L. R. Dijkxhoorn, M.G. 63 j. Amsterdam.
1 C. Westerhoud, geb. Balke, 61 j. Amsterdam.
1. C. M. P. Goorissen, geb. Sentrop, 40 j. Rotterd.
1. J. De Groot, geb. Kramer, wed. 77 j. Leiden.
3. M. R. Ornée, geb. Schroevers, wed. 42 j. Middelburg.
3. J. v. d. Linde, V. 30 j. Brummen.
3. P. J. Aeckerlin, M.G. 59 j. Maassluis.

PUBLICATIES VAN 's GRAVENHAGE.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester, gezien art. 48 der algemeene politie-verordening, waarin, onder bedreiging van straf, is voorgeschreven, dat de bestuurders van rijtuigen verplicht zijn, om de maatregelen, door de politie te nemen in het belang van orde en veiligheid, na te komen en om onmiddellijk te voldoen aan de bevelen van de politie om op te rijden, op te houden of langzaam te rijden, heeft goedgevonden vast te stellen de volgende maatregelen, in acht te nemen voor rijden en rijtuigen in de nabijheid van gebouwen, waarin samenkomsten worden gehouden:

Art. 1. Er zal met rijtuigen van bezoekers worden aan- en weggereden in één of meer files, zooals door de politie wordt aangewezen.

Art. 2. De bestuurders, die met hun rijtuigen op de bezoekers blijven wachten, of hen komen afhalen, zijn verplicht hun rijtuigen te plaatsen in de file, door de politie aan te wijzen, of zich daarmede te verwijderen naar de plaatsen, door de politie aan te wijzen.

Zij zijn verplicht ook daar aan de bevelen der politie te gehoorzamen.

Art. 3. De bestuurders, die met hun rijtuigen in de file staan, mogen de volgorde, waarin zij geplaatst zijn, niet verlaten dan met vergunning en onder toezicht van de politie.

Art. 4. Bij het eindigen der samenkomsten moeten de bestuurders met hun rijtuigen voor de toegangen op en afrijden in de volgorde, waarin zij in de file geplaatst zijn en naarmate zij afgeroepen worden.

Art. 5. Wanneer de gebruikers van een rijtuig tweemalen zijn opgeroepen en niet verschijnen, moet de bestuurder met dat rijtuig, op bevel der politie, doorrijden in de richting en naar de plaats, door de politie aan te wijzen.

INLEVERING VAN VACCINE-REGISTERS.

B. en W. herinneren aan de hoofden van alle scholen zonder onderscheid, dat de lijsten, aanwijzende de namen, enz. van de personen, die in 1898 tot de scholen zijn toegelaten, met de daarbij behoorende verklaringen omtrent verrichte koepokinenting of doorgestane natuurlijke kinderpokken, vóór den 15n Jan. a. s. moeten worden gezonden aan den Burgemeester (ter Gemeente-Secretarie, 1e afd., kamer no. 4); en dat de overtreding van deze bepaling wordt gestraft met een boete van ten hoogste f 25 of met hechtenis van ten hoogste drie dagen.

KENNISGEVING.

B. en W. brengen ter kennis van belanghebbenden, dat ter Secretarie dezer gemeente, 2e afd., voor een ieder ter inzag is nedergelegd een lijst, vermeldende de inrichtingen van weldadigheid of tot genezing of verpleging van zieken of gebrekkigen en de inrichtingen tot algemeen nut door zedelijke lichamen, vereenigingen in het bezit van rechtspersoonlijkheid of stichtingen, bedoeld bij art. 4 § 1d der wet van 16 April 1896, Stbl. no. 72, tot regeling der personeele belasting.

AFSLUITING VAN DEN OPENBAREN WEG.

Het Smidswater en de Jacob Catsstraat tusschen Hoefkade en Hooftskade, zullen van Donderdag 5 Jan., gedurende de uitvoering van werkzaamheden aan de bestrating aldaar, voor het verkeer met rij- en voertuigen afgesloten zijn.

GEVONDEN GOEDEREN.

A. Aanwezig aan het hoofdcommissariaat van politie, Alexanderplein 15b, en te bevragen alle werkdagen tusschen 12½ en 2 uur:

Een wit kindermutsje; een Fransch leesboekje; een koperen plaatje, waarop 8; een kinderhandschoen; een portemonnaie met ½ cent; een zinken pijp van plm. 2 M. lang; een heerenparaplui; een zwarte tasch met visitekaartjes; een zweep; een sloof, waarin een katrol; een rozenkrans; een geldstukje.

B. Aanwezig en te bevragen bij de volgende ingezetenen:

Een parapluie bij Krul, Noordeinde 44; een kap van een jongensmantel bij De Zwart, Maasstraat 173; een gladharig bruin hondje aan het Asyl, Ammunitiehaven; een zwartlederen portemonnaie bij Tuijt, Heemraadstraat 50e; een portemonnaie, inhoudende f 0,75, Regentesselaan 817; een gouden medaillon met haar bij De Leeuw, Zuid-Binnensingel 39a; een huissleutel, Gedempte Sloot 72; eenige sleutels, Nieuwe Molstraat 45; een zilveren dameshorloge bij Verstappen, Huygenspark 5; een sleutel bij Goedman, Nobelstraat 22B; een gouden heerenhorloge bij v. d. Noordaa, De Carpentierstraat 14; een grijze langharige hond, reu, aan den Aschstaal; een gouden horloge bij Hendriks, Lange Poten 16; een lederen hondenhalsband met koperen punten bij Voerman, Kepplerstraat 79; een stuk waterleidingbuis bij Nep, Newtonstraat 287.

BULLETIN.

Rechtszaken.

Hooge Raad. — Kamer van Burgerlijke Zaken. — Vrijdag 6 Jan. — Concl. O. M.: A. Serphos, eischer, adv. mr. J. Limburg, tegen J. Van Gelder, verweerder, adv. jhr. mr. W. Th. C. Van Doorn.

Pleidooi: C. B. M. Roboll, weduwe J. J. Veraart, eischeres, adv. mr. B. M. Vlielander Hein, tegen J. A. H. W. Bonhomme, verweerder, adv. mr. E. Polis.

Gerechtshof. — Kamer van Strafzaken. — Donderdag 5 Jan. — C. J. v. d. K., app., geïnt., ter zake mishandeling, ca den off. van just. alhier, geïnt. en app. Rapp. mr. Van Manen.

1o. Th. v. d. S., 2o. P. v. d. S., app., ter zake huisvredebreuk en wederspannigheid, ca. den off. van just. te Rotterdam, geïnt. Rapp. mr. Van Geuns.

1o. J. H., 2o. J. G., app., geïnt., ter zake diefstal, ca den off. van just. alhier, geïnt. en app. Adv. mr. C. E. Segers. Rapp. mr. Karsten.

J. T., app., ter zake mishandeling, ca. den off. van just. te Rotterdam, geïnt. Rapp. mr. ridder De van der Schueren.

P. B., app., ter zake valschheid in geschrifte, ca. den off. van just. te Middelburg, geïnt. Rapp. mr. Karsten.

De off. van just. te Middelburg, app., ca. A. G. V., geïnt., ter zake diefstal. Rapp. mr. Van Manen.

Waterhoogten op 4 Jan.

Waarnemingspunten.	Waterh. betr. N.A.P.	Waterh. betr. Oudesch	Sed. 3 Jan hooger.	Sed. 3 Jan lager.
's Morg. 8 u.	(in meters)		(in meters.)	
Keulen (vm. 7 u.)	38.32	2 38		64
Nijmegen . . .	7.88	1.74		24
Arnhem	8 26	1.59		19
Westervoort. .	8.75			21
Maastr. (hfdsl.)	43.40			28

ZEETIJDINGEN.

MAILBOOTEN VAN EN NAAR OOST- EN WEST-INDIE EN AMERIKA.

Opgave agenten CRANS & Co.

Batavia, 23 Dec. Aangek. Prins van Oranje, st., van Amsterdam.

Boulogne, 3 Jan. Vertr. Statendam, st., van New-York naar Rotterdam.

Wight, 3 Jan. Gepass. Werkendam, st., van New-York naar Rotterdam.

Opgave agenten COURIER DIT DUBEKART & Co.

Port Said, 3 Jan. Aangek. Gedeh, st., van Rotterdam naar Java.

Batavia, 4 Jan. Vertr. Soembing, st., naar Rotterdam.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Van Batavia naar Rotterdam.

Per st. Merapi, kapt. P. K. A. Mink: A. Kroese met echtg. en 3 kind., jhr. H. A. A. Meijer met echtg. en kind, A. C. De Joncheere, E. A. Van Wely, F. J. Tuckerman, M. Godefroy, H. Hazekamp, benevens Hr. Ms. troepen en schepelingen.

Inscheping Padang: E. A. C. Van Regteren.

Suez, 3 Jan. Aangek. Reichstag, st., van Oost-Afrika naar Vlissingen en Hamburg.

Batavia, 31 Dec. Aangek. Cyclops, st., van Amsterdam en Liverpool.

Gibralter, 2 Jan. Teruggekeerd wegens een klein defect aan de machine: Pollux, st., naar Malta.

La Pallice, 1 Jan. Aangek. Flora, st.

Cadix, 2 Jan. Vertr. Ceres, st., naar Barcelona.

Messina, 2 Jan. Vertr. Leda, st., naar Palermo.

Rotterdam, 3 Jan. Vertr. Patapsco, st., naar Baltimore via Sunderland.

VERZENDING O.-I. MAIL.

Amsterdam, Nederland,	6 Jan.	20 Jan.	11.—	's av.
Rotterdam, Lloyd,	13 Jan.	27 Jan.	11.30	's av.
Genua Nederland,	17 Jan.	31 Jan.	11.30	's av.
Marseille, Lloyd,	10 Jan.	24 Jan.	6.30	's av.
Marseille, Fr. dienst,	14 Jan.	28 Jan.	7.30	vm.
Brindisi, Eng. dienst,	6 Jan.	20 Jan.	12.30	mid.
Napels, Duits. dienst,	9 Jan.	6 Feb.	12.30	mid.

MAIL SURINAME.

Amsterdam, Nederland,	14 Jan.	31 Jan.	11.—	's av.
Southampton, Eng.,	9 Jan.	23 Jan.	11.30	's av.
St. Nazaire, Fr.,	8 Jan.	8 Feb.	7.45	vm.

MAIL CURAÇAO.

Queenstown—New-York. Elken Dinsdag en Vrijdag 6.30 's av.
Amsterdam, alléén op verzoek, als voor Suriname.

MAIL ZUID-AFRIKA.

Southampton, Eng. Elken Vrijdag 7.15 's av.

MAIL CONGO.

Antwerpen den 5n van elke maand 7.15 's av.
Liverpool 16 Januari, 7.15 's av.
Lissabon den 3n en den 20n van elke maand 8.20 m.

MAIL CANARISCHE EILANDEN.
(Teneriffe.)

Liverpool. Elken Donderdag, 7.15 's av.
Southampton. Elken Vrijdag, 7.15 's av.

359e STAATSLOTERIJ.

4e Klasse 3e Lijst. — 4 Jan.

Prijzen van f100 en daarboven.

No. 11781 f 2000. — Nos. 14141 en 19018 elk f 400. — Nos. 987 en 19521 elk f 100.

Prijzen van f 65.

22	2208	8945	6069	7973	10496	12564	14720	16651	19122
25	31	4068	97	8017	517	84	87	80	67
63	313	79	150	23	647	97	53	882	826
82	28	95	55	125	71	98	898	84	53
180	428	166	220	82	77	607	923	937	87
32	56	74	29	215	714	711	44	42	90
57	57	207	50	19	846	41	65	17010	470
208	81	539	86	262	55	805	79	49	528
12	84	44	322	428	76	80	15049	108	25
87	527	57	68	49	99	82	53	62	86
355	48	62	409	98	11040	901	87	86	618
72	77	69	106	544	108	25	124	94	65
446	734	421	82	86	30	27	58	278	70
522	862	22	87	605	41	28	99	96	729
51	68	35	98	42	88	13073	240	871	77
742	920	58	656	89	286	177	93	73	89
85	24	542	729	758	89	217	95	85	810
855	44	47	42	96	346	21	806	434	27
78	69	58	60	899	409	30	55	704	943
95	78	99	914	981	21	46	57	898	55
979	95	623	59	65	35	26	94	901	75
1012	3020	761	906	89	82	887	455	84	20005
42	22	820	58	9038	88	429	56	18007	24
47	45	23	65	44	597	66	67	12	58
57	134	945	82	83	91	74	632	108	71
75	256	87	86	110	688	89	85	20	85
151	60	5015	7015	92	748	96	71	78	95
202	98	19	57	96	56	537	77	96	153
378	205	24	75	234	802	660	704	233	66
402	75	175	102	823	20	705	5	61	69
5	85	204	24	59	52	17	49	78	79
38	424	52	85	422	922	828	828	831	92
40	42	55	237	89	50	29	33	48	946
86	74	304	44	557	98	32	58	68	818
90	76	57	91	69	12027	60	968	405	411
501	507	475	336	650	67	948	79	542	94
58	28	76	409	67	98	84	16086	51	585
613	58	585	14	788	121	14130	58	65	64
63	61	610	518	898	46	60	107	668	88
740	606	718	63	951	50	242	97	85	604
801	46	20	629	74	68	85	57	742	52
48	710	44	80	10010	234	801	77	77	738
98	38	46	729	19	68	84	228	828	78
931	69	83	82	74	75	65	86	937	856
2027	83	93	93	92	846	422	62	52	88
75	809	918	807	114	58	88	74	86	909
107	18	47	12	84	63	90	823	19001	81
86	44	87	23	289	521	565	74	72	36
48	16	68	50	95	58	621	624	74	98
58	925	6027	68	432					

Financieele berichten.

Deli-Tabak-Mij. — In de heden te Amsterdam gehouden buitengewone algemeene vergadering was geen voldoend aantal aandeelen vertegenwoordigd om een besluit te kunnen nemen, zoodat de vergadering verdaagd werd.

Volgens de jongste opgaven werden volgende effecten te Batavia aldus genoteerd: Jav. Bank 163; cert. Ned. Handel-Mij. 149; N.-I. Escompto-Mij. 100; N.-I. Handelsb. 85; N.-I. Effectenbank, aand., 100; N.-I. Effectenbank, 4 pCt. pandbrieven, 100; Kon. Paketvaart-Mij. 175; Winkel-Mij. Eigen Hulp 100; Mij. Onderlinge Hulp 67½; Sem.-Cherib. Stoomtram-Mij. 127; Brandw.-Mij. Securitas 100; Batav. Prauwenveer 132½; Nieuw-Prauwv. te Batavia 155; Tagalsch Prauwenveer te Soerabaja 80; Oost-Java Prauw-Mij. 80; Cultuur-Mij. Goalpara 175; Mij. tot Expl. van Rijstlanden 200; Telephoon-Mij. der Vorstenl. 105; Mijnbouw-Mij. Redjang Lebong 95; Mij. tot Expl. Rijtuigfabriek en handel in paarden F. J. Fuchs 85.

Advertentiën.

De Heer en Mevrouw G. J. DU CLOUX—DE ROUVILLE geven kennis van de geboorte hunner Dochter MANON HORTENSE.

SCHEVENINGEN, 31 Dec. '98.

Heden overleed plotseling, tot onze diepe droefheid, onze innig geliefde Echtgenoote en Moeder,

Mevrouw A. H. J. VAN DEN BOSCH—VAN SOELEN,

in den ouderdom van 55 jaar.

J. G. VAN DEN BOSCH.
G. D. VAN DEN BOSCH.

'sGRAVENHAGE, 28 December 1898.
Z.-O. Buitensingel 198a.

Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.

Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst. (250

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Echtgenoote, Moeder en Behuwdmoeder,

Mevrouw JOHANNA JACOMINA BIK, geb. HALDER,

in den ouderdom van 71 jaren.

J. BIK.
ROTTERDAM. Mr. A. J. BIK.
A. M. M. BIK—VAN DULKEN

's GRAVENHAGE, 3 Januari 1899.
Nieuwe Uitleg 2.

Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht. (248

Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed te *Amsterdam* mijn waarde Neef JACOB ARNOLDUS FABRICIUS, in den ouderdom van negenenveertig jaar. (249)

A. G. FABRICIUS.

's GRAVENHAGE, den 4 Januari 1899.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed te *Amsterdam*, zeer onverwacht, onze geliefde Zoon en Broeder, de Heer ADRIAAN KOPPESCHAAR, in den ouderdom van 30 jaren, in leven *Comm'es-Stempelaar bij den waarborg van gouden en zilveren werken.* (241)

Uit aller naam:
Dr. W. F. KOPPESCHAAR.

's GRAVENHAGE, 29 December 1898.

Voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onze geliefde Zuster en Behuwdzuster, betuigen wij onzen hartelijken dank.

's Gravenhage, J. A. SNOEK.
M. A. J. D. SNOEK—FRASER.
Arnhem, E. M. J. SNOEK.
(254) M. E. SNOEK.

Voor de talrijke en treffende blijken van deelneming, in het leed hun wedervaren, betuigen ondergeteekenden hunnen innigen dank.

J. G. ROEL.
J. H. G. ROEL.
W. L. ROEL.
JOHA. C. P. ROEL.

's GRAVENHAGE, 4 Januari 1899. (242)

De Commanditaire Bankvereeniging VAN ES & Co.,
Hofspui 26, 's Gravenhage.

KAPITAAL f 500.000,
waarvan geplaatst f 250.000.
RESERVEFONDS f 23.437,50.

DEPOSITO-RENTE van 3½—4½ pCt.

Handelscredieten tegen zakelijke of persoonlijke zekerheid.
Incasseering en Disconteering van Wissels,
Neemt Geld à Deposito en tegen onderpand van fondsen.
Uitvoering van Effectenorders.

UITLOTINGEN worden GRATIS nagezien.

Couponnoteering voor heden:
Goudroebels f 1,91½, Zilverroebels f 1,27½, Francs f 47,85, Marken f 59,10, Zilver Metalliek Coup. f 21,08½, Papier f 21,03½, Dollars f 2,48¾,
omgerekend in de voor Cliënten voordeeligste valuta franco provisie.

KEURENAER & C°.
geven Circulaire Credietbrieven uit, betaalbaar bij hunne Correspondenten in de voornaamste plaatsen van Europa.

H. VAN ZONNEVELD,
Wagenstraat 92a, over de Nieuwe Molstraat.
Aan- en Verkoop van Effecten, Coupons, Vreemd geld enz. (223)
Neemt en geeft geld op prolongatie.

Dr. FRANCKEN,
Nederlandsch Geneesheer te Menton (Riviera). (18497)
Brochures over dit Winterstation verkrijgbaar bij de HH. COUVEE, te *Den Haag.*

GEVESTIGD
Bezuidenhout 81a, hoek 2e Van den Boschstr.
Dr. J. B. A. M. VAN DEN BERG,
(244) **Arts.**
Consultaties dagelijks van 1—2 uur.
Uitsluitend voor Kinderziekten
Maand., Woensd. en Vrijd. van 2—3 uur.

---

5 Pond Thee v. f 3.25,
in prachtvolle Delftsch Aardew. bus, qualiteit Guldensthee. Niet volkomen naar wensch terug. Fr°. remb. of postw. Ook zeer geschikt v. wederk. Theehandel en gros: Van ouds „'t Anker" Delft. (225)

Candidaat-Notaris.
Bij de Rechtskundige Bureaux van FRANS SCHAAP Jr. kan een **CANDIDAAT-NOTARIS geplaatst worden,** op een aanvankelijk salaris van **f 1000.**
Sollicitatiën worden ingewacht aan het Hoofdbureau te 's Gravenhage. (257)

Eene GEFORTUNEERDE JONGE DAME of VERPLEEGSTER (niet-orthodox) wordt uitgenoodigd tot **het verrichten van een liefdewerk,** en wel: voor haar eigen rekening een lief Meisje van 17 jaar, uit zeer beschaafden kring, die voor herstel van gezondheid een paar maanden naar buiten moet *(Mastbosch),* **te vergezellen en gezelschap te houden.** Voor de patiënte wordt betaald. — Brieven onder No. 231 aan het Bureau van dit Blad.

Gevraagd,
om met Mei te betrekken, doch Januari of Februari beschikbaar zijnde, een **HUIS,** liefst met Suite en Serre gelijkvloers en 1e étage daarboven, behalve Zolder. Huurprijs **f 400** tot **f 500.**
Fr. br. onder No. 256 Bureau van dit Blad.

Magazijn van Sigaren en Sigaretten
van **A. G. AUDIER,**
Prinsestraat hoek Noordwal.
In alle prijzen prima qualiteit TABAK

VERKADE's
Prima Zaansche
Lange Beschuitjes
zijn de Beschuitjes bij thee, koffie en vooral chocolade. Voor kinderen zijn ze verre te verkiezen boven koekjes en de kleinen vinden ze minstens even lekker.
Het verbruik is de laatste jaren enorm toegenomen, wel een bewijs dat zij, die ze eens gebrobeerd hebben, afnemers blijven.
In blikjes van 50 stuks 25 Cent. Zij zijn dus zeer goedkoop.
En gros H. D. C. MULDER, Paviljoensgracht, 's Hage. 15327

Ondergeteekende bericht, dat hij met een nauwkeurige ANTISEPTISCHE BEHANDELING ***het uitvallen der haren*** en ***kaal worden*** weet te herstellen.
Vele attesten, waaronder van Medici, ter inzage.
JUSTMAN JACOB,
(245) ***Hofkapper.***

NIEUWE MODELLEN
Amerik. (17712)
WALTHAM HORLOGES.
Firma J. M. J. VAN WIELIK.

GEVRAAGD
op het **Administratief Bureau** eener **Industrieele Onderneming** een **JONGMENSCH,** bekend met Administratie en goed op de hoogte van de Duitsche taal.
Salaris **f 600** à **f 700.**
Offerten onder No. dezer Advertentie met opgaaf van referenties. (251)

HOEDEN-CURSUS.
GRONDIG ONDERRICHT in het maken en garneeren van Dames- en Kinderhoeden, tegen billijke conditiën.
Adres *Van der Duynstraat 89.* (253)

TE HUUR
in het **MIDDEN DER STAD** (Schoolstraat No. 8*a*) een gerestaureerd BOVENHUIS, bevattende 5 Kamers, Zolder, Keuken en verder van alle gemakken voorzien. **Zeer geschikt voor het houden van Kantoor.** — Te bevragen bij de firma FALKENBURG & Co., *Dennenweg 64.* (243)

Wordt gevraagd tegen April voor een klein gezin, 2 personen, een nette
Bovenwoning,
voorzien van gas- en waterleiding, den huurprijs van *f 350* niet te boven gaande.
Franco brieven aan het bureau van dit blad onder No. 219. (219)

Hypotheek.
Een Notaris **VRAAGT** voor zijn cliënt tegen 1 Februari a. s. **f 25.000, tegen 3½ pCt.,** als 1e Hypotheek op Landerijen ter waarde van **f 70.000.**
Brieven onder No. 104 aan het Bureau dezer Courant.

CORNa. H. MINGELEN,
Willemstraat 69.
SPECIALITEIT in seriën **vreemde Postzegels,** verre beneden Catalogusprijs.
De voorhanden pakjes Postzegels van **10, 25** en **50** cent worden *tegen de helft van den prijs OPGERUIMD.*
Zichtzendingen op aanvrage. (11876)

Lezers van Dagbladen
IN DE
SPOORWEGWAGENS
werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen; daarmede verricht gij een nuttig werk.
Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

DE NEDERLANDSCHE GIDS
voor
Spoorwegen, Stoomvaart, Machinerieën, Fabrieken, Verkoopingen, Aanbestedingen enz.
VERSCHIJNT ELKEN DONDERDAGOCHTEND,
te 's Gravenhage, Bureau Parkstraat 25, Telephoon No. 213.
Directeur: C. A. M. VAN VLIET.

DE NEDERLANDSCHE GIDS is het **officieele orgaan** van **alle Nederlandsche Spoorweg-Maatschappijen.** Zij bevat, behalve de aankondigingen der belangrijkste *Stoomvaartgelegenheden,* al de officieele aankondigingen der *Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen* en der *Hollandsche IJzeren, Ned. Centraal-* en *Noord-Brabantsch-Duitsche Spoorweg-Maatschappijen.* Het is het **eenige blad,** dat, volgens gesloten overeenkomsten met die Maatschappijen, op alle stations **moet** worden **aangeplakt** en in de wachtkamers ter lezing **moet** liggen. **Diezelfde overeenkomst** legt de verplichting op geregeld duizenden present-exemplaren te zenden aan de voornaamste Hotels, Societeiten en Koffiehuizen in Nederland.
De verschillende Ministerieele Departementen: van *Justitie, Binnenl. Zaken, Oorlog* (zie Receuil Militaire 6 April 1877), *Marine, Financiën, Koloniën, Waterstaat, Handel* en *Nijverheid,* evenals onderscheidene Gemeentebesturen en Provinciale Gouvernementen, doordrongen **van de geheel eenige publiciteit** door dit blad aan de aankondigingen gegeven, hebben besloten hun aankondigingen in DE NEDERLANDSCHE GIDS te doen opnemen.
Goedkooper en uitgebreider publiciteit bestaat er in Nederland niet.

Abonnementsprijs per jaar fr. p. p.:
In NEDERLAND **f 2,—.** Voor het BUITENLAND **f 3,—.**
Prijs der Advertentiën **20 cents** per regel. Van 1—6 regels met een nummer **f 1,25.** Groote letters en clichés naar plaatsruimte. Bij advertentie-abonnement van 250—2000 regels wordt belangrijk *Rabat* toegestaan.

Serielot Keulen-Minden.
(Zeer groote kanswaarde).
Dit lot is reeds met de serie uitgeloot en moet nu bepaald *Woensdag 1 Februari a. s.* met één der volgende prijzen uitloten, als: **Rm. 150.000, 15.000, 9000, 6000, 3000,** voorts 4 prijzen van **1500,** 11 van **600** of minstens **330 Mrk.** *(geen nieten).* Verkrijgbaar het geheele origineele lot à **f 350** bij **L. FRIJDA & Co.,** in Effecten, ***Prinsestraat 69, Den Haag.*** (252)

J. VISSCHER Jr.,
Instituteur,
te 's Gravenhage, biedt na 1 Febr. a. s. gelegenheid aan voor een paar jongelieden van 17 à 18 jaar **ter samenwerking** met twee van gelijken leeftijd. Onderwijs in Nederl., Fransch, Hoogd., Eng., Gesch., Aardr., Boekh. en Handelsrekn. Algemeene ontwikkeling.
Intern **f 1000,** extern **f 300.** (222)

Wegens uittreden van mijn Compagnon wordt de **Uitverkoop** nog eenigen tijd **voortgezet tot spotprijzen.**
ALEX. BARNSTIJN,
1e Wagenstraat 40,
HEEREN-HOEDEN-MAGAZIJN.

Openbare Verkooping
van den **Anglo-Normand dekhengst „HORATIUS", Goudvos,** op **Dinsdag 10 Januari e. k**, 's middags **1 uur**, manège *Haarlem.* Inlichtingen geeft BULTMAN, te *Haarlemmermeer.* (232)

Woensdag 4 Jan. No. 1586, 13e Jaargang.
DE
Wekelijksche Woning-Gids
verschijnt elken Woensdag 6 uur.
Gunstige gelegenheid ter annonceering. (229)
Hofstraat 2. E. KWIERIE.

De Boek- & Handelsdrukkerij van Het Vaderland is gevestigd Parkstraat 25, Den Haag.

De Boek- & Handelsdrukkerij van Het Vaderland is de eerste Courantdrukkerij op het vasteland van Europa, welke werkt met de zetmachine „Linotype".

De Boek- & Handelsdrukkerij van Het Vaderland belast zich met de vervaardiging van gewoon handelsdrukwerk, als Quitantiën, Nota's, Rekeningen, Chèques, Wissels, Adres- en Naamkaartjes.

De Boek- & Handelsdrukkerij van Het Vaderland is het beste adres voor het leveren binnen den kortst mogelijken tijd van Circulaires, Prospectussen en Inschrijvingsbiljetten bij nieuwe emissiën, conversiën, reorganisatiën.

De Boek- & Handelsdrukkerij van Het Vaderland levert Aandeelen, Obligatiën, Recepissen, Pandbrieven, Oprichtersbewijzen, Certificaten, Scrips enz. enz.

BADTOESTEL.
TE KOOP aangeboden een (246)
Bad met Geyser,
gekost hebbende 130 gulden, voor **65** gulden.
20a, K. HOUTSTRAAT 20a.

Technikum Neustadt i. Meckl.
f. Ingenieure, Techn., Werkm., Maschinenbau, Elektrotechnik.
Elekt. Lab. Staatl. Prüf.-Commissar (224)

A. J. RODBARD,
Juwelier. (18797)
MAGAZIJN van
Gouden en Zilveren Werken
SPUISTRAAT 69.

Hôtel d'Angleterre.
Gelegenheid tot ABONNEMENT aan de **Table d'hôte.** Tevens APARTE SALONS voor Gezelschappen om te **Dineeren.** GROOTE ZALEN voor **Bruilofts-Diners** en **Soupers.** (15326)

NATIONALE
Levensverzekering Bank
Boompjes No. 9, Rotterdam,
opgericht 17 Januari 1863.

Maatschappelijk Kapitaal	f	1.000.000,—
Reserve ruim	„	7.400.000,—
Verzekerd bedrag ruim .	„	23.800.000,—
Uitgekeerd bedrag ruim	„	11.100.000,—

Sluit alle soorten van ***Kapitaal- en Renteverzekering.***
Hoofdinspecteur:
S. L. BOERSMA,
gep. Ind. Officier,
Barendsestraat 6, 's Gravenhage.
Agenten de Heeren: (8439)
J. B. AMORISON, Fagelstraat 1.
W. F. v. d. BLOCQUERY, Tasmanstr. 178.
N. J. BUIJS, Zoutmanstraat 85.
Mr. J. C. VAN HARENCARSPEL, Anna Paulownastraat 33*a.*
Mr. HANLO, P. Heinstraat 19.
P. HEIJTING & Co., Van Merlenstraat 75.
P. HORRIX, v. Lennepstr. 13 (Witte Brug).
HUYGENS en SLOTBOOM, Nieuwstr. 28.
H. JANSEN, Koningin Emmakade 11.
P. KOK & Co., Anna Paulownastraat 16.
LENAERTZ & Co., Nobelstraat 1.
E. G. LE RÜTTE, Conradkade 18.
VAN WALSEM, Banstraat.
W. J. C. v. d. WATERING, O. Molstr. 36.
J. W. v. d. WERFF, Regentesselaan 210.
Jhr. P. J. WITSEN ELIAS, P. Heinstr. 67.

A. OPPENHEIM,
Parkstraat 2 (Telephoonnummer 229), belast zich op voordeelige voorwaarden met den aankoop en verkoop van EFFECTEN op de beurzen te Amsterdam en te Rotterdam, alsmede op alle buitenlandsche beurzen;
besteedt hooge prijzen voor COUPONS en VREEMD GELD;
sluit PROLONGATIËN en BELEENINGEN;
opent CHÈQUE-REKENING met particulieren en handelaren;
vestigt bijzonder de aandacht op zijnen handel in PROVINCIALE, GEMEENTE- en WATERSCHAPS-Obligatiën en INCOURANTE waarden, waarvan de noteering in dit blad wordt opgenomen.
Het Kantoor is **geopend** *elken werkdag* van **9** tot **4** uur. (16)

DE HAAGSCHE
Effecten- en Wisselbank,
MOLENSTRAAT 18,
belast zich met de uitvoering van
EFFECTENORDERS
tegen een (1/16 pCt. v. fondsen beneden 25 pCt.
provisie van (1/8 „ „ „ van af 25 pCt.
Bij voortduring worden de Nummers der gekochte fondsen nagezien met het oog op uitloting, aflossing of conversie.
Indien de lastgevers dit verlangen, worden orders in de voornaamste fondsen verantwoord tegen den eerstvolgenden middenkoers der Amsterdamsche Beurs,
koopt **COUPONS** (175)
FRANCO PROVISIE tot de koersen van haar dagelijksch Koersblad (gratis verkrijgbaar).

Effecten-, Assurantie- en Administratiekantoor.
A. WEIJER,
Hoofdagentschap Bataafsche Levensverzekeringbank,
De Riemerstraat 160.
Uitvoering van EFFECTENORDERS.
Aankoop van COUPONS op de hoogste koersen.
Incasso van WISSELS.
Sluiten van PROLONGATIËN en BELEENINGEN. (8381)
Voeren van ADMINISTRATIËN voor derden.

De 's Gravenhaagsche
Credietvereeniging
EN
DEPOSITOKAS,
Buitenhof 47,
verschaft, als vertegenwoordigende te 's Gravenhage de NED.-INDISCHE ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ, **WISSELS** op Ned.-Indië tegen den koers van 100¾ voor Wissels op **Batavia, Weltevreden, Semarang** en **Soerabaja,** en van 101¼ voor Wissels op andere plaatsen in Ned.-Indië.
Deze koersen gelden voor Wissels van minstens *f 500,*— I. C.
(4998) *DE DIRECTIE.*

ADVERTENTIE-BUREAU
van
„Het Vaderland",
PARKSTRAAT N°. 25,
's Gravenhage.

Aan dit Bureau worden **ADVERTENTIEN** ter plaatsing aangenomen **voor alle Binnen- en Buitenlandsche Dag- en Weekbladen.**
Gemak: Van een advertentie, welke men in verschillende couranten wenscht geplaatst te hebben, is slechts één afschrift noodig.
Men heeft slechts eene rekening. De kosten **zijn niet hooger** dan bij eigen inzending.

GROOTHANDEL in
Chemicaliën, Drogerijen en Verbandstoffen
voor HH. Artsen, Apothekers, Drogisten, Fabrikanten en Industrieelen.
Fabriek van **„KINA DE VRIJ"** in origineele ☐ flacons.
H. NANNING, *Apotheker.*
Korte Poten 7.

Agentessen Linnenfabriek.
De ***Koninklijke Eindhovensche Damast- en Linnenfabriek*** (11209)
VAN DEN BRIEL en VERSTER
te ***Eindhoven*** stelt in alle plaatsen **Agentessen** aan. Vereischten: Beschaafde Stand, uitgebreide connectiën en P. G.

Spiegel- en Lijstenfabriek,
L. SLOT & ZONEN,
Vergulders, (18684)
DEN HAAG, Hofleveranciers. ARNHEM,
HOFSPUI 32. JANSSTRAAT 22.
Teleph. 386. Teleph. 460.

MAISON E. RIMMEL.
Articles spécialement recommandés pour la Saison d'Hiver.
SAVON BLANC à la GLYCÉRINE, recommandé pour l'onctuosité de sa pâte, qui blanchit et adoucit la peau.
SAVON DIAPHANE à la GLYCÉRINE.
CRÈME DE NEIGE, pour guérir les gerçures et blanchir le teint.
GLYCÉRINE PURE ou PARFUMÉE.
FARINE d'AVOINE pour adoucir les mains.
POMMADE pour les LÈVRES.
COLD CREAM à la GLYCÉRINE.
Cold Cream Diaphane a l'Héliotrope blanc, au Nessari et aux Lilas blancs. (228)
25, Hoogstraat, La Haye.
202, Kalverstraat, Amsterdam.

ZOOEVEN VERSCHENEN:
„Adinda van Mahdé"
De Bruid van Abdul Rachman.
Dramatisch gedicht uit den heldenstrijd der Atjehers en Nederlanders ten tijde van Kapitein HALEWIJN en NJA JOESOEF, zijn gids, 1879—1880,
DOOR (221)
WILLEM F. PAEHLIG.
Prijs **f 1,—.**
Verkrijgbaar in elken soliden Boekhandel.

Heerlijke Boeken.
HOE KAN DAT???
De verzamelde Romantische Werken van Dr. JAN TEN BRINK worden spotgoedkoop uitverkocht.
1. Eene schitterende Carrière, in prachtband.
2. De familie Muller Belmonte, in prachtband.
3. Het vuur dat niet wordt uitgebluscht, in prachtband.
4. Het verloren Kind, in prachtband.
5. Nederlandsche Dames en Heeren, in prachtband.
6. Jeannette en Juanito, in prachtband.
7. Drie dagen in Egypte, in prachtband.
8, 9. De Schoonzoon van Mevrouw De Roggeveen, 2 prachtb.
10, 11. Oost-Indische Dames en Heeren, 2 prachtb.

NOG WAT.
De 11 Prachtbanden tijdelijk slechts *f* **7** en dan krijgt men er nog bij **8** Aandeelen in de Premiënverloting der 7e Serie, waarin weder een fraai Schilderij van W. C. Rip en kostbaar Zilver uit de fabriek van Van Kempen.
Verkrijgbaar bij **D. BOLLE,** Bazaar van Goedkoope Boeken te *Rotterdam.* Franco na ontvangst van postwissel, waarop vermeld: *Ten Brink met Aandeelen 7e Serie.* (220)

ASTHMA en CATARRHE
Genezen door de CIGARETTEN of de POEDER **ESPIC**
Benauwdheden, Hoest, Verkoudheden, Névralgies
Alle Ap. 2e de Verkoop in 't groot: 20, r. St-Lazare, Parijs.
De hiernevens staande Handteekening op iedere Cigarette eischen.

Schouwburgen, Concerten, enz.

Théâtre Royal Français de La Haye.
Dir. Van Bijlevelt & Lefèvre.
JEUDI 5 Janv. No. 40 de l'abonnem.
CARMEN
Musique de Bizet.
Mlles. Nelly Guénia, Miranda, Mrs. Cordier et D'Assy.
Bureau à 7 h. Rideau à 8 h.

SAMEDI 7 Janv. No. 41 de l'abonnem.
1e Représentation (reprise) de
La Belle Hélène
Opéra-Bouffe en 3 actes. Musique d'Offenbach.
Mme. Lesoeur, Mrs. Gardon, Bédué, Villars, Mlle. Péraldo et Mr. Stéphan.
Bureau à 7 h. Rideau à 8 h.

DIMANCHE 8 Janv. No. 7 de l'abonnem.
Représentation à prix réduits.
Salammbô
Grand-Opéra, musique de Reyer.
Bureau à 7 h. Rideau à 8 h.

Gebouw v. K. en W. - Ned. Opera.
Dir.: C. van der Linden.
DONDERDAG 5 JANUARI 1899.
N°. 13 v. h. Abonnement.
*Succesrol van Mevr. ETTA DE MONTJAU als **Violetta.***
TRAVIATA
Opera in 4 bedrijven. Muziek van G. Verdi.
(182) *Aanvang 8 uur.*

Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.
OPERA ITALIANA.
VRIJDAG 6 JANUARI 1899.
Eerste opvoering in dit seizoen *van*
CARMEN
Drama in 4 bedrijven van Giorgio Bizet.
In de 2e acte: GROOT BALLET.
In de 4e acte: GROOTE OPTOCHT van circa 100 personen.
Prijzen en bespreking als gewoon. (112)

ZONDAG 8 JANUARI 1899.
BUITENGEWONE VOORSTELLING
tegen verminderde prijzen.
FAUST
Optreden van Sigra. Borghi, Cecchini, Sigr. Ferrari, Lunardi en den beroemden bas Sigr. **CONTINI.**

Kon. Holl. Schouwburg.
Kon. Vereeniging „Het Ned. Tooneel"
VRIJDAG 6 Jan. (No. 33 v/h. abonnem.)
SCHULDEN
Blijspel in 3 bedrijven, uit het Duitsch van G. von Moser en F. von Trotha.
Gevolgd door:
De Bruiloft van Kloris en Roosje
Kluchtspel met zang en dans in één bedrijf, waarin de *Nieuwjaarswensch* van Nardus zal worden uitgesproken door den Heer C. Schulze als Thomasvaer en Mevr. Chr. Poolman als Pieternel.
Pauze na Schulden.
Aanvang 8 uur.

Haagsche Kunstkring,
HEERENGRACHT 13.
TENTOONSTELLING
VAN
Aquarellen, Teekeningen enz.,
VAN (230)
Werkende Leden.
DAGELIJKS GEOPEND van **10—4** uur.
Sluiting der Tentoonstelling
ZATERDAG 7 Januari 1899,
des nam. te **4** uur.
Entrée **25** *Cts.* Het Bestuur.

Dienstaanbiedingen.
[Deze Advertentiën worden tegen 5 Cents per regel berekend en slechts à contant en zonder rabat geplaatst.]

Er biedt zich aan, met Februari, een nette TWEEDE MEID, of bij kinderen. Van goede getuigen voorzien.
Br., lett. J. S., BEZUIDENHOUT 162.

Een bekwame Wollenaaister
zag zich gaarne geplaatst bij deftige families.
Brieven onder No. D 238 aan het bureau van dit blad.

Een METSELAAR biedt zich aan voor den een of anderen burgerwinkel, werkplaats of fabriek, oud 22 jaar en van onbesproken gedrag. — Brieven onder No. D 237 aan het bureau van dit blad.

Een nette Burgerjuffrouw, middelbaren leeftijd, P. G., wenschte gaarne in de middaguren met een dame te gaan wandelen of te rijden, ook niet ongenegen eenig huiswerk te verrichten. — Br. No. D 236 bureau van dit blad.

Er biedt zich aan een Meisje van 15 jaar, voor halve dagen, om de groote meid behulpzaam te zijn.
Adres RIJSWIJKSCHESTRAAT 35.

Burgerouders zoeken met Febr. plaatsing voor een meisje van 17 jaar, voor dag en nacht, om opgeleid te worden voor Tweede Meid. Goede getuigen voorhanden.
Adres LAAN VAN ROOS EN DOORN 4.

Een COSTUUM- en LINNENNAAISTER, nog eenige dagen disponibel hebbende, zag deze gaarne aangevuld. — Brieven onder No. D 216 aan het bureau van dit blad.

Er biedt zich aan een bekwame NOODHULP voor de Keuken, of als Meid Alleen.
Brieven onder No. D 215 aan het bureau van dit blad.

Er biedt zich aan een net Meisje als TWEEDE MEID, van goede getuigen voorzien.
Brieven onder No. D 235 aan het bureau van dit blad.

Er biedt zich aan, tegen 1 Febr., een flinke, fatsoenlijke Dienstbode als MEID ALLEEN, van goede getuigen voorzien.
Brieven onder No. D 227 aan het bureau van dit blad.

Tegen Februari biedt zich aan een R.-K. Dienstbode als
MEID ALLEEN,
in een deftig, stil gezin, van uitstekende getuigen voorzien.
Adres PAULUS POTTERSTRAAT 183.

Een COSTUUMNAAISTER vraagt beleefd nog één of twee Naaihuizen, 't liefst bij deftige families — Brieven, onder lett. P. F., Z. W. BUITENSINGEL 118d.

Donderdag 5 Januari 1899. Bureel: PARKSTRAAT, No. 25, 's Gravenhage. (Telephoon No. 213.) Eenendertigste Jaargang. — No. 4.

Directeur:
C. A. M. VAN VLIET.

Abonnements:

Per kwartaal voor 's Gravenhage	ƒ 4,20
» » » de overige plaatsen in Nederland	» 4,90
» » » België	» 6,00
» » » alle andere landen der Postunie	» 6,50
Voor O. en W. Indië bij vooruitbetaling per jaar	» 26,00
Afzonderlijke nummers	» 0,05

HET VADERLAND.

Administrateur:
C. J. N. VAN BEIJEREN.

Prijs der Advertentiën:

Van 1—6 gewone regels met een No. der Courant	ƒ 1,25.
Elke regel meer	» 0,20.
Reclames per regel	» 0,50.
Liefdegiften per regel	» 0,10.

Groote letters worden berekend naar plaatsruimte.

Dit Nommer bestaat uit TWEE Bladen.

Tweede Blad.

BUITENLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Januari.

POLITIEK OVERZICHT.

Wij lazen dezer dagen in berichten uit Londen, dat er in ernst werd gedacht aan een Bonapartistischen zet om te trachten te Parijs de teugels van het bewind in handen te krijgen. Wij knoopten dat in 't oor, maar maakten er geen melding van, omdat het bericht wat vaag en twijfelachtig was. Nu komt echter ook de „Matin" met een soortgelijk bericht, dat daar geplaatst, natuurlijk sensatie moet maken. Dit blad zegt zijn inlichtingen te hebben verkregen van een der leden van de deputatie, die te Brussel een bezoek bracht aan Prins Victor. Deze Prins was besloten handelend op te treden en bezig daartoe de noodige maatregelen te nemen. Zoodra de gebeurtenissen, welke men verwachtte, en die dichter bij waren dan men meende, plaats hadden, zou de Prins zich aan het hoofd der beweging stellen. Het praatje van verschil van gevoelen tusschen Prins Victor en Prins Louis werd tegengesproken en gezegd, dat Louis, onder den naam van generaal Bonaparte, zich aan de zijde van Victor zou stellen, zoodra de dag der actie was aangebroken.

Men weet, dat Prins Victor de wettige troonopvolger is. Hij wordt vrij wel als een nul beschouwd, heeft geen geld, zoodat hij leven moet van de 50.000 frs., welke hij per jaar ontvangt van Keizerin Eugenie en Prinses Mathilde. Prins Louis is kolonel in Russischen dienst en heeft een niet zoo minne reputatie.

Wellicht zal men meenen, dat de terugkeer der Bonaparte's na Sedan een onmogelijkheid is Zegt dat echter niet te hard, want in Frankrijk is alles mogelijk, slechts niet de voortduring van den tegenwoordigen toestand met een Republiek, die alle gezag en kracht schijnt te verliezen onder een Président, die alle hoop op zijn glad gestreken hoed heeft gesteld.

Dat de reactie reeds lang loert op een geschikt oogenblik, is bekend, en de vrijspraak van Dreyfus wordt door velen beschouwd als zulk een oogenblik. Was de inteekenlijst voor de wed. Henry reeds een bedenkelijk teeken, de nieuwe vereeniging La Patrie Française is gevaarlijker. Men weet, dat deze vereeniging onder lieden met hooge namen gesticht werd om zoogenaamd werkzaam te zijn tot bevordering van de eendracht, die door de Dreyfusbeweging zoo jammerlijk was verstoord. Het program was zeer vaag en het beviel ons niet, dat Brunetière, de directeur van de Revue der deux Mondes, mee aan het hoofd stond. De correspondent van de „Times" te Parijs, licht ons nader in over het doel dezer heeren, dat geen ander zou zijn dan om zooveel mogelijk onder één vaandel te vereenigen wat tegen de parlementaire Republiek dienst kan doen, een voortzetting van de onder Boulanger tien jaar geleden begonnen beweging. Men heeft hier de Encyclopedisten, zegt de correspondent, die zelf geen oproer maken, maar het voorbereiden, elegante en onwikkelde Boulangisten, keurig gehandschoend, in staat een salon te bezoeken en te vertrekken zonder de stoelen om te werpen, professoren die werk zullen verschaffen aan de Patriottenliga. Het ontzaglijk onderscheid tusschen het tegenwoordige en het vroegere Boulangisme ligt hierin, zoo gaat de correspondent voort, dat de nieuwe partij er in geslaagd is of meent te zijn, het leger te doen gelooven, dat de thans regeerende democratie tegen het leger is; en zij gelooft, dat, wanneer de tijd komt voor den beslissenden aanval op de Republiek, onder voorwendsel, van haar te hervormen, het leger, indien niet zich aan haar zijde scharen, in elk geval zich niet tegenover haar stellen zal. Dit echter is een misrekening, meent de correspondent, want daar bij let men alleen op de aanvoerders, vergetende dat de massa des legers uit de democratische natie bestaat. Hoe dit zij, het heeft werkelijk den schijn, dat alle den tegenwoordigen staat van zaken vijandige krachten pogen saam te spannen in de verwachting van een beslissenden slag. De worsteling zal belangwekkend wezen, moge zij voor Frankrijk niet doodelijk zijn!

Zoo de „Times". Reeds de discussie over dit punt teekent. Er zou grond kunnen zijn voor de meening, dat in elk geval aan de reactie een burgeroorlog zal voorafgaan.

Aan een medewerker van de „Daily News" die te Londen een gesprek had met Zola, is door een detective van Scotland Yard gevraagd naar Zola's verblijfplaats. De detective gaf voor, dat er een bevel tot inhechtenisneming tegen Zola was. Dit zou dan, zegt het blad, moeten zijn afgegeven door een Britsch rechter op grond van een verzoek om uitlevering door de Fransche Regeering. Op grond waarvan Zola uitgeleverd zou kunnen worden is niet duidelijk. Het heele bericht ziet er wat wonderlijk uit en onbetrouwbaar.

De „Figaro" verneemt, dat de tegenwoordige Britsche gezant te Parijs, sir Edmund Monson, die onlangs aan een feestmaal der Britsche kolonie zulk een barre taal heeft gesproken, binnenkort zal worden teruggeroepen. Aan de Britsche ambassade weet men daar niets van.

De Spaansche premier Sagasta zal Zaterdag de Koningin-Regentes de quaestie van vertrouwen voorstellen.

De scherpe kritiek op de Pruisische uitzettingen heeft tot heden niet veel gebaat. Een paar dagen geleden hebben opnieuw een dertigtal Denen, wonende te Hadersleben, bevel ontvangen Sleeswijk-Holstein en het land te verlaten. De aanleiding daartoe is geweest, dat de afgevaardigde van den Rijksdag, de heer Hanssen, een opruiende rede heeft gehouden in een vereeniging, die zich tot werktuig van de onverzoenlijke Denen heeft gemaakt. Daar er geen ander middel scheen te zijn om de hoofdschuldigen, die misbruik maken van hun positie als Pruisisch onderdaan, te straffen, werd terstond aan de Denen, die bij hen in dienst waren en bij de personen, die aan de vergadering hadden deelgenomen, het verblijf in het land verboden.

Over 't geheel heeft deze Pruisische politiek o pde vele in Duitschland wonende Nederlanders een slechten indruk gemaakt. Het schijnt, dat niet alleen in Sleeswijk, maar overal het wachtwoord is geworden: vreemdelingen moeten zich heel koest houden, anders moeten zij onmiddellijk het Germaansche Kanaän verlaten.

De Hongaarsche premier Banffy en 't Kamerlid Hovanzky hebben toch nog gedueleerd. Voorwaarden: getrokken pistolen, twintig pas afstand met vijf pas avanceeren, twee maal schieten. Toch waren alle schoten mis. Waarschijnlijk waren de heeren te zenuwachtig, of wellicht ook waren zij te diep overtuigd, dat het bij een comedie moest blijven.

In de Kamer voortdurend obstructie, zoodat men geen stap verder komt. Te oordeelen naar zijn speech op Nieuwjaarsdag is Banffy niet voornemens te wijken.

De Emir der Derwischen Achmed Fedil, die 24 October bij Gedaref door de Britsch-Egyptische troepen werd verslagen, is naar het zuiden getrokken, met het doel bij Roseires over den Blauwen Nijl en de Egyptische grens te trekken. De Khalief Abdurraman bevindt zich in den omtrek van Dulim en brandschat de bewoners van de streek. Er is een expeditie tegen hem uitgezonden, waarvan lord Kitchener het bevel op zich heeft genomen.

Volgens de berichten aan de „Times" weigert de Cubaansche generaal Maximo Gomez zijn troepen de wapens neder te doen leggen, zoolang Cuba niet een onafhankelijk bestuur krijgt of ten minste de dag der onafhankelijkheidsverklaring van het eiland wordt bepaald. De andere generaals gaan echter in dit opzicht niet met Gomez mede. Zij zijn besloten hun soldaten naar huis te zenden, opdat zij aan den veldarbeid kunnen beginnen, die reeds veel te lang heeft stilgestaan.

VERSPREIDE BERICHTEN.

Koningin Victoria wordt 14 Febr. van Osborne op Windsor Castle verwacht waar zij een week of drie zal vertoeven alvorens haar winterreis naar het Zuiden te aanvaarden.

Prinses Clémentine van België zal den winter gaan doorbrengen te Beaulieu.

De Koning zal haar waarschijnlijk niet vergezellen, aangezien de pijn in zijn voet hem dit niet toelaat.

Keizer Franz Joseph heeft den heer Teisset-Grasbaum, die zich bij den moordaanslag op de Keizerin te Genève op de Kade bevond en haar, bij haar val, oprichtte, de Franz Joseph-orde geschonken.

De Hertog van Northumberland is op Alnwick Castle overleden. Algernon George Percy, de zesde hertog van Northumberland, werd in 1810 geboren. Hij ontving zijn opleiding te Eton en trad op 21-jarigen leeftijd in het parlementair leven. Hij maakte deel uit van een paar ministeries maar is als staatsman weinig bekend. Meer naam verwierf hij als voorzitter van de Royal Institution sedert 1873 en van de Royal National Lifeboat Institution sinds 1886, welke beide instellingen onder zijn leiding zeer in bloei toenamen. Zijn oudste zoon, lord Lovaine, sedert 1887 lid van het Hoogerhuis, erft den hertogelijken titel.

Markies de Cubas, groot kapitalist en vroeger burgemeester van Madrid, is overleden.

Graaf Gaetano Castellani-Tarabini, kamerheer van den Paus en een der krachtigste steunpilaren van het Pieterspenning-fonds, is te Rome overleden.

Dingley, wiens naam aan het Amerikaansche tarief van invoerrechten is verbonden, is zeer ernstig ziek. Hij heeft een longaandoening.

De beruchte overste Mattachich Kegevlich, wiens avontuur met Prinses Louise van Coburg bekend is en die wegens het maken van een valschen wissel van een half millioen (ten name van Aartshertogin Stephanie) tot vijf jaren militaire detentie werd veroordeeld, is op Oudejaarsavond naar de gevangenis van Möllersdorf overgebracht. Hij blijft zijn misdrijf ontkennen.

De kosten der Amerikaansche gevolmachtigden, die te Parijs over den vrede met Spanje hebben onderhandeld, hebben ongeveer 100.000 dollars bedragen. De drie commissarissen mogen, omdat zij Senaatsleden zijn, geen bezoldigd ambt bekleeden. Hun wordt echter elk 10.000 dollars toegelegd. Het overige personeel kost 30.000 dollars, de reis 5000, verdere onkosten 25.000 dollars.

Ter aanvulling van het Reuter-telegram in ons vorig nummer, ontvangen wij het volgend, blijkbaar van de Portugeesche Legatie hier te lande afkomstige communiqué:

„Herhaalde malen is in de buitenlandsche pers sprake geweest van een voornemen, dat bij de Portugeesche Regeering zou bestaan om een of meer deelen van het koloniaal bezit van Portugal, meer bijzonder Lorenzo Marquez, aan een buitenlandsche mogendheid of een buitenlandsche maatschappij af te staan of voor langen duur in erfpacht te geven.

„Op grond van volkomen officieele mededeeling kunnen al deze geruchten bepaald worden tegengesproken.

„Het Portugeesche gouvernement denkt er niet aan en heeft er nimmer aan gedacht, op welke wijze ook, afstand te doen van eenig deel van het koloniaal bezit van het koninkrijk."

Ten Raadhuize te Berlijn is door vertegenwoordigers der stedelijke besturen van de hoofdstad, van Spandau, Potsdam, Brandenburg en Charlottenburg beraadslaagd over de verdeeling van de door den Staat geëischte waarborgsom voor het Middellandkanaal. Besloten is dat de 9,4 pCt., waarin moet worden voorzien, zullen worden verdeeld in deze verhouding: Berlijn 6,4, Charlottenburg 1,7, Spandau, Potsdam en Brandenburg elk 0,4 en de provincie 0,1 pCt.

Van de ontworpen scheepvaartkanalen tusschen Berlijn en Stettin heeft de zg. Oostlinie, door de agrariërs aanbevolen, de meeste kans, zegt de „Frankf. Ztg.". De Keizer heeft zich ook voor deze linie verklaard. Dit kanaal zal boven het Müggelmeer bij Köpenick uit de Spree komen en loopt in noordoostelijke richting naar Kienitz aan den Oder, met een linker-zijkanaal over Wriezen en Freienwalde naar Schwedt aan den Beneden-Oder.

Het bericht dat in Duitsch Zuid-West-Afrika diamanten zijn gevonden, schijnt onjuist te zijn. Uit particuliere brieven aan de „Berl. N. Nachr." blijkt dat het Duitsche gebied noch diamanten, noch blauwen grond bevat, die verwachtingen voor de toekomst wettigen zou.

De groote Duitsche mailboot „Kaiser Wilhelm der Grosse" heeft de laatste reis van Cherbourg tot de haven van New-York in 6 dagen min twee uren afgelegd. Bij aankomst op 20 Dec. was er een echter zoo'n dikke mist, dat de boot 24 uren moest stil liggen, alvorens de haven binnen te kunnen stoomen.

De Regeering van Venezuela heeft den verkoop van de nieuwste uitgave van Stieler's Handatlas in de geheele republiek verboden, omdat op de kaart die er in voorkomt van het gedeelte van Zuid-Amerika waarin Venezuela ligt, de grens tusschen Venezuela en het Engelsche gebied niet naar den zin van de Venezuelanen is aangegeven.

De beruchte anarchist Placide Schouppe, dien de politie in Engeland waande, is in België teruggekeerd. Men is hem op het spoor.

Sunlight-zeep. — De Badensche zeepzieders hebben den Landdag verzocht de Britsche zeepfirma Lever Bros te Port Sundlight te verbieden te Rheinau, bij Mannheim, een filiaal op te richten. De firma heeft reeds 850,000 vierkante meter grond gekocht en de Badensche zeepzieders wenschen nu dat deze koop te niet gedaan zal worden, omdat de mededinging der Britsche fabriek hen ten ondergang zou voeren.

Te Berlijn hebben de geneesheeren het nog zelden zoo druk gehad als thans. Het ongedurige weder heeft 't getal zieken op ongewone wijze doen toenemen.

De Britsche Zuid-Afrikaansche Chartered Company heeft haar kantoor te Kaapstad gesloten. De droeve herinnering blijft alleen voortbestaan.....

Het circus „Renz" te Breslau is door Frans Renz, voor 400.000 mark verkocht aan Emil Zadel.

Aan den kellner Otto Barthel, in het Hotel Bellevue te Chemnitz werkzaam, is vergunning gegeven om bij gelegenheid van Keizer Wilhelms verjaardag, op den hoftafel een buste des Keizers te plaatsen ... uit gevouwen servetten samengesteld.

Gisteren was de telefoondienst Brussel—Parijs geheel gestoord.

Ook met Spanje en Portugal en Oostenrijk was het verkeer onmogelijk ten gevolge van hevige stormen, meest van sneeuwval vergezeld, die gisteren een groot deel van Frankrijk bezochten.

Bij Duinkerken kwamen enkele scheepsongevallen voor, die gelukkig geen menschenlevens kostten.

Het naphthelin-koelhuis van de teerfabriek van Rütger te Bismarckhütte, bij Kattowitz, is afgebrand; door het fel om zich heen spattend zuur werden vier brandwachts zwaar, twaalf licht verwond. De schade bedraagt 200.000 M.

Een der groote tabaks-pakhuizen te Bremen, van Jung en Holler, is jl. Maandag grootendeels afgebrand. De schade bedraagt circa 800.000 Mark.

De Hamburgsche politie heeft een valsche munterij ontdekt. Behalve allerlei gereedschap voor het maken van valsche 20 Pf.-stukken werd een groote hoeveelheid dezer muntstukken in beslag genomen. Een kantoorbediende en een boekbindersknecht werden gevangen genomen. Zij bekenden de gevonden stukken te hebben gemaakt, maar beweerden niet de bedoeling te hebben om ze ook uit te geven.

Te Parijs staat terecht een bende van 31 dieven en diefjes-maats, meest jongelieden, die de geheele omgeving der Fransche hoofdstad onveilig maakten door aanrandingen, straatroof, mishandeling, zelfs voor een moord niet terugdeinzend. De behandeling zal eenige dagen duren.

TELEGRAMMEN.

MADRID, 3 Jan. — Een officieel telegram, door generaal Rios naar Manilla gezonden, meldt dat berichten uit Balabat bevestigen de tijding van het vermoorden van alle Spanjaarden met uitzondering van de vrouwen. Men zal verzoeken dezen te mogen vrijkoopen.

PRETORIA, 3 Jan. (Havas). — De toestand te Johannesburg is kalm.

De heer Middelberg, directeur der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij in de Republiek, keert naar Europa terug.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE, 4 Januari.

Berner Conventie.

In het „Rechtsgeleerd Magazijn" vinden wij de volgende correspondentie.

„In het laatste nr. van het „Rechtsgeleerd Magazijn" wordt door U de aandacht gevestigd op de Circulaire van den op te richten Berner Conventiebond en daaraan door u toegevoegd: „Ons onthoudende van het uitspreken van een oordeel over de zaak zelve, mogen wij toch niet onopgemerkt laten dat, waar de onderteekenaars den tekst geven van de conventie, zij ook hadden behooren mede te deelen, dat in de conferentie te Parijs van April/Mei 1896 is besloten haar op verschillende vrij ingrijpende punten te wijzigen, o. a. ten aanzien van het voor ons land zoo gewichtige vertalingsrecht. Die wijzigingen hadden moeten worden aangegeven, ten einde hen, die tot toetreding zijn uitgenoodigd, in de gelegenheid te stellen zich van de strekking van hun toetreden volkomen rekenschap te geven."

Ter rechtvaardiging van het weglaten van de besluiten der conferentie van 1896 wensch ik u in herinnering te brengen, dat het aanvaarden van die besluiten niet verplichtend is gesteld, noch voor de reeds tot de Unie toegetreden landen, noch voor de landen die dat nog zullen doen.

In art. 3 van de „Acte additionnel" staat nm.: „Les pays de l'Union qui n'ont point participé au présent Acte additionnel seront admis à y accéder en tout temps sur leur demande. Il en sera de même pour les Pays qui accéderont ultérieurement à la Convention du 9 septembre 1886"; en hetzelfde wordt gezegd omtrent de onderteekening van de „Déclaration interprétative", waarbij nog eens duidelijkheidshalve wordt herhaald: „soit à la Convention du 9 septembre 1886, soit à cette Convention et à l'acte additionnel du 4 mai 1896". Als interpretatie van die woorden verwijst de president maar het rapport van den Franschen afgevaardigde Renault, waar deze o. a. zegt: „La situation est différente pour les pays qui demanderaient à entrer dans l'Union; dans un but de simplification on aurait pu songer à décider que désormais on ne pourra accéder qu'à la Convention revisée. Ce n'est pas, toutefois, la solution que la Commission prie la Conférence d'adopter. Dans un but de propagande, elle est d'avis de laisser le choix aux pays qui voudraient accéder. Ils pourront, si telles des dispositions arrêtées à Paris les effarouchent quant à présent, se contenter d'accéder à la Convention de 1886; ils seront alors dans la situation des pays unionistes qui ne signeraient pas ou ne ratifieraient pas l'Acte additionnel; comme ces derniers, ils seront toujours libres d'y accéder après coup."

Het is dus duidelijk dat Nederland toetreden kan tot de Berner Conventie van 1886, zonder de bepalingen van de Parijzer Conferentie te erkennen. En daarom was het volstrekt onnoodig deze verder strekkende bepalingen in de circulaire, die tot toetreding tot de Berner Conventie van 1886 uitnoodigt, op te nemen.

Met opneming hiervan zult u ten zeerste verplichten

Uw dw.
WOUTER NIJHOFF."

De Redactie antwoordt hierop:

„Ook na de toelichting van den heer Nijhoff blijft het ons zonderling toeschijnen, dat, waar men zijn landgenooten opwekt zich te vereenigen ten einde de toetreding van Nederland tot een internationale regeling te verkrijgen, men nalaat mede te deelen, dat die regeling voor een deel der toegetreden Staten reeds door een andere, gewijzigde is vervangen. Er was te meer reden daarover te spreken, omdat het doel der regeling, „op zooveel mogelijk gelijke wijze de rechten van auteurs op hun letter- en kunstwerken te beschermen", niet of slechts onvolkomen wordt bereikt, indien die regeling niet voor alle tot de Vereeniging of Bond toegetreden Staten dezelfde is. Toetreding tot de overeenkomst van 1886 zal dan ook wel spoedig leiden tot toetreding tot de wijzigingen van 1896, zoodra de meeste der betrokken Staten daarin zijn voorgegaan. De heer Renault begreep dat zeer goed. „Dans un but de propagande" wenschte hij aan nieuwe adhaerenten de keuze te laten tusschen de oorspronkelijke of de gewijzigde overeenkomst. Is het niet als zoide hij: laat ze maar beginnen met toetreding tot de overeenkomst van 1886, dan volgt de rest, het goedkeuren der wijzigingen van 1896, wel van zelf.

Propagandisten ten onzent voor den Berner Conventiebond behooren dit in te zien. En wanneer zij werkelijk alleen het oog hebben op de overeenkomst van 1886 en van de wijzigingen van 1896 niet willen weten, hadden zij dit bij hun uitnoodiging tot het publiek waarlijk wel duidelijk mogen zeggen. Met de verspreide circulaire in de hand kan men o. i. inderdaad niet beoordeelen waar het om gaat."

Wij wenschen nog het volgende hierbij te voegen, ter verduidelijking, hoe bedenkelijk ook bijzondere tractaten ons aan banden kunnen leggen.

Bij denzelfden uitgever Noordhoff, tegen wien de president van den Berner-Conventiebond strijdt, kwam vroeger uit een bundeltje „Contes choisis", verzameld door den heer Lacomblé, leeraar aan de H. B. S. te Arnhem. Een uitmuntend schoolboekje, bevattende een elftal verhalen, met het oog op de jeugdige lezers, voor wie zij bestemd zijn, een weinig gecastigeerd, met een voorbericht en verklarende aanteekeningen in het Fransch. In de „Arnh. Ct." van 20 Dec. toonde de heer Lacomblé aan, dat bij toetreding tot de Conventie dergelijke schoolboekjes onmogelijk zouden zijn. Nu zou men zeggen, zijn er toch nog altijd de bijzondere tractaten, die ons kunnen helpen. De heer Nijhoff beroept zich in 't „Nieuwsblad voor den Boekhandel" alweer op art. 8 der conventie. „Daaruit blijkt duidelijk, dat ook ná de toetreding tot de B.-C. het samenstellen van chestomathieën volgens de nu reeds bestaande voorschriften, evenzeer gcoorloofd zal zijn, maar ook dat „dergelijke uitgaven", welke niet volgens de voorschriften van het tractaat samengesteld zijn, natuurlijk ook dán niet zullen worden geduld."

En wat is nu het geval? Juist het tractaat met Frankrijk verbiedt reeds volgens den heer N. een bundeltje, als door den heer Lacomblé werd bijeengebracht: Of de verhalen van een voorbericht zijn voorzien en eenigermate gecastigeerd zijn (over de vraag, in hoeverre dit laatste uit letterkundig oogpunt gecoorloofd mag heeten, wenschen wij ons, evenmin als de heer N., hier uit te laten), doet tot de vraag, of het tractaat dergelijke overdrukken toelaat niet af. Maar in hoofdzaak om twee redenen zijn deze soort van bloemlezingen verboden, en 't zijn juist de twee eigenaardigheden, die ze bijzonder voor 't doel geschikt maken. In de eerste plaats deze dat hier geheele verhalen gegeven worden, aan Fransche bundels ontleend, en niet brokstukken, en in de tweede plaats, omdat de uitlegkundige aanteekeningen geen vertalingen zijn, maar in 't Fransch gegeven worden.

Inderdaad, de heer N. heeft gelijk: als men het tractaat naar den letter opvat, is ook het werkje van den heer Lacomblé veroordeeld. Maar hadden wij dan niet recht, dat wij waarschuwden tegen tractaten en de vrijheid, door de conventie gelaten, tamelijk illusoir achtten?

Het kan natuurlijk noodzakelijk zijn voor een klein land in een tractaat het een of ander toe te geven, met het oog op de voordeelen, op ander gebied te verzekeren. Maar het blijft niettemin waar, dat dergelijke tractaten hun voor de volksontwikkeling bedenkelijke zijde hebben. Waar wij eenigszins kunnen, moeten wij ons er buiten houden, en inmiddels de eigen wetgeving zoo inrichten dat practijken, die iedereen veroordeelt, niet straffeloos kunnen voorkomen.

„Oorlog tegen den oorlog."

In de Engelsche bladen verscheen voor eenigen tijd de volgende circulaire om een volksbeweging in het leven te roepen, ten einde den Tsaar in zijn vredelievend streven te steunen.

EEN GELEGENHEID DIE NIET VERLOREN MOET GAAN.

Op welke wijze kunnen wij behulpzaam zijn in den strijd voor den vrede.

De daad van den Tsaar, door 't oproepen tot een conferentie van alle natiën om te trachten een einde te maken aan de buitensporigheden van het tegenwoordig stelsel van gewapenden vrede, geeft ons een gelegenheid welke het onze plicht en ons belang is om aan te vatten.

Het voorstel, gedaan door den jongen Keizer op zijn eigen initiatief, is zoover boven het zedelijk standpunt van de meerderheid van hen die het gezag voeren verheven, dat, als 't niet warm gesteund wordt door het volk, het gevaar loopt tot geen practisch resultaat te geraken.

De Tsaar gelooft, dat van alle zijden het menschdom gekomen is tot de conclusie, dat de voortdurende bewapeningen een verpletterende last zijn voor alle volken, dat zij een beletsel vormen voor de algemeene welvaart en dat het tegenwoordig systeem van gewapende vrede in zijn strekking alleen vreedzaam is in naam. Maar ofschoon hij recht heeft te gelooven, dat zijn voorstel overeenstemt met de innige gevoelens van alle naties en met haar dierbaarste wenschen, bestaat het groote gevaar, dat bij gebrek aan een evenredige volksdemonstratie ten gunste daarvan zijn ridderlijke poging te gronde zal gaan en geen vrucht zal voortbrengen.

Om zulk een ernstige ramp te voorkomen, is het hoogst noodzakelijk, dat zonder uitstel een beroep gedaan wordt op de volken, opdat zij uitdrukking geven op de meest effectieve wijze van hun ernstig besluit dat iets gedaan moet worden. De Tsaar heeft een beroep gedaan op de Gouvernementen. Als deze aan zichzelf worden overgelaten, zullen zij, hoewel hun sympathie aan het idée geveerde, al hun best doen om allen voortgang te smoren, door al de moeilijkheden die in den weg liggen te bevorderen.

Maar de Gouvernementen moeten niet aan zichzelf overgelaten worden Op het beroep uit de hoogte van den Tsaar moet volgen een geheele instemming er mede van de volksmassa's in elk land. Het is het volk dat lijdt, het volk dat bloedt, het volk dat betaalt. Als er ooit de tijd was, wanneer de volkeren zich moesten wakker schudden, dan is het nu de tijd en de gelegenheid.

Wat kan gedaan worden, is duidelijk en eenvoudig. De bekende machinerie, tot welke het volk zijn toevlucht neemt, wanneer het volk in zijn binnenste diep getroffen is of wanneer de volksimaginatie sterk geprikkeld is, ligt voor de hand. Adressen aan de overheid, geteekend door de voornaamste burgers, het passeeren van besluiten op vergaderingen, open voor allen, en waar gesproken wordt door mannen en vrouwen van allerlei geloof en partij; 't vormen van een plaatselijk comité, dat handelt in overeenstemming met een naticnale organisatie, welke zich beroept op de volken van andere landen, ligt binnen ons bereik. Wij kunnen het doen als — als — als wij in waarheid wenschen, dat de lasten verlicht worden van de buitensporige bewapeningen, welke nu onze schouders drukken.

Er is niets fantastisch in het practische voorstel, dat voor de conferentie komt. De uitgaven voor het gereedmaken tot den oorlog zijn altijd door met rassche schreden vooruit gegaan, zoodat op het oogenblik de staande legers in vredestijd aan Europa jaarlijks kosten bijna ƒ 2.400.000.000. Als er niets gedaan wordt, zullen zij vermeerderen, totdat het dubbele van die som bereikt is. Wat de Tsaar voorstelt, is het geroep van — Halt! Is dat niet redelijk? Is het niet noodzakelijk? En als het dat beide is, wilt gij dan niet helpen in het goede werk?

Men zegt, dat het voorstel vreemd klinkt uit den mond van iemand, die eenige maanden te voren een ontzaglijke uitgave toegestaan heeft om de marine uit te breiden. Maar het is juist omdat hij die uitgave moest sanctioneeren, welke onmiddellijk gevolgd is door de uitbreiding van de (Engelsche) lasten, dat de Tsaar begreep, dat niets dan rampspoed zou ontstaan als niet iets gedaan werd om het tegenwoordig stelsel, waaronder Rusland evenzoo lijdt als elk ander volk, te doen ophouden.

De vraag is niet of wij alles goedkeuren wat Rusland gedaan heeft, zelf niet of we bereid zijn zonder voorbehoud aan te nemen, dat de Tsaar volstrekt belangeloos is. De quaestie is, nu de Tsaar ons zoo voortreffelijk is voorgegaan in de richting van ons hopen en ons verlangen, of wij hem met zulk een kracht zullen steunen dat zelfs, al liet hij de taak varen, de drang der massa's sterk genoeg zou zijn om deze tot overwinning door te voeren.

VOOR HEN DIE WENSCHEN TE HELPEN.

Als gij mede wilt helpen in dezen strijd voor den vrede dan:

1). Spreek er met uw vrienden over.

2). Roep op of schrijf aan de meest invloedrijke mannen en vrouwen die sympathie voor de zaak voelen, dring bij hen aan op actie en zend hun een kopie van deze circulaire.

3). Schrijf een brief aan het locale Nieuwsblad om de aandacht te vestigen op den „Oorlog tegen den Oorlog" en vraag den redacteur om de zaak te steunen.

4). Tracht een besluit ten gunste van de zaak te doen passeeren door elke vereeniging waarvan gij lid zijt. Het congres van de „Trade Unions" was een van de eerste om het initiatief van den Tsaar welkom te heeten. Zie dat een rapport van het besluit behoorlijk naar de locale pers gezonden wordt.

5). Indien mogelijk, zoek alle godsdienstleeraars van alle gezindten over te halen de zaak op het hart en het geweten van hun lidmaten te drukken.

6). Zorg dat er een vergadering van de burgers gehouden wordt (door een verzoek aan den mayor), met 't doel hun instemming uit te spreken met de poging om den groei van de bewapeningen te stuiten, en waarop gekozen wordt een comité om samen te werken met de nationale organisatie voor een beroep op de volken.

7). Ondersteun, indien mogelijk, door subscriptie de kosten van het beroep op de volken; en

8). Denk ernstig elken dag, al is het maar voor één oogenblik, met dien vurigen wensch, welke het wezen is van het waarachtig gebed, dat de harten van mannen en vrouwen mogen opgewekt worden, en dat de tegenwoordige gelegenheid gebruikt moge worden om een lijdende wereld te verlossen van een van de ergste plagen, waaronder 't menschdom ooit gebukt ging.

Ds. OORT.

In den ouderdom van 89 jaren is in den afgeloopen nacht alhier overleden ds. H. L. Oort, rustend predikant bij de Ned. Herv. gemeente, die gedurende bijna een halve eeuw hier ter stede zijn ambt vervulde.

Na in 1833 op 24-jarigen leeftijd te zijn gepromoveerd tot candidaat tot den Heiligen Dienst in Noord-Holland, werd ds. Oort den 15n Dec. van datzelfde jaar beroepen tot predikant te Eemnes-Buiten. Deze standplaats verwisselde hij in 1837 met Hoorn, welke gemeente hij in 1845 verliet door de aanneming van het beroep naar Delft. Daar bleef hij tot 1848, toen hij den 2n Augustus alhier bevestigd werd.

Gedurende de lange reeks van jaren dat ds. Oort hier met toewijding het Evangelie verkondigde, wist hij zich in uitgebreiden kring veler vriendschap en waardeering te verwerven. Dit bleek vooral op de meest onbubbelzinnige wijze toen de geachte leeraar zijn tachtigsten verjaardag vierde, bij welke gelegenheid de heer Oort benoemd werd tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw.

Tal van commissies op godsdienstig gebied telden hem onder haar leden. Zoo was hij o. m. president van de Protestantsche kerken in Nederlandsch Oost- en West-Indië, president van de commissie voor het godsdienstonderwijs en president van het college van regenten van de diaconie-scholen alhier. Vooral voor die scholen was hij een groot ijveraar. Onvermoeid was hij in 't belang dier inrichtingen steeds werkzaam.

Ds. Oort was gerechtigd tot het dragen van het Metalen Kruis. Toen in 1830 Koning Willem I het „te wapen" deed hooren, aarzelde de toenmalige student in de theologie Oort niet zich bij het studenten-jagerkorps aan te sluiten dat naar Zuid-Nederland trok om den opstand der Belgen te onderdrukken.

Eigenaardig was 't ook, toen eenige jaren geleden de weinige nog in leven zijnde oudstrijders naar Den Haag waren gekomen om gezamenlijk feest te vieren en bij die gelegenheid in de Groote kerk een godsdienstoefening werd gehouden, den eerwaarden predikant den kansel te zien betreden met het Metalen Kruis op de borst, om voor zijn mede-strijders uit de dagen van 1830 een gedachtenisrede te houden.

De begrafenis is bepaald op Zaterdag 7 Jan. op de begraafplaats „Eik-en-Duinen". De stoet zal 12 uur het sterfhuis verlaten.

Bij onze Administratie is in hartelijken dank ontvangen voor het ZWAARBEPROEFDE GEZIN van: P. N. S. ƒ 5, C. H. ƒ 1, M. P. ƒ 2,50.

Nu de geruchten omtrent een operatie, waaraan de Koningin-Moeder zich zou moeten onderwerpen, zelfs in buitenlandsche bladen worden vermeld, zijn wij gemachtigd die geruchten beslist tegen te spreken.

De Transvaalsche gezant, dr. Leijds, die deze week van hier naar Brussel is teruggekeerd, zal morgen naar Londen vertrekken, ten einde zich Zaterdag naar Pretoria in te schepen. Hij zal aan zijn regeering verslag doen van hetgeen door hem in het eerste jaar zijner zending gedaan is. Hij wordt tegen 15 Maart te Brussel terugverwacht.

Wij ontvingen de Indische mailbladen met berichten van 1—6 Dec. en de

„Sumatra Couranten" tot den 8n van die maand.

Omtrent de werkzaamheden der Ziekenverpleging van de broeders uit het gesticht van den H. Johannes de Deo op de Plaats alhier wordt door „De Residentiebode" het volgende medegedeeld:

„Gemiddeld door elf of twaalf broeders werden 3468 nachten bij de zieken doorgebracht.

Het aantal zieken bereikte 't cijfer van 153.

Van deze zieken, waarvan er 59 zijn overleden, behoorden er 73 tot den Katholieken, 74 tot den Protestantschen, 2 tot den Jansenistischen, 2 tot den Israëlietischen, 1 tot den Russischen godsdienst. Bovendien werd gedurende de inhuldigingsfeesten (waartoe het getal broeders tot 20 vergroot was) op 11 ambulance-posten aan zeer velen hulp verleend.

In het gesticht werden 32 grootere en kleinere verbanden gelegd gedurende de feesten."

De Kiesvereeniging „Nederland en Oranje III" alhier zal Vrijdagavond een ledenvergadering houden in de Groen-van-Prinstererschool. Na afloop der huishoudelijke werkzaamheden zal de voorzitter, jhr. mr. T. A. J. Van Asch van Wijck, een inleidend woord spreken over art. 8 van het program der a.-r. partij.

De heer Ligthart ontving voor Kindervoeding nog van een onbekende *f* 25 en van mevr. C. F. *f* 5. Het totaal der ontvangsten is nu *f* 143,92. Daarvan kon in de vacantie slechts uitgegeven worden *f* 72,10 voor 721 middagmalen. Het restant van *f* 71,82 is gezonden aan den heer C. Gebel, Heerengracht 15, penningmeester der „Vereen. ter verschaffing van warm voedsel aan arme schoolkinderen".

Donderdag 12 Jan. zal in het feestgebouw Willemstraat een openbare vergadering worden gehouden vanwege de Christ. Werkliedenvereeniging „Onze Hulp is in den Naam des Heeren", welke geopend zal worden door dr. D. J. Karres. Als spreker zal optreden ds. J. W. Berkelbach v. d. Sprenkel van Gouda over „Uit het Droomenland".

Gisterenavond had in het Geb. voor K. en W. het gebruikelijke adelborstenbal plaats. Het was weder een opwekkend gezicht de lieve vertegenwoordigsters van het zoogenaamd zwakke en de stoere vertegenwoordigers van het sterke geslacht, toonbeelden van frissche jeugd, in blijde stemming bijeen te zien. De vertooning van een geestige parodie op een paar actes van de „Faust" viel bijzonder in den smaak. Maar de hoofdzaak bleef toch het dansen, waarvoor de meesten gekomen waren.

De hoofdzaak is ook, dat dit jaarlijksch feest steeds dienstbaar wordt gemaakt aan een philanthropisch doel, het steunen van de oude zeelieden der Prins Hendrik-Stichting, die sedert lang het dansen hebben verleerd.

Deze collecte heeft ruim *f* 750 opgebracht.

Heden wappert de driekleur van de in aanbouw zijnde steenfabriek „Kranenburg" aan de Beeklaan alhier. Het is de eerste fabriek hier ter stede, waar metselsteenen zullen worden vervaardigd van duinzand. Zij moeten in qualiteit kunnen concurreeren met de gebakken kleisteen.

In het Voorhout viel gisterenavond het paard van een vigelante; de voerman sloeg van den bok en bezeerde zich vrij ernstig aan gezicht en armen.

Te Dordrecht werd als dader van den onlangs gepleegden diefstal van geld in de pontonniers-kazerne aangehouden de milicien-pontonnier V., die vermoedelijk nog meer kleinere diefstallen aldaar gepleegd heeft.

Terwijl hij des nachts van het politiebureau naar de kazerne werd geleid, om nader geconfronteerd te worden, wist hij aan twee politieagenten te ontsnappen en ging hij aan den haal. Tot nog toe heeft men hem niet kunnen vinden.

Hedenochtend werd een man tusschen twee agenten en gevolgd door een deurwaarder over de openbare straat naar het Huis van Bewaring overgebracht, onder toeloop van een groot aantal nieuwsgierigen. Deze niet altijd gevolgde wijze van in bewaring stellen deed bij velen de meening ontstaan, dat een delinquent wegens een zwaar misdrijf was gearresteerd.

Intusschen bleek 't te zijn een schuldenaar, die wegens slechte betaling in gijzeling werd gesteld.

Naar men verneemt, heeft de door den Min. van Kol. benoemde commissie — de heeren E. B. Kielstra, voorzitter, R. W. J. C. Van den Wall Bake, J. Th. Gerlings, J. Sluiter, J. C. Schippers, leden, mr. R. M. J. M. Beguin, secretaris — dezer dagen haar voorstellen omtrent de voorwaarden, waarop bij verder te verleenen concessiën voor den aanleg van spoor- en tramwegen in Nederl.-Indië deze door den Staat zullen kunnen worden genaast, aan de Regeering ingezonden.

De Minister van Waterstaat heeft afwijzend beschikt op het verzoek van de Kamer van Koophandel te Winschoten, om zijn medewerking te verleenen tot het toekennen van vrijstelling van port voor de verzending van mededeelingen, waarschuwingen, benoemingen enz., door autoriteiten of ambtenaren aan particulieren; onder opmerking, dat die stukken, voorzien van de aanwijzing „dienst", en gewaarmerkt door de afzendende autoriteit, krachtens het bepaalde bij art. 4 der postwet, slechts worden belast met het port, dat bij frankeering op den gewonen voet verschuldigd zou zijn.

Naar aanleiding van het bericht over een adres aan de Tweede Kamer, waarin wordt aangedrongen op inkrimping van de bemoeiingen van den Staat met het incasseeren van wissels, deelt de „N. R. Ct." thans mede, dat geen der Rotterdamsche kassiers zich geneigd heeft betoond dat adres te teekenen.

In aanvulling van het bericht van het weekblad „Maatschappelijk Werk" kan nog gemeld worden, dat ook de heeren mr. dr. W. C. A. baron Van Vredenburch, mr. H. J. A. Mulder en mr. L. A. Micheels als medewerkers zullen optreden.

In de gisterenavond te Enschedé gehouden Raadszitting werden de plannen voor den bouw eener nieuwe school aan den Kortendijk goedgekeurd. Een verzoek van de heeren J. C. A. Sepp te Enschedé en G. Van Dam te Amsterdam om de concessie voor het leggen van een tram van Gronau naar Almeloo voor een jaar te verlengen werd in handen gesteld van B. en W. om advies. De voorzitter zeide daarbij, dat thans ernstig diende te worden overwogen of de concessie nogmaals moest worden verlengd.

Maandag was het 25 jaar geleden, dat de heer C. J. Boele als sigarenfabrikant te Kampen optrad. Het 90-tal werklieden, waarbij het kantoorpersoneel voorging, bracht hem des avonds een serenade met de muziek der schutterij. De patroon zal bij gelegenheid van zijn 25-jarig huwelijksfeest in den a. s. zomer den werklieden een feest aanbieden.

De redactie van het Deventer Dagblad zal, naar wij vernemen, in andere handen overgaan. De heer J. V. Hendriks meet wegens redenen van gezondheid besloten hebben deze betrekking neer te leggen.

Tot commies ter secretarie te Harderwijk is benoemd de heer A. H. Stolte te Sloterdijk.

Aan de werken voor het nieuwe Entrepôtdok en voor den kaaimuur aan de Rietlanden te Amsterdam doet zich het volgend arbeidsgeschil voor:

Van de acht heistellingen werken er zeven in aangenomen werk, de achtste echter is vast loon. Aan de arbeiders dezer laatste stelling nu wilden de aannemers Kalis en De Groot slechts een uurloon van 18 cent betalen en 23 cent aan den heibaas. De arbeiders weigerden voor dit loon te werken en eischten volgens het loontarief, indertijd bij de heierstaking behaald, 23 cent per uur en 28 cent voor den heibaas. De aannemers wilden dezen eisch niet inwilligen en ontsloegen de 5 heiers; de heibaas bleef voor het te lage loon aan het werk.

De gemeente-opzichter Sauseling, alsook de inspecteur der havenwerken De Graaff stellen de aannemers in het ongelijk. Zij verklaren, dat de heiers in ieder geval niet als sjouwers te beschouwen zijn, doch het middenloon van 20 cent moeten hebben. Den machinist Hermans kennen zij een ambachtsliedenloon van 23 cent toe. Ook dezen echter verkiezen de aannemers als sjouwer te beschouwen.

De werklieden zijn nu ontslagen, maar blijven niettemin, door bemiddeling der gemeenteambtenaren, het hun toekomend loon eischen. (Vdbl.)

Het comité tot onderzoek van de toestanden te Amsterdam in 't kleermakers- en naaistersvak, bestaande uit de Kleermakersvereeniging „Eendracht maakt Macht", Dameskleermakersvereenigingen „Eendracht", „St. Martens" en de Naaistervereeniging „Allen Een", tracht een nauwkeurig overzicht te krijgen van de toestanden, welke in genoemde vakken bestaan, om zoodoende de vele misstanden eenigszins op te heffen, hetzij door minnelijke bespreking met werkgevers of door openbaarmaking.

Elken Dinsdagavond zal het daartoe in verschillende lokalen zitting houden.

De Horlogemakersvereeniging „Christiaan Huygens" te Amsterdam heeft ter herinnering aan haar 15-jarig bestaan twee prijsvragen uitgeschreven. De eerste, bestemd voor leerlingen beneden 17 jaar, bestaat uit het vervaardigen van een opwindas voor remontoir-horloges (vergroote afmetingen). Antwoorden worden ingewacht vóór 15 Maart. De tweede prijsvraag, tot welker beantwoording alle uurwerkmakers in Nederland worden uitgenoodigd, bestaat uit het vervaardigen van een toestel, dat door middel van electriciteit uurwerken automatisch opwindt. Inzendingen vóór 31 December. De commissie van beoordeeling bestaat uit de heeren: J. D. Ketelaar, voorzitter; J. H. Kiek, secretaris; F. W. Eckmann, Th. Martens, J. Prinsen, E. Schalekamp en S. Van Dissel, leeraar in de natuurkunde.

Gisterenavond sprak te Zwolle in een vergadering der Sociaal-Democratische Arbeiderspartij mr. Troelstra over „de sociale politiek der Regeering en de Arbeiderspartij".

Ruim 160 personen woonden deze vergadering bij. Er werd gelegenheid voor debat gegeven waarvan geen gebruik werd gemaakt.

Men seint aan de „Temps", dat een Fransch-Hollandsche Mij. een geregelden stoombootdienst voor passagiers en goederen zal gaan onderhouden tusschen Brazzaville en de Boven-Aubangin.

Het bestuur van het diaconessenhuis te Utrecht heeft van G. W. *f* 1000 ontvangen en een legaat van *f* 1000 van wijlen jonkvr. A. L. v. A. te Utrecht.

De onlangs te Tolen opgerichte Vereeniging tot bevordering der belangen van de oester-, mossel-, botvisscherij enz. op de Zeeuwsche en Zuid-Hollandsche stroomen telt reeds een 40-tal leden. Binnenkort zal een vergadering gehouden worden tot verdere regeling van de zaken en zal een bestuur gekozen worden.

Volgens opgaaf van het bureau Veritas zijn in November 145 zeilschepen vergaan, omtrent 8 van welke zulks bij ontstentenis van alle tijding ondersteld wordt, te weten: 38 Engelsche, 23 Noorsche, 17 Amerikaansche, 17 Italiaansche, 11 Fransche, 10 Duitsche, 10 Russische, 10 Zweedsche, 2 Deensche, 2 Grieksche, 2 Nederlandsche, 1 Oostenrijksch, 1 Spaansch, 1 Turksch.

Verder 51 stoomschepen, omtrent 5 van welke eveneens hoegenaamd niets bekend is, namelijk: 23 Engelsche, 8 Noorsche, 4 Amerikaansche, 4 Japansche, 3 Belgische, 2 Duitsche, 2 Deensche, 1 Spaansch, 1 Fransch, 1 Grieksch, 1 Italiaansch, 1 Zweedsch.

Te Heerenveen werd onder presidium van mr. H. Binnerts een algemeene vergadering gehouden om te komen tot oprichting eener vereeniging tot instandhouding der inrichting voor ziekenverpleging aldaar, een stichting van freule De Vos van Steenwijk. De vereeniging werd opgericht onder den naam „Het Ziekenhuis". De ontwerp-statuten werden goedgekeurd. Tot bestuursleden werden gekozen de heeren mr. H. Binnerts, ds. A. Vis, N. Cool, J. H. Bekkering en C. Gerritsma; tot dames-bestuursleden mevr. v. Beijma thoe Kingma Fontein, Van Heloma, Engelman en freule C. De Vos van Steenwijk, te Leeuwarden.

De welbekende „Road van Elf", de ziel van de „Oeteldonksche Club" te 's Hertogenbosch, heeft in zijn geheel ontslag genomen, zoodat er dit jaar van de carnavalfeesten daar ter plaatse wel niet veel terecht zal komen; onder deze omstandigheden dreigen de schoone dagen van Aranjuez plaats te zullen maken voor dagen van uitspatting en dronkenschap, 't geen jammer zou zijn. Maar, waar een anderen „Road van Elf" te vinden die zijn mandaat zóo waardig weet te vervullen als de afgetredene?

Met het maken van de nieuwe schipbrug over het Marinedok te Vlissingen is men klaar gekomen.

Behalve de „Bulgia", die onlangs een vaste ligplaats heeft gekregen achter de brug, nabij de tonnenbrug, zijn al de loodsschoeners en andere vaartuigen, die tot dusverre achter de brug een ligplaats hadden, verlegd naar vóór de brug, waardoor de ruimte tusschen de brug en de tonnenbrug is vrijgekomen.

Zoodra de brug zal zijn opgeleverd, zal zij voor het publiek verkeer worden opengesteld.

In de Jacobusstraat no. 38 te Rotterdam, ten huize van den heer F. W. S., zijn een dezer nachten brutale inbrekers binnengedrongen.

De heer S., door eenig geraas in zijn slaapvertrek ontwakende, zag een vreemden indringer in de kasten rondsnuffelen. Hij sprong uit bed en greep den inbreker aan, die verzocht er geen „politiezaak" van te maken. De heer S., die deze vraag met het tegendeel beantwoordde, ontving daarop eenige vuistslagen in het gelaat, waarop de inbreker de trappen afrende, weldra gevolgd door den bewoner, die om politiehulp riep, doch niet kon vinden dan aan het politiebureau in de Witte de Withstraat.

Vergezeld van een rechercheur terugkomende zag men twee vreemde kerels, waaronder de eerste inbreker, uit zijn woning komen en wegijlen zonder dat het gelukken mocht hen te achterhalen.

In verband met deze zaak zijn door de politie reeds een 15-tal verdachte personen in verhoor genomen die op bewusten nacht in dat stadsgedeelte zijn opgemerkt.

Een koe van den landbouwer B., te Waalwijk, wilde wat meer zien dan haar stal, liep door de achterdeur een huis binnen en de voorkamer in, Hier zag zij haar beeld in een spiegel en werd hierdoor zoo vroolijk, dat zij op de tafel sprong en een pièce de milieu verbrijzelde.

De bewoners hadden intusschen het rumoer gehoord en wisten de koe met een zacht lijntje uit huis te krijgen, zoodat meerdere schade voorkomen werd.

Te Broekerhaven (N.-H.) hebben baldadigen de houten brievenbus in brand gestoken. Het vuur had zich reeds aan het gebouwtje, waartegen de bus stond, medegedeeld, toen het branden gemerkt en gebluscht werd. De inhoud van de bus is natuurlijk verbrand.

Tweemaal brand op één dag en dat in Den Bosch, alwaar weken en maanden voorbijgaan zonder dat er van een brandje sprake is, dat is een bijzonderheid. Zoo'n bijzonderheid valt van Dinsdag 3 Jan. jl. mede te deelen; immers op den morgen van dien dag werd het lompenmagazijn van den heer A. Leviticus — naar den vroegeren eigenaar meestal het pakhuis van Eekhof genoemd — met zijn geheelen inhoud door brand vernield, een brand die verscheidene uren aanhield en in den namiddag van dienzelfden dag werd de brandweer geroepen om in de Kerkstraat hulp te verleenen, alwaar brand was ontstaan in het pas nieuwe en rijk voorziene meubelmagazijn van den heer Krijbolder. Gelukkig was men daar het vuur spoedig meester.

Gisterenmiddag werd door de marechaussee te Arnhem ter beschikking van den officier van justitie gesteld de te Velp wonende arbeiders F. G. en J. G., wegens aanranding van het 17-jarig meisje J. H. te Arnhem.

Het meisje, verdwaald zijnde op den Velperweg, vroeg aan voornoemde personen de richting Arnhem, doch in plaats van den goeden weg op te geven, namen zij haar mede in de richting Velp en werd het niets kwaad vermoedend meisje door hen aangerand. Zij riep om hulp, waarop de in de nabijheid surveilleerende marechaussees kwamen toesnellen en de aanranders arresteerden.

Dinsdagochtend is te Vlissingen door het omvallen van een brandende petroleumlamp, die op een tafeltje voor de bedstede van P. F. stond, brand ontstaan, waardoor gemelde bedstede, waarin vrouw F. ziek te bed lag, in brand geraakte, terwijl met de zieke enkel tehuis waren een zoontje van 10 en een dochtertje van 7 jaren.

Door spoedige hulp van de bovenbuurvrouw De J. is vrouw F. uit bed gehaald en in een deken gewikkeld bij een buur gebracht, terwijl door inmiddels bijgekomen hulp van den heer V., loodgieter, en eenige andere personen de brandende stroozak uit huis is verwijderd en de binnenbrand gebluscht. De schade is niet groot.

Twee werkvrouwen, die belast waren met school B te Vlissingen schoon te maken, zijn door de politie aangehouden, elk met een emmer vol steenkolen, die zij uit het kolenhok in die school hadden ontvreemd. Tegen deze vrouwen is proces-verbaal opgemaakt.

Oudejaarsavond, omstreeks tien uur, trok het de aandacht van een voorbijganger, dat er in de pas gerestaureerde Groote Kerk te Hattem licht scheen. Bij onderzoek bleek een achtergelaten stoof brand te hebben veroorzaakt, die, dank zij de spoedige ontdekking, tot een paar stoelen kon beperkt worden.

Gisterenavond, ongeveer kwartier na zevenen werd de hulp der brandweer ingeroepen voor een brandje in den Stadsschouwburg te Amst. Door 'n gebrek aan de elctrische geleiding was brand ontstaan in een kleedkamer. Natuurlijk, dat op het alarm van „brand Stadsschouwburg" alle beschikbare materiaal uitrukte naar het Leidsche Plein. Alle stoomspuiten en kleiner materiaal kwamen aangesneld, doch niets behoefde dienst te doen. Er verbrandde niet anders dan een raamgordijn. De kommandant der brandweer was mede ter plaatse. Op het plein uitteraard een groote menigte, en vooral in de Marnixstraat, daar de kleedkamer gelegen is aan het bekende steegje achter den Schouwburg.

De voorstelling kon ongehinderd plaats hebben. (Hbl.)

Te Hoogezand is een boomhakker uit een boom gevallen en op de plaats doodgebleven.

Door tot dusver onbekende oorzaak brak hedennacht te 2 uren te Leiden een felle brand uit in de benedenverdieping van een perceel aan de Haarlemmerstraat, waarin gevestigd een magazijn van naaimachines van de firma Blom. Het vlug en krachtig optreden der brandweer droeg er toe bij dat de brand tot het aangetaste perceel beperkt bleef. Het magazijn brandde niettemin uit, waarbij een groot aantal naaimachines verloren ging.

De aangrenzende woningen bekwamen belangrijke waterschade. Alles was door verzekering gedekt. In den vroegen morgen kon de brandweer inrukken.

Te 's Greveldruin Kapelle hebben 4 jonge kerels een boer uit een huis gelokt en hem toen een messteek in den hals toegebracht en een paar sneden over 't gezicht. — De burgemeester van Hurwenen, de heer v. d. W., is in een sloot verdronken gevonden. — Te Harkema-Opeinde zou de 70-jarige T. Weening een bos vlas bij de kachel drogen. Het vlas vatte vuur, en toen de oude man het zou blusschen, vatten zijn kleederen vlam en bekwam hij zulke hevige brandwonden, dat zijn toestand hoogst zorgwekkend is. — Dinsdagochtend is in een der grachten van het landgoed „Dennenbroek", te Barneveld, het lijk van een wegwerker gevonden, die vermoedelijk reeds den vorigen avond te water geraakt is. De man maakte meermalen misbruik van sterken drank. — Uit de Singelgracht te Utrecht is opgehaald het lijk van een 24-jarigen jonkman, die in den nacht van Zaterdag op Zondag was verdwenen en van wien Zondagochtend enkele kleedingstukken in het plantsoen waren gevonden. Men vermoedt, dat hij uit teleurgestelde liefde zich van kant heeft gemaakt. — De boerenplaats, bewoond door den heer P. Kossen, staande in het Koegras, gemeente Kallantsoog, is met inboedel geheel afgebrand. Het vee kon nog worden gered. — Een werkman te Stiens, die bezig was een put te graven, is onder de instortende aarde bedolven geworden. Men heeft hem niet kunnen redden. — Een klompenmaker uit Vianen is te Heicop te water geraakt en daarin omgekomen. — Gisterenavond is te Rotterdam een vrouw in haar woning in de Doelstraat door een man mishandeld en door de ruiten geworpen. Zij kreeg een ernstige wond in het gezicht. Zij werd naar het ziekenhuis gebracht.

Er was eenigen tijd geleden sprake van het mogelijk verdwijnen van „De Arbeider", het Groningsch vrij-communistisch weekblad. De redacteur Kaspers was afgetreden. Nu evenwel meldt het blad, dat zijn voortbestaan verzekerd is. Er blijkt ook een nieuwe redactie gevonden te zijn.

Het weekblad „De Katholieke Werkman" zal na 1 Febr. worden uitgegeven voor rekening van het consortium, dat het dagblad „Het Centrum" exploiteert.

De uitgaaf van „Het Vliegend Blad", voor Utrecht, Zeist en omstreken, is van den heer A. W. Bruna overgegaan op den heer A. Van Winkoop te Utrecht.

Wij meenen onze lezeressen, die haar voorraad van linnen en aanverwante artikelen moeten opdoen of hem moeten aanvullen een goed adres te kunnen geven, door te wijzen op de stoomweverij van J. H. Molkenboer Jr. te Oldenzaal.

De linnens bestaan uitsluitend uit de vezels der vlasplant. De halflinnens bestaan uit katoenen ketting en linnen inslag; terwijl alle goederen, zoowel katoenen als linnen stoffen „ongepapt" zijnde, zich gemakkelijk laten verwerken.

Als men daarbij weet dat de levering in iedere hoeveelheid, zelfs de kleinste, geschiedt, en tweedens dat de firma J. H. Molkenboer Jr. haar prijzen stelt in verhouding tot de prijzen der grondstoffen, dan zullen, dunkt ons, vele lezeressen met belangstelling kennis nemen van de bijzonderheden, in de annonce en de prijscouranten, die op aanvraag gratis verkrijgbaar zijn, vermeld.

AGENDA.

Kon. Holl. Schouwburg.
Vrijdag 8 u. „Schulden" en „De bruiloft van Kloris en Roosje".

Fransche Opera.
Donderdag 8 u. „Carmen".
Zaterdag 8 u. „La Belle Hélène".
Zondag 8 u. „Salammbô".

Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.
Donderdag 8 u. Ned. Opera: „Traviata".
Vrijdag 8 u. Ital. Opera: „Carmen".
Zondag 8 u. Ital. Opera „Faust".

Diligentia.
Zondag 8 u. Spiritistische séance.

Haagsche Kunstkring.
Tentoonstelling van Aquarellen, Teekeningen enz. van werkende leden. Open dagelijks van 10—4 u. Sluiting Zaterdag 4 u.

VEREENIGINGEN.

OCCULTISTISCHE CONFERENTIE.

Donderdag ll. waren de vereenigingslokalen van den Occultistenkring op de Houtmarkt 20a voor het eerst te bezichtigen. Ook zou dien avond de verdeeling der leden in secties plaats hebben, hetgeen echter door de uiterst geringe opkomst werd verhinderd.

Vrijdag ll. was er in het „Keizershof" een vergadering voor leden en introducés, ten einde een debat te houden over de hypnotische geneesmethode.

Door enkele der aanwezigen werden als bezwaren tegen genoemde geneesmethode aangevoerd, dat zij met gevaren vergezeld ging voor het physisch organisme, en, door de suggestibiliteit te verhoogen, de wilskracht en dus ook de moraliteit zou doen afnemen. Ter voorkoming van ongevallen werd een wetsbepaling wenschelijk geacht, waarbij de toepassing der hypnose slechts aan geneeskundigen zou worden toegestaan.

Hiertegen nu kwam de heer Bruck, bestuurslid der Vereeniging, ten sterkste op, en verzekerde, dat de hypnotische behandeling op zichzelf niet het minste gevaar opleverde. Verhooging der suggestibiliteit zou geenszins een verdooving van het ethisch bewustzijn ten gevolge hebben. Integendeel was het redelijk gevoel in hypnotischen slaap veel fijner en dieper, dan in wakenden toestand, en geen gehypnotiseerde kon tot eenige handeling, in strijd met zijn karakter, worden gedwongen. Een wet op de hypnotische geneeswijze, zooals er inderdaad een in België is bekrachtigd, zou geheel nutteloos blijken. Een geval van misdaad door suggestie moest nog worden geconstateerd.

Toch viel het niet te ontkennen, dat het hypnotisme in onbevoegde handen verderfelijk zou werken, vooral wanneer het monopolie er van aan de geneesheeren zou worden toevertrouwd. Immers een diploma van medische bekwaamheid waarborgt geenszins kennis der occulte wetenschappen en evenmin, wat in dezen boven alles wordt vereischt, moraliteit.

Spreker oefende een scherpe critiek uit op de officieele geneeskunde en veroordeelde in krachtige bewoordingen de houding der medici, die, na eerst het hypnotisme met opzet te hebben geïgnoreerd, thans zich ook op dit gebied de alleenheerschappij aanmatigden. En toch waren juist zij hiertoe het minst bevoegd en brachten zij, door hun materialistische zienswijze, het zielkundig onderzoek maar al te vaak op een dwaalspoor. Zoo is het o. a. aan de verkeerde proefnemingen van Charcot te wijten, dat de hypnose door velen als een ziekelijke toestand wordt beschouwd.

Met dat al echter neemt de nieuwere psychologie, ondanks tegenwerking en dwaling, een steeds grootere vlucht. En mag men afgaan op de schitterende resultaten door mannen als Liébault en Ragazzy verkregen, dan zal weldra het hypnotisme als de geneeswijze bij uitnemendheid worden erkend.

Na re- en dupliek werd de openbare vergadering gesloten en ging men tot een onderling samenzijn over.

d. J.

Financieele berichten.

Vanwege de gemeente Groningen wordt thans overgegaan tot de uitgifte van de eerste serie, groot *f* 150.000, van de 3½ pCts. leening ten behoeve van uitbreiding der gasfabriek, rioleering van straten, de betaling van de ten laste der gemeente komende helft der bouwkosten van het nieuwe ziekenhuis, het bouwen van een openbaar slachthuis en eenige andere openbare werken. Die leening is gesteld op een bedrag van ten hoogste *f* 1.300.000 en voor de amortisatie verdeeld in drie rubrieken, nl. een van *f* 210.000, aflosbaar in 20 jaren, een van *f* 650.000, aflosbaar in 40, en een van *f* 440.000, aflosbaar in 50 jaren.

De koers van toewijzing wordt door B. en W. bepaald.

De Raad der gemeente Wildervank heeft besloten tot het uitschrijven van een leening, groot *f* 15.000, voor den aankoop en verbouw van het bestaande armenhuis van de Ned. Herv. kerk.

Volgens het Weekblad voor Incourante Fondsen zijn door de heeren Broekman & Honders verhandeld:
Aand. Alg. Mij. tot Expl. v. Onr. Goederen 108 pCt.
„ Northwestern & Pacific Hyp.-Bank 50 pCt.
Aand. 's Gravenh. Hypotheekbank voor Nederland 10 pCt. gef. 164 pCt.
„ Groninger Waterleiding 145 pCt.
„ Utrechtsche Hyp.-Bank, 2e uitgifte, 175 pCt.
„ Zuid-Holl. Hypotheekbank 254 pCt.
„ Landbouw-Mij. „Manang" 117 pCt.
„ Billiton-Mij. 1e rubr. te 's Gravenhage *f* 1100.
„ Koetei-Compagnie te Rotterdam 160 pCt.
„ Mij. „Suriname" te 's Gravenh. 70 pCt.
„ Fransch-Holl. Oliefabr. „Calvé Delft" 51 pCt.
„ Baarnsche Koudwater-Geneesinricht. 135 pCt.
„ Pacific Coast Comp. Cert., gew., 43—44 pCt.
Opr.-bew. Ned.-Amerik. Stoomvaart-Mij. *f* 59.
„ Northwestern & P. Hyp.-bank, Rest. Cert. *f* 9.

Commissiebank, te Amsterdam. — Volgens het Weekblad van de Commissiebank zijn in de week, geëindigd 3 Jan., onder meer door tusschenkomst dier Bank verhandeld:
5 pCt. Oblig. Middelburg 104 pCt.
3½ pCt. Oblig. „Eigen Hulp" afd. Zekerheidstelling voor Ambtenaren en Beambten 94½ pCt.
Aand. Landbouw-Mij. „Manang" 117 pCt.
„ Spiegel- en Lijstenfabriek „Atlas" 20 pCt.
5 pCt. Oblig. Amsterdam Rijnbeurtvaart 100 pCt.
Aand. Ned. Verzekering-Mij. „Protector" 9½ pCt.

UITLOTINGEN.

PORTUGAL. 4 pCt. 1888. 30 Nov. — No. 20031 Reis 4.500.000; no. 56487 Reis 450.000; nos. 11126 16736 en 115106 elk Reis 180.000; nos. 360 14350 36671 47812 73161 146616 en 150968 elk Reis 90.000.

MEININGEN. HYP.-BANK. 4 pCt. Th. 100. 1871. 2 Jan. — Serie 3712 no. 3 M. 105.000; s. 299 no. 6 M. 30.000; s. 834 no. 13, s. 2396 no. 11, s. 3697 no. 19 en s. 3712 no. 22 elk M. 3000.

SAKSEN-MEININGEN. 1870. 2 Jan. — Seriën 78 63 172 336 505 508 659 715 876 889 924 933 1074 1201 1331 1370 1386 1387 1452 1469 1523 1528 1548 1619 1684 ? 1678 ? 1701 1809 1922 1931 2119 2246 2394 2416 2508 2632 2732 2797 2827 2978 3021 3351 3470 3478 3742 4014 4134 4136 4145 4406 4443 4464 4577 4651 4727 4864 4893 5011 5037 5194 5197 5218 5465 5545 5797 5810 5893 5921 5947 5981 6109 6682 6702 6868 6905 6954 6977 7020 7059 7121 7261 7357 7432 7507 7552 7652 7661 7699 7716 7756 7816 7940 8009 8021 8024 8101 8233 8361 83E88 8555 8639 8656 8867 8944 8977 9023 9389 9406 9619 9761 9824 9830 9844 9866 9918 en 9971. Premietrekking 1 Febr.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN.

MAANSTAND IN JANUARI.
L.K. 5 vm. 4 u. 22 m. — N.M. 11 nm. 11 u. 50 m.
E.K. 18 nm. 5 u. 36 m. — V.M. nm. 8 u. 32 m.

Den Haag, 4 Januari.

's Morgens	8 uur th. F. 42	Barom. 764
's Namidd.	1 uur th. F. 44	Barom. 765
's Namidd.	5 uur th. F. 43	Barom. 766

Plaatsen.	Luchtdrukking.	Temperatuur. Stand.	Temperatuur. Afw.	Windrichting, kracht en bewolking.	Regen
Groningen.	762.4	+ 0.7	+ 0.1	zo. 3 betr.	
Den Helder	60.6	8.5	1.6	z. 2 reg.	1
De Bilt .	81.5	3.5	2.9	zzw. 3 regen.	1
Vlissingen.	62.3	5.6	3.6	zw. 4 betr.	2
Maastricht.	64.3	4.0	2.8	z. 2 mist.	

Het Ned. Meteor. Instituut meldt:

Op het vasteland van Europa is de barometer bijna allerwege sterk gerezen. De hoogere drukkingen worden gevonden boven Frankrijk en het Noorden van Scandinavië, waartusschen zich een streek met lagere drukkingen bevindt, waarin boven West-Rusland en bij Schotland twee depressiën worden aangetroffen. In de laatstgenoemde depressie bevinden zich twee kernen, een ten Noorden van Schotland en een ten Noordwesten van Ierland, welke te Belmullet storm uit het Zuidwesten veroorzaakt. In Groot-Britannië steeg de temperatuur, op het vasteland daalde zij over het algemeen.

Grootste barometerafwijkingsverschil in Nederland:

Gisterenavond 7 uren, Den Helder boven Maastricht 1,3; hedenochtend 8 uren, Groningen boven Den Helder 1,5; hedenochtend 11½ uur, Maastricht boven Den Helder 2,0; barometer te De Bildt, 11½ uur, 761,6.

Verwachting: matige Z.W.lijke wind, bewolkt, mistig, weinig verandering in temperatuur.

LAATSTE BERICHTEN.

OFFICIEELE BERICHTEN.

Bij Kon. besluit is benoemd tot rechter in de Rechtbank te Almeloo mr. A. Croockewit, thans kantonrechter te Helder.

Bij Kon. besluit is aan A. M. Van Drongelen op verzoek ontslag verleend uit zijn betrekking van notaris te Klaaswaal.

Bij Kon. besluit is de heer J. H. Roelants, arts, met 16 Jan. benoemd tot off. van gez. 2e kl. bij de zeemacht.

Bij Kon. besluit zijn met 16 Jan. bij de Kon. Ned. Marine-reserve bevorderd tot luit. ter zee 2e kl. de adelborsten 1e kl. H. K. Van der Goot en G. P. Baum, en tot adelborst 1e kl. de buiteng. adelborst J. De Koning.

Bij Kon. besluit is met 16 Jan. A. Klaassen, te Leeuwarden, benoemd tot bureelambtenaar 3e kl. van den Rijkswaterstaat.

De luit. ter zee 2e kl. J. A. M. J. Beretta, geplaatst in de rol van Hr. Ms. wachtschip te Willemsoord en gedetacheerd aan boord van Hr. Ms. schoener „Dolfijn", wordt 20 Jan. op non-act. gesteld en vervangen door den luit. ter zee 2e kl. G. A. H. Van der Stok.

Stbl. no. 268 bevat het besluit van 19 Dec. jl., betreffende een nadere wijziging van het reglement op het geneeskundig onderzoek omtrent de geschiktheid voor den krijgsdienst van vrijwilligers voor het reservekader. De wijziging bestaat hierin, dat onder no. 190 sub b van de bijlage, behoorende bij het Kon. besluit van 31 Maart 1894, Stbl. no. 52, in plaats van „5" zal gelezen worden „7".

De „St.-Ct." no. 3 bevat de statuten der Vereeniging Vechelsche Spaarbank-Vereeniging, te Vechel.

H. M. de Koningin-Moeder heeft *f* 150 geschonken aan het politiefonds alhier.

De Minister van Justitie, daartoe gemachtigd door H. M. de Koningin, openbaarheid wenschende te geven aan het verslag van den procureur-generaal bij het Gerechtshof te Leeuwarden en het advies van dat Gerechtshof betrekkelijk de requesten om gratie ten behoeve van de gebr. Hogerhuis, gelast de plaatsing van afschriften dezer stukken in de „Ned. Staatscourant", waarin zij heden zijn opgenomen.

De heer C. Von Boeschoten, secretaris van legatie 1e kl., zal als zaakgelastigde der Zuid-Afrikaansche Republiek in Europa, optreden tijdens het verblijf van dr. Leijds in Transvaal.

Door eenige burgers is gisterenmiddag een 17-jarig meisje uit het water aan de Prinsegracht gered.

Een 19-jarig jongmensch is in den afgeloopen nacht naar een der politiebureelen overgebracht, omdat hij in eenigszins te vroolijke stemming een schildwacht had bemoeilijkt.

Statistieken.

In 1898 zijn bij de afdeeling van den Raad van State voor de geschillen van bestuur aanhangig gemaakt 314 zaken en wel betreffende burgerlijke pensioenen 20, militaire pensioenen 92, personeele belasting 63, Rijksbijdragen, krachtens de wet op het lager onderwijs (art. 54bis) 32, gemeentezaken 3, gemeente-geldleeningen 3, gemeentebegrootingen 3, gemeenterekeningen 3, regeling van de financieele verhouding tusschen het Rijk en de gemeenten 6, onderwijszaken 4, oprichting van scholen 2, het lidmaatschap van gemeenteraden 4, domicilie van onderstand 6, stuiting van collecten 1, bruggelden 1, uitgifte van gronden in erfpacht 1, aanvaarding van legaten 1, liggers van wegen en voetpaden 3, militiezaken 2, polderzaken 7, waterstaatszaken 2 en fabriekszaken 55.

In 1898 werden te Amsterdam gewisseld 217.400 communale en 7567 intercommunale telephonische gesprekken.

In 't vorige jaar zijn door de sluizen van het Voornsche Kanaal te Hellevoetsluis geschut 3860 schepen met een inhoud van 253.128 M3, tegen 3765 met een inhoud van 243.180 M3 in 1897.

Over 1898 werd aan het kantoor van den waarborg en de belasting op gouden en zilveren werken te Schoonhoven aan belasting en essailoon ontvangen *f* 30.046, tegen *f* 29.030 in 1897.

RECHTSWEZEN.

Het O. M. bij de Rechtbank te Amsterdam vorderde tegen Neeltje Deb, costuumnaaister en café-chantanthoudster in de Dirk Van Hasseltsteeg, een jaar gevangenisstraf, wegens diefstal van kostbaarheden bij de familie Eik en Debooije, te Halfweg.

Voor de Amsterdamsche Rechtbank stonden terecht twee wevers uit Hilversum, die den veldwachter van Kortenhoef mishandeld hadden. Zij werden door den veldwachter betrapt op het stelen van aardappelen, vielen hem aan, sloegen hem met zijn eigen stok op zijn hoofd, drukten hem tegen een boom aan en zetten hem een mes op de keel. In den uitersten nood zocht de veldwachter naar zijn revolver, die hem in de worsteling op den rug was geschoven, vond ze en loste twee schoten. De kerels gingen daarop op de vlucht en werden later gearresteerd.

Tegen den een werd één jaar gevangenisstraf geëischt, tegen den ander een jaar en drie maanden.

INGEZONDEN STUKKEN.

[Voor den inhoud stelt de Redactie zich niet aansprakelijk.]

Geachte Redactie!

Vergun mij een paar woorden slechts om te verklaren, dat ik niet voornemens ben mij door het stuk van den heer Van Rossen Hoogendijk in uw blad van heden te laten verlokken om af te wijken van het voornemen aan het slot van mijn artikel van 28 Dec. te kennen gegeven. Ik verklaarde daarbij, dat het onderwerp zich uit den aard der zaak tot verschillend inzicht leent, doch dat ik mij van debat zou onthouden, van meening, dat mijn standpunt voldoende was toegelicht.

Met betrekking tot hetgeen de heer v. R. H. thans schrijft vestig ik er slechts de aandacht op, dat door, u in uw blad van 1 en 2 Jan. mijn beschouwingen worden genoemd „een bezadigde en wel overwogen tegenspraak", welke het vraagstuk der brandblussching op „objectieve wijze" behandelt.

Dat was inderdaad mijn bedoeling en ik begrijp niet, dat die beschouwingen dermate de verbolgenheid van den heer v. R. H. hebben opgewekt.

Ware het niet, dat ik bij ondervinding weet, dat een courant, als zij door een nieuwe is vervangen, niet meer wordt gelezen, dan zou ik belangstellenden, die een weerlegging van zijn beweringen wenschen, eenvoudig willen verzoeken mijn schrijven van 28 Dec. nog eens over te lezen.

TRESKO.

Den Haag, 4 Jan. 1898.

Laatste Telegrammen.

KAAPSTAD, 4 Jan. — Uit Johannesburg wordt geseind dat de feestdagen aldaar stil en zonder eenige staatkundige agitatie zijn voorbijgegaan.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 4 Jan. — Tarwe en rogge zonder handel; Raapolie vl. 24½; id Mei 23¾; Lijnolie vl. 17⅝; id. Jan.Mei 17⅝; id. JJuni-Aug. 17⅞; id. Sept.-Dec. 17⅝.

SCHIEDAM, 4 Jan. — Noteering van den Brandersbond. — Moutwijn *f* 10⅜ à *f* 10½ per HL., zonder fust en zonder belasting.

PARIJS, 4 Jan. — Raapolie Maart—April 50,25; idem 4 md. van Mei 50.75; Stemming gedrukt; Lijnolie, Januari 42,75; idem Februari 42,75; idem Maart—April 42,75; idem 4 md. van Mei 43,25; Spiritus, Januari, 43,25; idem Februari 43,25; Stemming gedrukt; Spiritus, Maart—April 43,50; idem 4 md. van Mei 43,50; Suiker, 80 dadelijk 27,75 à 28,75; Stemming kalm; witte no. 3 Januari 29; idem Februari 29,75; idem 4 md. v. Maart 29,75; idem 4 md. v. Mei 30,25; Steming prijshoudend; dito geraffineerd 103 à 104.

Meel, 12 merken Jan. 45,30; idem idem Febr. 45,50; idem idem Maart/April 45,75; idem idem 4 md. v. Maart 46; stemming vast; Tarwe, Jan. 20,90; idem Febr. 21,25; idem Maart/April 21,50; idem 4 md. v. Maart 21,60; stemming vast; Rogge, Jan. 14,40; idem Febr. 14,40; idem Maart/April 14,40; idem 4 md. van Maart 14,40; stemming kalm. Weersgesteldheid regen.

KEULEN, 4 an. — Raapolie, dad. 53,50; id. Oct. 50,80 flauw; weersgesteldheid bew. lucht; Rijnhoogte 2. 61 M.

LONDEN, 4 Jan. — Vreemd etarwe 66.000 qrs; Eng. gerst 9000 qrs; vreemde id. 126.000 qrs; Eng. haver 7000 qrs; vreemde id. 428.000 qrs. Sstemmingen tarwe gedrukt; gerst vast; haver gedrukt; mais kalm; meenl gedrukt.

LONDEN, 4 Jan. — Straits tin 88.17.6, 3 m. 89.15.0; Chili koper 58.26, 3 m. 58.10.0.

GLASGOW, 4 Jan. — Gietijzer 49/8. In de vorige week zijn 7082 ton verscheept, tegen 4329 ton in dezelfde week van 1897.

BEURSBERICHTEN.

FRANKFORT, 4 Jan. — 5 pCt. Papierr. Mei 101,30; dito Zilverrente Januari 101,20; Oostenr. Bank-Actiën 156; dito Crediet-Actiën 227; Fr. Oost. Spoor 155; 5 pCt. Douane Turken 98,90; 4 pCt. Hong. Goudrente 100,50; 4 pCt. Spanje 45,50; 4 pCt. Russen 1880 in goud 100,80; idem Rusl. Binenl. leening 100,40; Wissel Parijs k. zicht 81; dito Londen 20,41; dito Weenen 169,50; dito Amsterdam 168.70; Plaats. Disconto 4⅝.

MADRID, 3 Jan. — Binnenland 55; Buitenland 59,60.

BUENOS-AYRES, 3 Jan. — Goud-agio 108,20.

AMSTERDAMSCHE BEURS.

Officieele Prijscourant van de Vereeniging voor den Effectenhandel van 4 Jan. '99.

Staatsleeningen.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	Staatsleeningen.	Vorige koers	Lgste koers.	Hgste koers.
Jan.-Juli.	f 1000	Nederl. Cert. N. W. Sch. 2½	86¾	86⅛	86⅝
Mrt.-Sept	» 1000	Oblig. dito 1896/98. 3	96 13/16	96¾	96 13/16
» »	» 1000	Certif. dito 3	96½	96¼	96½
30J.-31D.	» 100-500	Kolonie Suriname. Oblig. 3			
Jan.-Juli.	» 100-1000	Immigratiefonds.......dito. 3			
Mei-Nov.	fr. 2000	België. Obligatiën. 1886 3	94½		
Jan.-Juli.	» 2000	dito..........................2½	88¾	88¼	
2/14J1/13J	» 500-2500	Bulg. Hyp. Staatsl. '92. 6	93¼		
11J.-11D.	Kr. 500-5000	Denem. Obl. Binnl. 1887. 3½	100⅛		
Juni-Dec.	» 500-5000	dito Buitenl. 1894. 3			
Januari	f 1000	dito Tol-, Kroon & Dom. 3½			
Jan.-Juli.	RM200-5000	Duitschl. Rijksleen. '90. 3	92¾		
April-Oct	» 200-5000	dito dito 1891/93. 3	93¼		
Juni-Dec.	» 500-2000	Finl. Oblig. Staatsl. 1889. 3½	97¾		
J.A.Jl.O.	fr.100-100m	Frankrijk. Inschrijv....3	96½		
Jan.-Juli.	fl. 100	Hong. Obl. Goudl. 1876. 5	101 15/16		
» »	L. 50-100	dito dito 1881/93. 4	100⅛		
» »	RM400-1000	dito Inv. Leen.......1888. 4½	100⅞		
Feb.-Aug	fl. 100-1000	dito Goudleening....1889. 4½	100⅝		
Jan.-Juli.	» 100-1000	dito St.-Sp. in zilv. 1889. 4½	84 9/16	84 7/16	84 9/16
Juni-Dec.	Kr.500-1000	dito Leening..........1892. 4	98⅝		
» »	» 10000	dito dito 1892. 4			
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito dito..............1897. 3½			
» »	L. 20-500	Belastingvr. goudl. 1895. 3	88¼		
» »	Lr100-100m	Italie. Inschrijv. 1862/81. 5	88½	89⅛	89 3/16
» »	» 500	dito Leening..........1890. 5			
» »	» 200-2000	Cert. Adm. Lam. &Bouw. 5	84½		
» »	» 1000	dito Tutein Nolthenius... 5			
April-Oct	» 100-1000	Pausel. Leen. 1860/1864. 5	93¼		
Feb.-Aug	L. 20-100	Noorw. Obl. Leen. 1888. 3	97¾		
April-Oct	RM500-5000	dito dito 1892. 4			
Mei-Nov.	fl. 1000	Oost. Obl. in papier 1868. 5	84 11/16	84½	84 9/16
Feb.-Aug	» 1000	dito dito 1868. 5	84	84	84 1/16
Jan.-Juli.	» 1000	dito in zilver.........1868. 5	84 11/16	84⅝	84¾
April-Oct	» 1000	dito dito 1868. 5	84½	84¼	84⅜
» »	» 200-1000	dito in goud.....1876/93. 4	100 9/16		
Mrt-Sept.	Kr. 2000	dito Bel. Staatsr. leening. 4	101⅝		
Jan.-Juli.	fl. 200-5000	Lemb. Czern. JassySp. O. 4	83¾	83¾	
» »	Kr.200-10m	Loc. Spw.-Mij. Prior. Obl. 3	81 11/16	81¾	
April-Oct	ZR. 500	Polen. Obl. Schatk. 1844. 4	92½		
		Portugal.			
Jan.-Juli.	L. 100	†Obl. '53/84, coup. 1 J. '92. 3			
» »	» 100	†dito met ticket...............3	24	23¾	24
» »	» 200-500	†dito met coup. 1 Juli '92. 3			
» »	» 200-500	†dito met ticket...............3			
April-Oct	fr. 500	†dito '88/89, coup. 1 A. '92. 4½			
» »	» 500	†dito met ticket...............4½	35	34½	
» »	»2500-5000	†dito met coup. 1 Apr. '92 4½			
» »	»2500-5000	†dito met ticket...............4½	35⅛	34⅜	34⅞
» »	» 500-5000	dito Tabaksmonop.-leen. 4½	91¾	91⅝	91⅞
Jan.-Juli.	RM200-1000	Pruisen. Oblig. 1877/79. niet aflosb. v. 1905. 3½	100 9/16	101 3/16	
» »	»2000-5000	dito dito Onbepaald...... niet aflosb. v. 1905. 3½	101 3/16		
April-Oct	» 200-5000	dito Staatsleen. 1890/93 3	92⅞		
13A-13O.	» 400-4000	Rumenie. Stsl. Amort. 5			
Jan.-Juli.	fr. 500-5000	dito Goudleening...1890. 4	88½		
» »	» 500-5000	dito dito 1891. 4			
» »	» 500-5000	dito dito 1894. 4	88 5/16		
Mei-Nov.	» 500-5000	dito dito 1896. 4	87		
» »	» 500-5000	dito dito 1898. 4	88⅝		
Mrt.-Sept	ZR. 500	Rusl. Cert. Hamb. 1820. 5	77⅝		
» »	GR. 720	Obligatien..........1822. 5	135⅛		
April-Oct	ZR. 500	Cert. Inschr. 5e Serie.... 5	74⅞	74⅝	
13A-13O.	» 100-5000	Obl. Leening..........1887. 4			
13M.-13N	» 100-1000	dito Binnenlands...1890. 4½	65½		
15/27, &,	» 100-1000	dito dito 1891. 4	63½		
13/1/1/1	» 100-1000	dito dito 1894. 4	64 7/16	64 7/16	
13M.-13N	GR. 125	dito geconsol.........1880. 4	97⅛		
» »	» 625	dito dito 1880. 4	97⅝		
½½½½	» 125	dito bij Rothschild 1889. 4	97⅞	97¼	
» » » »	» 625	dito dito 1889. 4	97¾	97¾	
» » » »	»1250 3125	dito dito 1889. 4	97		
» »	» 125	dito 3e Serie........1891. 4			
» »	» 625	dito dito 1891. 4	97 7/16		
» »	»1250-3125	dito dito 1891. 4			
½½½½	» 125	dito bij Hope&Co. '89/90. 4	97⅞		
» »	● 625	dito dito ....'89/90. 4	97 13/16	97¾	
» »	» 125	dito Roths. 3e uitg. 1890. 4	96¼		
» »	» 625	dito dito 1890. 4	97¾	97¾	
» »	» 3125	dito dito 1890. 4			
» »	» 125	dito 4e uitgifte......1890. 4	97¾	97	
» »	» 625	dito dito 1890. 4	97 11/16		
» »	» 3125	dito dito 1890. 4			
½½½½	» 125	dito 5e Emissie......1893. 4	98		
» »	» 625	dito dito 1893. 4	98		
» »	» 3125	dito dito 1893. 4			
½½½½	» 125	dito 6e Emissie......1894. 4	99 5/16		
» »	» 625	dito dito 1894. 4	99 5/16	99½	
» »	» 3125	dito dito 1894. 4			
13J.-13D.	» 125	dito Donetz-Spw....1894. 4	95 7/16	95 3/16	
Mei-Nov.	L. 20	dito Leening.....1867/69. 4	101 1/16	101¼	
» »	» 100	dito dito 1867/69. 4	101⅞	102	
13A-13O.	GR. 500	dito (Gr. R. Spw.). 1898. 4	101⅜	101⅜	
13J.-13Jl.	» 125	dito (K. Ch. Az.)....1894. 4	95⅜	95½	
Mei-Nov.	f 1000	dito (Mosk.-Smol.) 1898. 4	103⅛	103⅜	
17A-17O.	GR. 125	dito (OrelVitebsk) 1894. 4	97¾	97¾	
» »	» 625	dito dito 1894. 4	99¼	99¾	
14J.-14Jl.	» 125-1250	dito (Tamb.-Sarat) 1882. 4	97¼		
5A.-5O.	fr. 500-2500	dito (Transcauc.) 1898. 4	98½		
» »	» 5000	dito dito dito.......1898. 4	97½	97⅜	
13J.-13Jl.	f 192-1920	dito. (Wederz. Grer) 98. 3⅝	99	99¾	
½½½½	GR. 125	dito Leening..........1894. 3½			
» »	» 625	dito dito 1894. 3½	95½	95½	
» »	» 3125	dito dito 1894. 3½			
Mei-Nov.	L. 100	dito Leening..........1859. 3	91¼		
» »	» 1000	dito dito 1859. 3			
14J.-14Jl.	GR 125	dito dito 1889. 3	82 3/16	82½	
½½½½	» 125	dito Goudleening...1891. 3			
» »	» 625	dito dito 1891. 3			
» »	» 125-625	dito 2e Uitgifte......1894. 3	83¾		
½½½½	» 125	dito Goudleening 1896. 3			
» »	» 625	dito dito.............1896. 3			
» »	» 3125	dito dito.............1896. 3			
Jan.-Juli.	PR 1000	Inschr. in Bank-Assign. 6	53		
» »	» 1000	Cert. van dito 6	53		
13J.-13Jl.	GR125-1000	Oblig. in Goud leen. 1884. 5	102 15/16		
J.A.J.O.	Ps 1000-6m	Spanje. Perp. Sch. 1881. 4	43⅝		
» »	» 12m-24m	dito dito.............1881. 4	43⅞		
» »	» 500-25m	Binn. Amort. Sch. 1881. 4			
» »	» 500-25m	dito Perpetueele.....1882. 4		36	
13M.-13S.	fr. 500-2500	Turkije. Gep. Convl. '90. 4	92	91½	
Jan.-Juli.	» 500-2500	Gecons. Goudl.........1890. 4	76 11/16		
» »	» 500	dito m. spec. gar. '94 Obl. 4			
13J.-13Jl.	» 500-2500	Douane-Oblig..........1886. 5	93¼		
Mei-Nov.	RM400-4000	dito Leening.........1888. 5	97⅞		
—	L. 20-1000	dito geconv. Serie D.....	22⅞	23⅛	
—	» 20-1000	dito geconv. Serie C.....	2⅜	27⅛	
Mrt-Sept.	RM500-5000	Zweden. O. Staatsl. '90. 3½	97	97⅜	
April-Oct	fr. 20-100	dito dito 1895. 3½			
Jan.-Juli.	»1000-5000	Zwitserl. Bondsl. 1889. 3½	97¼		
Mei-Nov.	L. 20-100	Egypte. Obl.-Leen. 1876. 4	106⅜		
15A-15O.	» 20-100	dito Pref. Leen......1890. 3½			
Jan.-Juli.	f 1000	Z.-Afr. Rep. Oblig. 1875. 5			
» »	L. 1000	dito dito 1892. 5			
» »	fr. 500-2500	China. Ob. in G.R.G. '95. 4	99⅞		
Mrt-Sept.	L. 50-100	Oblig. Goudleening 1898. 4½	86⅝	86 11/16	
Jan.-Juli.	» 100	Goudleening..........1895. 6	106 15/16		
Mei-Nov.	» 75	Zilverleening..........1894. 7	101½		
J.A.J.O.	D. 500-1000	Ver. Stat. Oblig...1877. 4			
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito Louisiana gec. 1874. 7			
» »	» 100-5000	Mexico. Binn. Sch. Obl. 3			
April-Oct	» 100-1000	dito afl. Obl. 1e & 2e ser. 5	36½	35¾	36¼
» »	» 5000	dito dito...............dito. 5			
» »	» 100-1000	dito dito...........3e dito.	36 11/16	36	36⅜
½½½½	L. 20-100	Oblig. Buitenl. 1888. 6	100½	100 1/16	100⅛
» » » »	» 20-100	dito dito 1890. 6	99¾	100 1/16	100⅛
» » » »	» 500-1000	dito dito 1890. 6			
Jan.-Juli.	» 20-200	dito Tehuantepecleen... 5			
» »	L. 20-100	Argent. Rep. 1886/87... 5			
» »	» 100	Buitenl. leen. 1896. Oblig. 4	61	62¾	
Feb.-Aug	» 100	Brazilie. Oblig..........1895. 5	64½	64¼	
Juni-Dec.	» 100	dito dito 1883. 4½	57⅞	58½	
J.A.J.O.	»56.5/112.10	dito dito 1879. 4½	57⅝		
April-Oct	» 100	dito dito 1888. 4½	57⅞		
» »	» 100	dito dito 1889. 4	56¾	57	
½½½½	» 20-100	Funding Leening......1898. 5	89¼	89⅜	89¾
» » » »	» 500-1000	dito dito.............1898. 5			
Jan.-Juli.	» 100-1000	Chili. Obligatiën....1896. 5			
» »	» 100-500	Columbia. Gec.B.S. Obl. 1½	18 3/16	18 3/16	18¼
» »	» 1000	dito dito..............dito. 1½	17¼		
April-Oct	» 20-100	Dom. Rep. (4% uitg.) O. 2½	16⅞		
—	» 20-500	Ecuador. Oblig.......1892. 4½			
—	» 20-500	Cert. (Guay. & Quito-Sp.)	22		
F.M.A.N.	» 20-100	Urug. Rep. Oblig. 1892. 3½	43⅞		
—	» 100	†Venezuela. Obl. 1881. 4	37	37⅛	
—	» 150-500	†dito dito 1881. 4	36½	36 15/16	

Prov. en Gem. Leen.

a. NEDERLAND.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	Namen der Stukken.	Vorige koers	Lgste koers.	Hgste koers.
Feb-Aug.	f 1000	Amsterd. Oblig.....1861. 3½	100¾		
April-Oct	» 1000	dito dito 1886/90. 3½	100⅜		
» »	» 1000	dito dito..............1897. 3½	100⅝		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............1895. 3	93½	93½	
April-Oct	»1000-1200	dito dito..............1898. 3	93½	93½	
» »	»6000-12m	dito dito..............1898. 3			
Juni-Dec.	» 500-1000	dito Leening..........1896. 2½	86	86⅛	
Mei.	» 500	Noordzeekanaal.......1860. 3			
Mei-Nov.	» 1000	Arnhem. Oblig.-L. 1889. 3½			
Juni-Dec.	» 1000	dito dito..............1892. 3½			
Jan.-Juli.	» 1000	Berg.-op-Z. dito ...1892. 3½			
» »	» 500-1000	Breda. dito 1886. 3½			
» »	» 1000	Delfl. Hoogheemraads. O. 3			
Juni-Dec.	» 1000	Delft. dito 1888. 3½			
» »	» 500-1000	Deventer. dito 1895. 3			
» »	» 1000	Dordrecht. dito 1895. 3			
30J.-30D.	» 500-1000	Enschedé. dito.......1889. 3½		100	
Mei-Nov.	» 1000	's Gravenh. dito ...1886. 3½	101⅛		
April-Oct	» 1000	dito dito 1889. 3½	100½		
» »	» 1000	dito dito 1894. 3			
» »	» 1000	dito dito..............1897. 3	94		
Mei-Nov.	» 1000	Groning. Prov.L. '88/89. 3½			
» »	» 500-1000	dito Gem. dito.......1895. 3			
Juni-Dec.	» 1000	Haarlem. Leening 1897. 3½	100¾		
October.	» 1000	Kampen. Leening. 1895. 3			
April-Oct	» 1000	Leeuwarden. Lg. 1896. 3			
Jan.-Juli.	» 500-1000	Leiden. Gem. L. 1896. 3	93		
Fb.-Aug.	» 500	Limburg. Leening. 1887. 3½			
Jan.-Juli.	» 500-1000	Maastricht. dito...1896. 3	93½		
» »	» 500-1000	Nijmegen. Obl. L. 1895. 3			
» »	» 1000	Overijsel. dito 1890. 3½			
April-Oct	» 1000	Rotterdam. dito 1898. 3½	101 5/16		
Mrt-Sept.	» 500-1000	dito dito 1894/96. 3	93⅛		
» »	» 500-1000	dito dito 1894/97. 3	93¾	93¾	
Jan.-Juli.	» 1000	Schiedam. Obl.-L. 1895. 3			
» »	» 500-1000	Utrecht. Gem.L. 1886/92. 3½	100½		
Mei-Nov.	» 1000	Zutphen. Oblig.-L. 1886. 3½			

b. BUITENLAND.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	Namen der Stukken.	Vorige koers	Lgste koers.	Hgste koers.
April-Oct	fr. 500-2500	Italie. Rome7e&8eS. Obl. 4	59½		
Mei-Nov.	Kr.200-10m	Galicië. St. Lemberg do. 4	95⅛		
Mrt-Sept.	» 200-10m	Hong. Gem. Budapest. O. 4	98⅜		
Jan.-Juli.	»1000-20	Oost. Stad Weenen. Obl. 4			
—	L. 100	†Arg. Rep. Pr. San. Fé O. 5			
Juni-Dec.	fr. 500	Brazilie. dito Bahia dito. 5			
April-Oct	L. 100	dito San Paulo......dito. 5			
Mei-Nov.	D. 500-1000	Canada. dito Quebec dito. 5	111		

Ind. en Financ. Ondern.

a. NED. en KOLON.

1. Bank-en Cred.-Inst.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 200	Amsterd. Bank.....Aand.	202	202	
»	» 500	Amst. Liq.-kas. 1-2000 Ad.	126		
»	» 500-1000	Crediet-Vereenig....dito.	111½		
»	» 500	Disc.-Mij. te Rotterd. dito.	101½		
»	» 1200	Fin. Mts. v. Z.-Afr. dito.			
Jan.-Juli.	» 1000	Gemeente-Crediet. Oblig. 4			
Mrt-Sept.	» 1000	dito dito ....dito. 3	94¾	94¾	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito ....dito. 2½	84½		
(divid.)	» 500	Holland Bank.........Aand.	97		
»	» 500-1000	Incasso-Bank........Aand.	122	122	
»	» 500	Kasvereeniging.........dito.	166¼		
»	» 1000	Nederlandsche Bank dito.	200		
»	L. 100	dito & Cred. Z.-Afr...dito.	94½		
Jan.-Juli.	f 1000	Grootb. Crt. Ned. St. Sch. 2½	79⅞	79⅞	
Mrt-Sept.	» 1000	dito dito 3	90½		
Jan.-Juli.	» 1000	N.-I. Ad. Kant. Hlpb. Pdb. 4½	99⅝		
Mrt-Sept.	» 1000	N. M. Zekerh. Ambt. Obl. 4	101½	101½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito ....dito. 3½	98		
diversen	» 1000	N.-B. Mij. v. Gem.-Cr. dito. 4			
(divid.)	» 1000	Ontv.-& Betaalkas. Aand.	115¼		
»	» 200-800	Rotterdams. Bank.......dito.	170		
»	» 1000	Transv. Bnk.&Hndv. dito.	106¾		
»	» 1000	Twentsche Bankver. dito.		147	Exd
»	» 1000	dito Adm. Hubrecht. Cert.			

2. Hypoth.-Banken.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
Jan.-Juli.	f 500-1000	Alg. Hyp.-Bank. Pandbr. 4	101½		
» »	» 500-1000	dito (m. uitk.).......dito. 3½	99		
» »	» 500-1000	dito (z. uitk.).........dito. 3½	98½		
» »	» 500-1000	Amst. Hyp.-Bank.......dito 4½			
» »	» 1000	dito dito...............dito. 4	101½	101¾	
» »	» 1000	dito dito...............dito. 3½	98¾		
Mei-Nov.	» 500-1000	Arnh. Hypoth.-Bank. dito. 4½			
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	101	101	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	98		
Jan.-Juli.	» 1000	Bataafsche Hyp.-Bk. dito. 4	101	101	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	97⅞	98	
» »	» 500-1000	1e Ned. H. Brfb. A. H. Br. 4	101		
» »	» 500-1000	Fr.-Gron. Hyp.-B. Pdbr. 4	102		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	98		
» »	» 500-1000	's Grav. Hyp.-Bank..dito. 4½	101 1/16		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	101½	101¾	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	98 7/16	98 7/16	
» »	» 500-1000	Haarlems. Hypoth...dito. 4	102		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	99¾	99¾	
» »	» 500-1000	Holl. Hyp.-Bank........dito. 4½	103½	103½	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	101¼	101½	
» »	» 1000	dito dito met premie.... 3½	101½		
» »	» 1000	dito dito zonder » 3½	99½		
» »	» 1000	Hyp.-Bk. v. Ned. Pandbr. 4	101½		
» »	» 1000	dito dito...............dito. 3½	99⅞		
» »	» 500-1000	Javasche Hyp.-Bk...dito. 4		100½	
» »	» 500-1000	Maastr. Hyp.-Bank. dito. 4½			
» »	» 500-1000	dito dito ....dito. 4	100½		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½			
» »	» 500-1000	Hyp. Cred. in Ned. dito. 4	101¼		
» »	» 500-1000	dito dito met divid. 3½	98½	97¼	
» »	» 1000	dito dito zonder dito. 3½	97	96	
» »	» 500-1000	Nat. Hyp.-Bank. Pandbr. 5			
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4½	103½		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	103¼		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	100½	100⅜	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3			
Mei-Nov.	» 500-1000	N.-A. H.-Bk. Uithuiz. do. 5	96¼	96½	
(divid.)	» 1000	N.-Amer. Landm. Aand.			
Juni-Dec.	» 500-1000	dito dito.........Pandbr. 5	101½		
» »	» 1000	dito dito..............dito. 4½	101⅝		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	100¼		
Jan.-Juli.	» 500-1000	Ned. Hyp.-B. Veend. dito. 4	101¼	101⅞	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	97⅞		
» »	» 1000	dito Z.-Afr. Hyp.-B. dito. 5	101¼	101¼	101⅜
» »	» 500-1000	Noord. Hyp.-Bank...dito. 4	100⅜		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½			
» »	» 500-1000	N.-H. Grondcrediet. dito. 3½	98½		
Mrt-Sept.	» 250-500	N.-W. & Pac. Hypb. dito.	99	99	
—	» 175-350	dito dito Schuldbrieven. 3½	73	72	73
Mei-Nov.	» 500-1000	Ond. Hyp.-B. m. uitk. Pdbr. 4	101		
» »	» 250-1000	dito dito...............dito. 3½			
(divid.)	» 400	Oost. Hypb. Pref. Aand.			
Jan.-Juli.	» 500-1000	Oranje-Nassau-Hyp. pdb. 4	101		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	96	97	
» »	» 1000	Pretoria Hyp.-Mts...dito. 4½	100½		
Mei-Nov.	» 500-1000	Rott. Hypoth.-Bank. dito. 4½			
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	102½	103	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	100⅛	100⅛	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3			
Jan.-Juli.	» 500-1000	Stedelijke Hyp.-Bk. dito. 4	100¾		
» »	» 500-1000	Utrecht. Hypoth......dito. 4½			
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	101	101	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	98¼		
Mei-Nov.	» 1000	Westl. Hypoth.-Bk...dito. 4	101¼		
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½	98	98	
Jan.-Juli.	» 500-1000	Z.-Holl. Hyp.-Bank..dito. 4½			
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 4	101	101¼	
» »	» 500-1000	dito dito...............dito. 3½			

3. Kol. Cred. Instell. en Cult.-Ondern.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 500	Cult.-Mt. d. Vorstl. Aand.	62⅛	62	
»	» 500	dito dito.......Pref. dito.	140		
»	—	dito dito Winstaandeel.	8½		
»	» 500	Handv. Am. 1, 2en4Ser. A.	112		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...1891/98 Oblig. 4½			
» »	» 1000	dito dito.......1885 dito. 4	100¾		
» »	» 1000	dito dito.......1894 dito. 4	100½		
(divid.)	» 62.50-500	I. Cr.-& H.-V. Rott. Aand.	74		
Mei-Nov.	» 500-1000	dito dito..........Oblig. 4½	102½		
(divid.)	» 500	Javasche Bank.......Aand.	162		
»	» 500	dito dito....Cert. v dito.			
»	» 1000	Koloniale Bank.....Aand.	52¾	52¾	
»	» 1000	dito dito.......Pref. dito.	69	69	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...........Oblig. 5	104		
(divid.)	» 250	Liq. Barge&Moorm. Aand.	61½	62	
»	» 1000	Ned. Hand-Maats.......dito.	154¼		
»	» 1000	dito dito....Cert. v. dito.	154½	154½	154¾
Juli.	» 1000	dito dito rescontre dito. 5	151¾	151¾	152
(divid.)	» 250-1000	N.-I. Escompto-Mts. dito.	97		
»	» 500	dito dito Cert. v. dito.			
»	» 150	dito Ind. Handb...Aand.	85	85	
April-Oct	» 1000	dito dito...........Oblig. 4	101⅜		
Jan.-Juli.	» 1000	dito Ind. Landb.-M. dito. 5	106¾	106¾	
(divid.)	» 175-875	Surinaams. Bank...Aand.			
»	» 250	Transv. Hnd.-Maats...dito.			
»	» 625	Suikerfabr. Badas. Aand.			
»	» 1000	Cr.- en Hdv. Banda..dito.			
»	» 1000	K.-O. Gendogo Ardjos. A.			
(divid.)	» 1000	Javas. BoschExp.-M. Ad.	80		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............Oblig. 5	100¼	100⅜	
(divid.)	» 1000	Javasche Cult.-M.. Aand.	70		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito 1e Hyp. Oblig. 5	101		
»	» 1000	Clt.-Mts. Java's Oosth. O. 5			
(divid.)	» 1000	Suikerf. Kalibagor. Aand.	37½	35½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito ....Oblig. 5			
(divid.)	» 1000	Clt.-Mts. Kali Tello. Aand.			
»	» 1000	dito Kaliw. Plant. dito.	50		
»	» 1000	dito Maron..............dito.			
»	» 500	Land-Mij. Melattie Aand.			
»	» 500	Rijstl. Mich. Arn. C. v. A.			
—	» 800	†Ned.-Ind. Cult.-M. Oblig. 6½			
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito dito. 5			
(divid.)	» 1000	N.-I. Houtaankapm. Ad.			
April-Oct	» 1000	dito dito..........Oblig. 5			
(divid.)	» 1000	Landb.-Mij. Ngoepit. Ad.	280		
»	» 1000	Cult.-Mt. Ngredjo.. dito.			
»	» 1000	Ned. N. GuineaHm. Aand.			
Jan.-Juli.	» 500-1000	Cult.-Mt. Oost-Java Oblig. 5			
(divid.)	» 1000	dito Penampean.... Ad.			
»	» 500	dito Pondok-Gedeh. do.	100		
»	» 1000	Suik.-Ond. Sentan. Lor. A.	121		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..........Oblig. 5			
(divid.)	» 1000	Landbm. Temoeloes. Ad.	122		
Mei-Nov.	» 1000	dito dito.........Oblig. 5	103		
Jan.-Juli.	» 1000	C.-M. Watoet.-Poppoh. O. 5	100	100¼	
(divid.)	» 900	W.-Java KinaC.-M. Aand.	27¼		
»	» 500	Clt.-Mts. Wonokitri. dito.			
»	» 1000	M.t.E.v/h.I. Worokoijo. A.			

4. Tabaks-Ondern.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 500-2500	Amst.-Deli-Comp. Aand.	695		
»	» 100	dito dito..............Cert.	695		
»	» 1000	dito Sumatra Cul.mt. A.	136	136¾	
»	» 2500	Arendsburg..........Aand.	707½		
»	» 100	dito dito...............Cert.	720		
»	» 1000	Balangan T.-C.-M. Aand.			
»	» 1000	Besoeki Tabakmts. Aand.	90	88¾	
»	» 250-1000	Deli-Batavia Mts...Aand.	436		
»	» 100	dito dito ....Cert.	435		
»	» 1000	dito Cultuur-Mts. Aand.	155	155½	
»	» 1000	dito Maatschappij...dito.	500		
»	» 100	dito dito ....Cert.	501		
»	» 1000	Deli Tab.-maats. gew. A.	61¾		
»	» 1000	dito Tab.-M. Pref. Aand.	122		
»	» 100	dito Langk. T.-M. C. v. A.			
»	» 1000	Franco-Deli Tab.-M. Ad.	80¼	81½	
»	L. 1-100	Lankat-Maatsch.... Aand.			
»	f 1000	Langkat Clt.-M. Aand. A.	134	133	
»	» 1000	dito dito..........dito. B.	66		
»	» 1000	Langk. Soekar. T.-M. A. Pr. A.	69½	70	71
»	» 1000	Langk. Tabak-M. Ad. A.	154	154	
»	» 1000	dito dito ....dito. B.	125	124	
»	» 1000	Medan Tabak-M....Aand.	269	265½	
»	» 1000	»Namoe Djawi" APr. dito.	106½	104	111
»	» 400	As. Tabm. (Herr.) Pr. do.	102½		
»	» 1000	Padang Tabak-Mts. Aand.	121½	120	
»	» 1000	Rotterd. Deli-Mt... dito.	180	179	180½
»	» 500	C-M Santa Rosa (Mex.) A.	45		
»	» 1000	Sakoeda Tab.-M. Pr. dito.	98½		
»	» 1000	Senembah-Maats......dito.	489		
»	» 100	dito dito..............Cert.	490		
»	» 100-1000	Serdang Tab.-M. Aand. A.	291		
»	» 1000	dito dito..............dito. B.	85		

5. Fabrieken.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 500	Atlas, Sp.- en Lijst.-Fabr. A.	26½		
Feb.-Aug	» 1000	dito dito............Oblig. 4			
Mei-Nov.	» 1000	Fr. Holl. Olief. Calvé Delft. O. 5	95		
Jan.-Juli.	» 1000	Centr. Guano Fabr. Oblig. 4½			
(divid.)	» 1000	Delft. Dist., G.- en S.-fabr. A.	25		
»	» 1000	Electra M. v. Elec. Stat. A.			
Mei-Nov.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	100		
April-Oct	» 1000	B. en A. de gekr. Valk O. 4			
(divid.)	fr. 500-2500	Glasf. & Kolenm. Ziegl. S. A.	197		
Jan.-Juli.	» 500	dito dito Oblig. 4½	100⅜		
(divid.)	f 1000	N.-V. Guano & Superphw. A.			
»	» 200-1000	Stoombierbr. 't Haantje. A.	154		
Jan.-Juli.	» 500-1000	Kon. Ned. Beijer.-Bierb. O. 4			
(divid.)	» 1000	Fbr. v. Wkt. Sp. Mat. Ser. A.			
15J.-15J.	» 1000	dito dito..............Obl. 4			
(divid.)	» 250-1000	Ned. Gist- & Spirfabr. Aand.			
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito ....Oblig. 4½			
(divid.)	» 1000	N.-I. Electricit.-Mts. Ad.			
»	» 1000	N.-Ned. Beetw. Suik. Fab. A.	90		
April-Oct	» 1000	dito dito ....Oblig. 4½			
(divid.)	» 1000	K. Tab. & Sigf. Ribbius c.s. A.			
Jan. Juli.	» 500-1000	Rutt. bierbr. Zw. Ruiter. O. 4			
Juni-Dec.	» 1000	Kon. Mts. De Schelde Obl. 4½	101		
(divid.)	» 500-1000	Westersuikerraff. Aand.	235	233	
Mrt-Sept.	» 1000	dito dito............Oblig. 4½	102½		
October.	» 1000	Zuid-Holl. Bierbr. Oblig. 5	102½		

6. Scheepv.-Maatsch.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 250-500	Kon. N. Stm.-Mts. Aand.	150		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4			
(divid.)	» 1000	dito Paketv.-Mts. Aand.	178⅞	179	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	104¼		
(divid.)	» 500-1000	dito W.-I. Maild. Aand.	123		
Feb.-Aug	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	104		
(divid.)	» 500	N.-A. Stoomv.-Mij. Aand.	107½	106½	107
Mei-Nov.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	100¾		
(divid.)	» 250	Ned. Scheepv.-Mt. Aand.			
April-Oct	» 1000	Mij. Vr. en Pass. Vrt. Obl. 4½			
(divid.)	» 500	Rott. Lloyd. ....Aand.	119½	119½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	104		
(divid.)	» 500-1000	Stmv. Nederland.. Aand.	160	160	160½
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...............Oblig. 4	103½		
(divid.)	» 500	Stmv. Zeeland.......Aand.			
»	» 500	dito dito.........Pref. dito.	16¾	16½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito...............Oblig. 3	73½	74	
(divid.)	» 1000	IJmuid. St. Vissch. Aand.			

7. Petrol.-Ondern.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 1000	»Amst." Rum. Petr. Mt. A.	80		
»	» 1000	Arnh. Petr.-Maats. Aand.	82½		
»	» 500	Dordts. Petr.-Mij. Pr. A.	112	112½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito.........Oblig. 4½	100½	99¾	
(divid.)	» 1000	Elzasser Petrol.-Mt....A.	130		
»	» 100	Petrolm. Galicie......dito.			
»	» 500	Holl. Rum. Petr.-Mt. Aand.	96	96½	96¾
»	» 250-1000	Java Petr.-Mts. Aand. A.	170		
»	» 1000	K.N.M. Exp. Ptr. br. Aand.	243	239	244
»	» 100	dito dito Cert. v. dito.	240¼	242	
April-Oct	» 1000	dito dito..........Oblig. 4½	99		
(divid.)	» 250-1000	Petr. Moeara Enim. Aand.	132¼	131½	133½
»	» 500	Ned. Petrol.-Mts.... dito.	22		
»	» 1000	dito Rum. Petr.-Mt. dito.	28	27½	
»	» 1000	Oliebr. in Hannover. dito.	47		
—	—	Maats. «Panolan».....Cert.	f 340		
(divid.)	RM. 1000	Pechelbr. Oelbergw. Ad.	265		
»	L. 50-1000	Rus. P. Fuel Co. L. C. v. A.	278		
»	» 50-100	dito dito C. v. Pr. A.	109		
»	» 100	Schib. Petr. Cº. Lim. Crt. v. Pr. A	109	109	
»	» 100	dito dito Crt. v. gew. A.	167¼	167	
»	» 500	Petr. Sumat. Palemb. dito.	86¼	85⅛	86¾
»	» 1000	dito ,,Tegal"..........dito.			

8. Mijnbouwmaats.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	f 1000	Fr. Holl. M. Alg. Zinkm A.			
»	» 1000	Bendisberg Mijnbm. Ad.			
»	» 500	Bwool Mijnbm. Pr. Aand.			
»	f 1000	Guyana Goud Plac. Aand.	112½		
»	» 250-1000	Kwand. Soem. Ex. & Mmij. A. A.	62		
»	» 1000	Lobsann Asph.-Mts. Aand.	75		
»	» 100	N.-I. Explor.-Maats. dito.	125		
»	» 100	dito Mijnbouw-Mts. dito.	80	79	82
»	» 1000	Ned. Phosphaat-Mt. dito.			
»	» 1000	N.-Celebes Mijnbmt. dito.	92		
»	» 500-1000	Oost-Borneo-Maats. dito.	23		
»	» 1000	dito dito......Pref. dito.	55		
»	» 250-1000	Pagoeat Expl. Synd...dito.	51¼		
»	» 250-1000	Singkep-Tinmaats...dito.	95	98¼	
»	» 250	Mijnbm. ,,Soemalata". A.	172	170	
»	» 100-1000	Mts. ,,Suriname". Aand.			
»	» 1000	Tjenako Steenk.-Mt. dito.	114	116	122
»	» 600-1200	Transv. Lexpl. mijnm. A.	30		

9. Diversen.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
Jan.-Juli.	f 1000	A. 'sGr. Bwg. Mts. Oblig. 4½	101		
Mei-Nov.	» 500-1000	Am. Waarb.-mts. H.-Ob. 4	100½	100⅜	100½
Mei.	» 500-1000	Amst. Stadsschouwb. O. 2	67		
(divid.)	» 1000	dito Droogd.-Mts. Aand.			
April-Oct	» 1000	dito dito..............Oblig. 3½			
(divid.)	» 1000	dito Galerij-Mts...Aand.			
»	» 1000	N. v. Blauwhoedenv. dito.	117		
Jan.-Juli	» 1000	dito dito..............Oblig. 3½	98¼		
Mei-Nov.	» 1000	Bk. Kdr. v/h. Roel. H. H.-O. 4			
(divid.)	» 1000	Mts. BrakkeGrond. Aand.			
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............Oblig. 4			
(divid.)	» 100-1000	Wkel-Mt. Eigen Hulp. A.			
Jan.-Juli.	» 1000	H. Bg.-M. Engelenb. Obl. 4½			
(divid.)	» 125-250	V. B. Feijenoord. Aand.			
»	» 1000	Graansilo's en Pakh. dito.			
Jan. Juli.	» 1000	dito dito..............Oblig. 4	100⅛		
(divid.)	» 250	Gron. Waterl. Mt. Aand.	145		
»	» 1000	Industrieele Maats. Aand.	99½		
»	» 500	M. t. E. Krasnapolsky. do.	163		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............Oblig. 4			
April-Oct	» 1000	dito O. Goed. L. v. Meerd. O. 4½			
(divid.)	» 1000	Leidsche Veem.... Aand.	112⅛	118	
Jan.-Juli.	» 1000	Nat. Artis Mag.... Oblig. 3			
(divid.)	» 160	Ned. Bouw-Maats. Aand.			
»	» 550	Ned. M. v. K. Oestert. dito.			
»	» 450	dito dito...Winst-Aand.			
»	» 1000	dito Panopticum....dito.	37		
»	» 250	Nederl. Veem..........Aand.	114		
»	» 150	N. Afr. H.-Venn....Aand.	89		
»	» 200	Paleis v. Volksvlijt...dito.			
»	» 1000	Passage Mt. Rotterd. dito.			
»	» 1000	dito Pools. Koffieh. Aand.			
»	» 1000	Rhein. Kohlens. Aand. A.			
April-Oct	» 1000	dito dito dito Obl. 4½			
» »	» 1000	Rommenhöller......Oblig. 5			
Mrt-Sept.	» 1000	Bouwmts. Scheven. Oblig. 3			
(divid.)	» 1000	Drgd.-M. Tandj.-Pr. Ad			
»	» 500-1000	Tilburgs. Waterl.-Mts. dito.	93		
Jan.-Juli.	» 1000	Utr. Waterl.-Mts. Oblig. 4			
(divid.)	» 500-1000	Ver. Amer. fds. 1e Sr. C. 4	95	95⅛	
»	» 500-1000	dito dito 2e Serie 1890. 4	98¼	97½	Exd.
»	» 1000	V. B. Hyp. f Br. &Gds. Crt. 3½	81½		
»	» 500-1000	Ver. Bez. Hyp. Sp. Cert 5	117½		
»	» 1000	Vriesseveem..........Aand.	130½		
Mrt-Sept	» 1000	dito dito..............Oblig. 3½			
(divid.)	» 1000	Waterl. in Ned... Aand.			
»	» 1000	Waterl. Mts... Pref. Aand.			
(divid.)	» 1000	Zeebad Scheven....Aand.			
Juni-Dec.	» 1000	dito dito Oblig. 3½			

b. BUITENLAND.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	fr. 100-1000	Belgie. B. A. Bourse. A.	121½	121½	
»	» 100-1000	dito Nº. 50001-100000 dito.	119½	119	
»	» 500	Comp. Wagons-Lits. Ad.	145		
Juli.	» 500	dito dito..............Oblig. 3½	93½		
15A-15O.	» 500	dito dito 1—60.000 dito. 4	97½	97½	
(divid.)	» 500	S. I. d'Entr. et Ex. Electr. A.	124½		
»	RM. 3000	Duitschl. Rijksb. Aand.	164⅞		
»	» 5000	dito Cert. Adm. Amsterd.	165		
Jan.-Juli.	» 200-2000	Frankf. Hyp.-B. Pandbr. 4			
Mei-Nov.	fl. 1000	Hongarije. B. C. Pdbr. 4	81⅝		
April-Oct	» 1000	dito dito..............dito. 4½			
Jan.-Juli.	Kr. 200-10m	dito dito..............dito. 4	97¾	97⅞	
April-Oct	» 200-10m	dito dito..............dito. 3½			
Mrt.-Sept	» 200-2000	C.H.B.U. Sparc. S. 4en5do. 4½			
Jan.-Juli.	» 500-2000	dito dito 2e Serie dito. 4			
Mei-Nov.	» 500-10m	dito dito Comm. Oblig. 4	93½		
Jan.-Juli.	fl 1000	dito Hypoth.-Bank. Pdbr. 5			
Mrt.-Sept	» 100-5000	dito dito.............Oblig. 4	83¼		
Feb.-Aug	» 100-5000	dito dito Comm....dito. 4			
» »	Kr. 500-5000	Innerst. Sparc. A. G. Pb. 4½	101⅝	101½	101¾
Mei-Nov.	fl 100-1000	Land B.-Cr. Inst. Kleingr. 5	86⅞	87	
» »	Kr. 10000	dito dito..............dito. 5			
Jan.-Juli.	» 200-2000	Locaalspoorwegen Oblig. 4	93½		
April-Oct	fl. 500-1000	Pst.-Ung. Com. Bk. Obl. 4½			
» »	Kr. 200-10m	dito dito Comm.... dito. 4	99⅝		
Feb.-Aug	» 1000-10m	dito belastingvr. Pandbr. 4			
Mrt.-Sept	» 200-10m	do. Vat. 1r Sparc. Ver. Pdb. 4	98⅝	98¼	
April-Oct	fl. 200	Tem. Bega-Th. Wasser O. 4	98		
» »	» 2000	dito dito...............dito. 4	98⅝		
» »	Kr. 10000	dito dito...............dito. 4			
Juni-Dec.	» 200-10m	Un. Agr. & Renteb...dito. 4	97¼		
(divid.)	fl. 600	Oostenr. O. H. B. Aand.	133		
April-Oct	» 100-1000	dito Boden-Cr. Anst. Pbr. 4	81¾	81¾	
» »	Kr. 200-2000	Comm. v. Verkrsw. W. O. 4			
Jan.-Juli.	» 200-2000	Galiz. Bod.-Cr.-Ver. Pbr. 4	95		
(divid.)	R. 250-2500	Rusl. Bk. v. Btl. H. Aand.			
13J.-13J.	ZR. 100	Hypoth.-Bank.... Pandbr. 5			
(divid.)	ZR. 500	Eerste Sib. Portl. Cement-fabr. «Kamyschet». A.			
»	» 500	dito dito met stort. Cert.			
1/13J1/13J	GR100-1000	Mosk. Agrar Bank...dito. 4½	64	63	
» »	» 5000	dito dito..............dito. 4½		62	
27J.-27D.	RM 1000	Zaw. Kat. Wev. Bl. Ob. 5			
Fbr.-Aug	fr. 500	Zweden. K. Hyp.-B. Ob. 4			
—	—	Am. Ark. C. Cy. Synd. Tr. Crt.	f 190		
Mei-Nov.	f 500-1000	Kans. C.P.G. Ser. A. & B. Obl. 4	93⅝	93¼	93½
(divid.)	» 1000	Kans. City T. C. C. S. C. v. A.	f 265		
»	D. 1000	Col. Ctr. Cons. Min. C. A.	1		
Mrt-Sept.	» 200-400	Equit. Sec. Comp. Pdbr. 4	90		
Jan.-Juli.	» 200-1000	†L. I.-C. Ser. H. B-A-E. Ct. 5			
Feb.-Aug	» 200-1000	†dito dito Ser. H. B-F. dito. 5			
—	L. 100	Louis. Citizensb. C. v. O.		2⅞	
—	D. 50-500	Maxw. L. G. Prior L. Cert. 6	80		
(divid.)	L. 100	dito dito... afg. Cert. v. A.	8	8	
»	» 100	dito dito..........ditov. Inc.	6	6⅛	
April-Oct	D. 400	N.-W. Guar. L. 1e H. O. 4½			
—	f 500-1000	†N.-W. M. & P. Ct. Oblig. 6			
(divid.)	D. 500-1000	Pac. Coast Co. Crt. v. Ad.	43		
»	» 500-1000	dito dito.......1e Pr. dito.	82		
»	» 500-1000	dito dito.......2e Pr. dito.	59		
Jan.-Juli.	f 1000	Pac. Coast. El. 1e Hyp. O. 6			
Juni-Dec.	L. 20-100	Braz. B. C. Suik. Fb. O. 6			
Jan.-Juli.	f 1000	Mts. d. Parahyba suik. O. 5	98½		
April-Oct	L. 50-100	Peruv. Corp. 1e Mg. b. 6	43 15/16	43½	
(divid.)	» 50-1000	dito dito.........C. v. Aand.	3 3/16	3 1/16	3⅛
»	» 50-100	dito Cert. van Pref. dito.	10 11/16	10 5/16	10½
»	» 20-100	Venez. Tel. El. Ap. C. C. v. A.			
Fbr.-Aug	» 100	dito First Mortg. Deb. 5	65		
(divid.)	» 10-100	Z.-A. R. Nat. B. Z.-A. R. Ad.	145	147	148⅞
»	» 10-100	dito dito 2e Serie....dito.			
—	» 5-50	The South St. (Witw.) C.	6½		

Spoorwegleeningen.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
Jan.-Juli.	f 1000	Nederland. Aken-M. O. 4			
» »	» 1000	dito Almelo-Salzb. dito. 3½			
(divid.)	» 1000	dito Deli-Sp.-Maats. Aand.	180		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............Oblig. 4	108		
(divid.)	» 250	dito Geld.-Ov. Lok.-Sp. A.			
15J.-15J.	» 1000	dito dito..............Oblig. 4			
(divid.)	» 1000	dito Haarl.-Zandv. Aand.	50¾		
Jan.-Juli.	» 1000	dito Holl. Electr.-Spw. O. 4	100		
(divid.)	» 1000	dito Holl. IJz. Spw. Aand.	114 15/16		
Mei-Nov.	» 1000	dito dito..............Oblig. 3	94¾	94¾	
Mrt-Sept.	» 1000	dito dito..............dito. 3½	101¼	101¼	
Jan.-Juli.	» 500-1000	Kon. L. Sp. W. III. dito. 4½			
(divid.)	» 250	Mts. t. E. St.-Spw. Aand.	110	110½	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito 1892-95. Oblig. 3	93⅞	93⅞	
Mei-Nov.	» 1000	dito ....1887 dito. 3½	101	101	
Jan.-Juli.	» 1000	dito ....1890/98 dito. 3½	101¼	101	
» »	» 500-1000	dito ....1870 dito. 5			
(divid.)	» 250	Ned. Centr.-Spw. Aand.	35		
Jan.-Juli.	» 250	Ned. Centr.-Sp.......Oblig. 3	92⅜		
» »	» 1000	dito ....dito. 3	93½	93¼	
(divid.)	» 100	dito Bewijz. Uitg. Schuld	80		
»	» 250-1000	Ned. Ind. Spoorw. Aand.	209		
April-Oct	» 1000	dito dito......1896. Oblig. 2½	85		
Jan.-Juli.	L. 100	dito Rijn-Spw. 1870 dito. 6			
(divid.)	f 170	dito Westf. Sp.-M. Aand.	240		
Jan.-Juli.	» 1000	dito Z.-Afrik. Spw. dito. 6	207		
» »	» 1000	dito dito.........2e Serie. 4½	168½		
» »	» 1000	dito dito.........1891 Obl. 4	100¾		
April-Oct	» 1000	dito dito.........1889 dito. 4	100⅝		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito.........1890 dito. 4	100¾	100¾	
Juni-Dec.	L. 100	dito dito.........1894 dito. 4	101¼		
Jan.-Juli.	f 1000	dito dito.........1897 dito. 4	100¾	100¾	
(divid.)	f 250	N.-Br. Boxt.-Wez. Aand.	18		
—	» 250-1000	†dito dito.........Oblig. 4½			
—	L. 100	dito dito... gest. 1875/80.	92		
—	f 250-1000	dito dito..........2e. Hyp.	20 5/16	20½	
Jan.-Juli.	L. 100	Belgie. N.-Sp. Z.-Afr. Rep. 4	94½	94	

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorige koers	Lgste koers	Hgste koers
(divid.)	fl. 200	Hong. War.-Gol. Pref. A.	32		
Jan.-Juli.	Lir500-2500	Italie. Sp. '87/89. O. A-E. 3	56 11/16	56 13/16	
» »	» 500-2500	dito dito Cert. van dito. 3			
» »	LG300-1500	Circ. Etnea Spw. Oblig. 5	21½	23	
(divid.)	fr. 500	dito dito Afg. Ct. v. Ad. f			
Jan.-Juli.	fr. 500-2500	Italie Middel. Zee. Oblig. 4			
» »	» 500-5000	dito Siciliaans. 1892. Ob. 4	87½		
April-Oct	Lir. 500	dito Victor Emanuel dito. 3	62		
» »	fr. 300	dito W. Siciliaansche dito. 5	95		
» »	Lir500-5000	dito Zuid Ital. A—H dito. 3	58¾	58⅞	
» »	» 500-5000	dito dito Cert. van dito. 3			
Jan.-Juli.	fr. 100-1000	Oostr. Carl-Ludw. pr. do. 4	84¼		
(divid.)	fr. 500-1000	dito Fr.-Ost. Spw. Aand.			
Mrt.-Sept	» 500	dito dito..............Oblig. 3	88		
» »	» 500	dito dito.....9e Em. dito 3			
» »	» 500	dito dito.....10e » dito 3	84½		
Jan.-Juli.	fl. 200	Elis. Spw. (Gis.) afg. dito 5	96¼	97½	
» »	» 100-1000	dito dito...............dito. 4	98		
Mei-Nov.	» 200	Lemb. Czern-Jassy Aand.			
Jan.-Juli.	M. 400-2000	Lok. Spw. 1e Hyp.-Obl. 4			
(divid.)	ZR. 100	Polen. Wars. Weenen A.	154 11/16		
—	—	dito Actions de Jouiss. f	180		
Jan.-Juli.	GR 125	dito dito.....Prior Oblig. 4	98⅝		
» »	» 625	dito dito...............dito. 4	99¾	99	99¼
» »	» 1250	Wars. Weenen Prior. Obl. 4	98¼		
» »	» 125-1250	dito dito 9e Serie dito. 4	98	97⅝	
» »	ZR. 100-5m	dito geg. Obl. 7e Ser. do. 4	66		
Jan.-Juli.	L. 20-100	Portug. K.T. Af. S. M. Ob. 5	58	58	
» »	RM400-2000	Prt. Beira-Baixa gepr. O. 3	65⅝	65 7/16	
13A.-13O.	GR. 125	Rusl. Gr. Sp.-Mts. O. 1861. 4	99¾		
Fbr.-Aug	L. 100	dito dito dito 1888... 4	100⅝	101	
Jan.-Juli.	» 100	dito dito dito 1890... 4	100¾	101	
13J.-13D.	ZR 125	dito dito dito 1880... 3	86½	86	
» »	» 625	dito dito dito 1880... 3	88¼	87⅞	
Jan.-Juli.	GR. 125	Iwangorod-Dombr. Aand. 5	105		
» »	» 625	dito dito..............dito. 5	105¾		
» »	» 125	dito dito........... Oblig. 4½	99⅞	100⅛	
» »	» 625	dito dito..............dito. 4½	101¼	101⅛	
April-Oct	RM500-2000	Kosl.-Wor.-Rost. dito. 4	99⅞		
Jan.-Juli.	L. 100	Kursk.-Chark.-Az. dito. 4	102⅜	102⅜	
» »	» 500-1000	dito dito..............dito. 4	101		
» »	RM. 600	dito dito..............dito. 4	100		
April-Oct	» 500-2000	dito dito..............dito. 4	99⅝		
Fbr.-Aug	» 500-1000	Kursk-Kiew.......... dito. 4	99⅞	100 3/16	
» »	» 2000	dito dito..............dito. 4	99⅝	100 3/16	
Juni-Dec.	L. 100	Moskow-Jaroslow.... Obl. 5	105¾		
April-Oct	RM500-2000	Mosk.-Jar.-Archang. dito. 4	99⅞	99⅞	
» »	» 500-2000	Mosk.-Kiew Woron. Obl. 4	99 13/16		
Mei-Nov.	» 500-1000	Moskow-Kursk....... dito. 4	98¾		
April-Oct	RM500-2000	Mosk.-Windau-Ryb. dito. 4	99 11/16		
» »	» 500-2000	dito dito.........1898. 4	99¾	99⅞	
» »	» 600	Orel-Griasi............dito. 4	100½		
» »	» 500-2000	dito dito..............dito. 4	99 11/16		
Mrt-Sept.	GR. 125	Rjasan Uralsk....... dito. 4	99½		
» »	» 625	dito dito..............dito. 4	99½		
Mei-Nov.	RM500-2000	dito dito........1897. dito. 4	99⅞		
April-Oct	» 500-2000	dito dito........1898. dito. 4	99⅞		
Juni-Dec.	» 500-2000	Rybinsk bel. vr. Prior. do. 4	99¾		
15J.-15D.	ZR 125-625	Transcaucasische Sp. do. 3	88	88 7/16	
Jan.-Juli.	» 125	Wladikawkas.......Oblig. 4	98	88⅛	
» »	» 625	dito dito..............dito. 4	99⅝		
April-Oct	GR. 125	dito dito......1894. dito. 4	98 7/16		
» »	» 625	dito dito......1894. dito. 4	99⅜	99½	
» »	RM500-2000	dito dito 1896. prior O. 4	99⅝		
» »	» 500-2000	dito dito......1897. dito. 4	100⅛		
» »	» 500-2000	dito dito......1898. dito. 4	99 11/16	99 11/16	
Mei-Nov.	» 500-2000	Zuid-Oost Spoorw... dito. 4	99⅞		
» »	» 500-2000	dito dito dito 1898 4	99 13/16		
Jan.-Juli.	ZR. 125	Zuid-West Spoorw. Obl. 4	98¼	98⅝	
» »	» 625	dito dito..............dito. 4	99⅜		
April-Oct	fr. 500-2500	Turkije. Anatolie...dito. 5			
» »	» 500-2500	dito dito.........2e Serie. 5			
15 » 15 »	» 500	Salon.—Konst. Sp.-M. do. 3			
Jan.-Juli.	L. 20	Egypte. Keneb Ass. Ob. 3½			
(divid.)	D. 500-1000	Am. Atch.-Top. volg. C. v. A.	18⅝	18⅜	18¾
»	» 500-1000	dito dito Cert. v. Pr. A.	51¼	51	51¼
April-Oct	» 500-1000	dito Algem. Hyp. Oblig. 4	98¼		
—	» 500-1000	dito Adjustment......dito. 4	78½	78¼	
—	—	Atl. & Pac. C. v. Trustb.	f		
(divid.)	» 500-1000	Baltimore & Ohio. C. v. A.	69⅞		
»	» 1000	Central Pacific.......Aand.	43 5/16	42⅞	43⅜
»	» 1000	dito dito Cert. v. dito.	41		
Decemb.	» 1000	dito Tr. Crt. v. 1e H. O. Ir. A. 5	103⅝	103¾	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito..............dito. 5	104 11/16	104 11/16	
April-Oct	» 1000	dito dito Oblig. p. 1939. 5	102½		
» »	» 1000	dito Trust Cert. v. dito. 5	103¾	103⅝	
Jan.-Juli.	» 1000	dito Calif. Oreg.... dito. 5	107¼		
» »	» 1000	dito do. S. B. 1-5860 do. 5	107		
April-Oct	» 1000	dito San Joaq. Valley do. 6	103⅝		
Mei-Nov.	» 1000	Ch. Ohio 1e H. 1-18116 O. 5	114		
Mrt-Sept.	» 1000	dito Alg. Hyp. Nº. 1-18448 en 18489-21830. 4½	88 13/16		
—	» 1000	dito South. 2e Hyp..... 6			
(divid.)	» 1000	Chic. & North. Commonst.			
»	» 500-1000	ditodito Crt. v. Pref. Aand.	185		
Mrt-Sept.	f 1000	dito 1e Hypoth.... Cert. 7	118		
Mei-Nov.	D. 1000	dito (Sinking Fund) Obl. 5	116 15/16		
Juni-Dec.	» 500-1000	dito geconsolid..........dito 7		109½	
April-Oct	» 1000	dito Jowa Midland dito. 8	106⅞		
» »	» 500-1000	dito Mad. Extens...dito. 7	132½		
Juni-Dec.	» 500-1000	dito Menomenee....dito. 7	132½		
Mrt-Sept.	» 500-1000	dito N.-W. Union dito. 7	141¾		
Juni-Dec.	» 500-1000	dito Win. St. Pet. dito. 7	140⅛		
(divid.)	» 500-1000	dito Burl. & Q. C. v. A.			
»	» 1000	dito Milw. &St. P. C. v. A.			
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito (W. D.) Obl. 5			
» »	» 1000	dito dito in papier. dito. 7	158½		
» »	» 1000	dito dito in goud... dito. 7	158½		
» »	» 1000	dito Lake Sup. Div. dito. 5			
» »	» 500-1000	dito G. Trunk 2e H. dito. 5	96		
» »	» 500	dito Gr. W. C. v. 4pCt. Db.			
(divid.)	» 500	dito v. 5 pCt. Pref. St. A.			
Jan.-Juli.	L. 50	dito St. P. &K. Pr. leen. 5			
(divid.)	D. 500-1000	dito R. Island. C. v. A.			
Mei-Nov.	» 500-1000	dito South-West. Oblig. 7	102¾		
(divid.)	» 500-1000	Clev. Akron &Col. C. v. A.	18 11/16		
Mrt-Sept.	» 500-1000	dito Algem. Hyp. Oblig. 5	101⅞		
Fbr.-Aug	» 1000	dito Equipm. 2e Hyp.... 6	96		
(divid.)	» 500-1000	Cl. & Cin. C. St. L. C. v. A.	40⅞		
»	» 500-1000	Denv.-Rio-Grande. Aand.	20 11/16	20	20¼
»	» 500-1000	dito dito...... Pref. dito.	71⅝	70¼	
»	» 500-1000	dito dito.... Cert. v. dito.	71¼	70⅛	
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito dito..............Oblig. 4	98½		
» »	» 1000	dito 1e Gec. Hyp. G. dito. 4½	107⅞		
Juni-Dec.	» 500	dito Impr...............dito. 5	101		
Mei-Nov.	» 500-1000	dito dito 1e Hyp. Oblig. 7	107		
Jan.-Juli.	» 1000	Des Moin. Fortdodge. do. 4	95¾		
» »	» 1000	dito dito Extension...... 4	94½		
(divid.)	» 1000	Erie Spw.-Maats... Aand.	15 3/16	15	15⅜
»	» 1000	dito. C. v. 1e pr. dito.	39¾		
»	» 1000	dito dito Orig. 2e dito.	20¾	19½	
»	» 1000	dito dito C. v. 2e dito.	20⅝	19¼	
Mei-Nov.	» 1000	Chic. Erie 1e Hyp. Obl. 5	110½	110¼	
Mrt-Sept.	» 500-1000	N-Y. Penns. &Ohio P. L. O. 4½	110⅝		
—	» 500-1000	Fl. Centr. & P. C. v. gew. A.	13⅝	13⅛	13½
—	» 500-1000	dito dito 2e Pref. dito.	52 13/16	52¼	52½
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito ....Oblig. 5	110		
» »	» 1000	dito 1e Hyp. Extb. 1-468. 5	104	104	
» »	» 1000	dito Cns. Mrtg. goldb. 1 H. 5	100½	100¼	
(divid.)	» 500-1000	Gr. North. C. v. Pref. A.			
(divid.)	» 500-1000	Illinois Central. C. v. A.	112¾	112⅛	
April-Oct	D. 500-1000	dito dito Obl. goud. 4	104		
Mei-Nov.	» 500-1000	dito dito dito p. 1953. 4		102 11/16	
		Nº. 1-21679 en 22001-28000	102¼		
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito p. 1953 Louisv.-Div. O. 3½	93½		
» »	» 500-1000	dito p. 1951 St.-L. Div. dito. 3½	93½		
Juni-Dec.	» 1000	dito Cairo Bridge. dito. 4	99		
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito C. Leas. L. St. Ct. 4	99		
(divid.)	» 1000	Kans. C.S. Bt. Rr. C. C. v. A.			
»	» 1000	dito dito Bew. v. Aand in de Nederl. Maatsch.	43¾	42¾	43½
Fbr.-Aug	» 1000	Un. Term. Rr.........Oblig. 5	96	96	
(divid.)	» 1000	Kans. C. P. G. Tr. C. v. A.	15 13/16	15⅝	
April-Oct	» 1000	dito dito 1e Hyp. Oblig. 5	67½	67⅜	67¾
—	» 500	Lexingt. &East. R. C CvO.	40		
(divid.)	» 500-1000	St. Louis & Cairo. C. v. A.	19	19¼	19 5/16
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito dito 1e Hyp. Oblig. 4	92		
Mei-Nov.	» 1000	dito & Southwestern. do. 4	84¼		
Mrt-Sept	» 1000	Louisv. &Jeffers. Bg. G. O. 4	91		
(divid.)	» 500-1000	Louisv. & Nashv. C. v. A.	65 7/16	64¾	
Mrt-Sept.	» 1000	dito dito..............Oblig. 6	121½	121	
Mrt-Sept.	» 1000	Louisv. & Nashv. 2e Hyp. 3	68¾		
April-Oct	» 1000	dito & Nash. Sk. Fd. Obl. 6	110¼	110½	
Mei-Nov.	» 1000	dito Coll. Tr. in goud dito. 5	103⅛		
Mrt-Sept.	» 1000	Mob. &MtgRC1HGO. 1-4m 4½			
(divid.)	» 500-1000	St. L. & S. Fr. gew. Aand.	9 9/16	9⅜	9⅝
»	» 500-1000	dito Cert. v. 1e Pref. Aand.	68¾		
»	» 500-1000	dito dito 2e dito dito.	34⅜	34⅛	34 7/16
Fbr.-Aug	» 1000	dito.......................Oblig. 6			
Jan.-Juli.	» 1000	dito Algem. Hyp. dito. 6			
» »	» 1000	dito Gecons. Hyp. Oblig 4	83	82½	82¾
Mrt-Sept.	» 1000	dito Wich. West... Obl. 6	111½		
» »	L. 100-200	Mex Int. prior lien dito. 4½	97½		
Juni-Dec.	D. 1000	Mexican Nat. Spw. 1e H. 6	104	104	
(divid.)	» 500-1000	Mich. Centr. dito C. v. A.	109½		
Mei-Nov.	» 1000	Minn. &St. L. gec. 1e H. O. 5			
Jan.-Juli.	» 1000	M. St. P. & S. St. M. dito. 4			
—	» 1000	Miss. Kans. Texas C. v. A.	14⅝	14 7/16	14¾
—	» 500-1000	dito dito.........Pref. dito.	38	38½	39
Juni-Dec.	» 500-1000	dito 1e Hypoth...... Oblig. 4	92	91¾	92
Fbr.-Aug	» 500-1000	dito 2e Hypoth....... dito. 4	66⅞	66⅞	67
Mei-Nov.	» 1000	dito Dall. & Waco 1e H. do. 5	86½	86¾	
(divid.)	» 500-1000	Missouri Pacific. C. v. A.			
April-Oct	» 1000	N. Ch. gec. 1e H. G. Obl. 5			
(divid.)	» 1000	N.-Y. Ctr. Hs. Riv. C. v. A.			
»	» 1000	N.-Y. Ontario & West. A.	19	18⅝	19
»	» 1000	Norf. & W. C. v. Gew. A.	19¾	19 5/16	19½
»	» 500-1000	Cert. 4% Adj. Pr. Stock.	63		
April-Oct	» 500-1000	dito Gecons. 1e Hyp. Obl. 4	88	88½	
1J.A.J.O.	» 500-1000	North. Pac. RCPr. Lien Gbds. 4	101¼		
Jan.-Juli.	» 1000	Oregon Cal. 1e H. goud. 5	96 15/16	96¾	97⅝
—	» 500-1000	Or. Sh. Line. Ct. v. Aand.	38		
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito Gec. 1e Hyp. Oblig. 5	108	107¾	
—	» 500-1000	dito Non Cumul. Incb. A.	85		
—	» 500-1000	dito Incb. B...............Cert.	65 11/16	65½	65¾
Jan.-Juli.	» 1000	Ut. North gec 1e Hyp. O. 5	110		
» »	» 1000	SanFr. & North Pac. dito. 5			
(divid.)	» 500-1000	St. P. Min. &Manit. C. v. A.	171		
Jan.-Juli.	» 1000	St. P. Min. &Manit. Gecons. 6			
» »	» 1000	dito dito in goud. 4½	111¾		
April-Oct	» 1000	dito dito 2e Hyp. 6	121¾		
Mei-Nov.	» 1000	St. P. Min&Man. Dak. Ext. 6	118½		
Jan.-Juli.	» 1000	dito Mont. Ct. Nº. 1-4500 & 5001-6500. 6	130⅝		
» »	» 1000	dito 1e Hyp. 4501-5000 & 6501-8000. 5			
Juni-Dec.	» 1000	dito dito Extension Obl. 4			
Jan.-Juli.	L. 100	dito Pacific Extens. dito 4			
April-Oct	D. 1000	dito dito East of Min. Ob. 5	110¼		
(divid.)	» 500-1000	Pennsylv. Spw. C. v. A.	118		
April-Oct	» 1000	Psb. C. Ch. St. L. s. A. (g.) O. 4½		113½	
/1/4/7/10	» 500-1000	Pittsb. F. Wayne. C. v. A. 7			
(divid.)	» 100-500	Port Royal&August. Inc.	170		
April-Oct	» 500-1000	South. Pac. Sp. 1eH. Obl. 6	110⅞	111½	
Mei-Nov.	» 500-1000	dito Cons. Guar. Goud Bd. 5	106 5/16		
Mrt-Sept.	» 1000	Tex. & N. O. (Sab. div.) do. 6	111¾		
(divid.)	» 1000	South. Railw.-Cp. pr. A.	40¼		
Jan.-Juli.	» 1000	dito 1e Mtge. & Coll. T. O. 5	102		
(divid.)	» 500-1000	Un. Pac. Hoofdl. Ct. v. A.	43 11/16	43¼	43¾
»	» 500-1000	dito dito....Pref. Aand.	74½	78⅝	
»	» 500-1000	dito dito....Cert. v. dito.	73½	73	
Jan.-Juli.	» 500-1000	dito dito......Goud Oblig. 4	102½	102⅜	102½
(divid.)	» 500-1000	Wab. Sp. atg. C. v. P. A.	22⅝	21½	
»	» 1000	do. C. v. 6pC. Deb. bds. B.			
»	» 500-1000	W. N.-Y. & P. C. v. A.	6 5/16	6⅞	7
»	» 500-1000	dito dito (non voting).	5 15/16	6	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito....Obl. in goud. 5	107⅝	107⅝	
April-Oct	» 1000	dito dito Gen. Mortg. Bd. 3	54⅞	54¼	55
—	» 1000	dito Inc. Mortg. Goldb. 5	15 15/16	15½	15⅞
15J.-15Jl.	fr. 500	Brazilie. Sp. 1886. O. 4½	64		
April-Oct	RM500-2000	dito Oeste de Minas dito. 5	60		

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorig koers	Lgst koers	Hgste koer.
Mrt-Sept	L. 100	Braz. West Minas Obl. 5	56		
(divid.)	D. 500-1000	Canada. South C. v. A.	55		
Mrt.-Sept	» 1000	dito 2e Hyp Obligatiën 5			
(divid.)	» 500-1000	Canadian Pacific. C. v. A.	84⅝		
Jan.-Juli.	L. 100	dito dito 1e Hyp. Obl. 5			
Jan.-Juli.	L. 100	Can. Atl. & N.-W. 1e H. O. 5			
» »	» 100	dito (Algoma Bran.) Obl. 5	116		
» »	» 100	Canad. dito Landgr. Obl. 3½			
Juni-Dec.	D. 1000	Manitoba S.-W. 1eH. dito 5	114¼		
Jan.-Juli.	L. 100	Tor. Gr. en Br. 1e H dito 4			
—	» 20-100	Venez. C. R. &N. 1H. D. C. met ticket. 6	8		
(divid).	fr. 500	dito Fr. Mij. M. C. Ink. O. 5	5¾	5 15/16	

Tramw.-Maatschapp.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorig koers	Lgst koers	Hgste koer.
(divid.)	f 250-1000	Amst. Omnib.-M. Aand.	164¾	163⅛	
Januari	» 1000	dito dito...........Oblig. 3½	100⅛		
(divid.)	» 250	dito Rijtuig-Maats. Aand.	86		
»	» 250-1000	Arnh. Tramweg-M. dito.			
»	» 1000	Babat Djomb. Stmtr. dito.	90	85	
»	» 1000	Batavia Electr. Mts. dito.	89	89	
April-Oct	» 450	Bosch-Helm. Ad. div. coup.	61		
(divid.)	» 500	dito dito...........Oblig. 4	99		
»	» 500	Bresk. Maldeg. St. Aand.	147		
»	» 250	Eerste Gron. Tr.-M... dito.			
»	» 1000	Gooische Stoomtr....dito.	30		
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito.............Oblig. 4	80		
(divid.)	» 100-1000	Haagsche Tr.-M.... Aand.	149½		
Jan.-Juli.	» 500	dito dito...........Oblig. 4½	103		
(divid.)	» 1000	Kediri-Stmtr.-Mt... Aand.	121		
Juni-Dec.	» 500-1000	dito dito.............Oblig. 4	102		
(divid.)	» 1000	Madoera Stm.-Mts. Aand.	102½		
»	» 1000	Malang Stmtr.-Mts. dito.	109½		
»	» 1000	Modjokerto St.-Mij. dito.	102		
»	» 250-1000	Nederl. Tr.-Mt.........Aand.	103		
Mrt.-Sept	» 1000	dito dito...........Oblig. 3½	96		
(divid.)	» 1000	Ned. Indische dito. Aand.	129	128	
Jan.-Juli.	» 1000	dito dito.............Oblig. 4	101¾		
» »	» 1000	N.-Holl. Trw.-Mij. Oblig. 3			
(divid.)	» 1000	Ooster Stmtr.-Mt... Aand.			
Mei-Nov.	» 1000	dito dito 1-600. Oblig. 4			
(divid.)	» 1000	Oost-Java dito ......Aand.	112		
April-Oct	» 1000	dito dito 1-680. Oblig. 4	102		
(divid.)	» 500	Passoeroean St.-Tr. Aand.	101		
Fbr.-Aug	» 1000	dito dito.............Oblig. 4½			
(divid.)	» 1000	Probolingo St.-Tr. Aand.	98		
»	» 250-1000	Rotterd. Tramweg. dito.			
Juni-Dec.	» 1000	dito dito Oblig. 3½	100½	100½	
(divid.)	» 1000	Sam.-Joana Stmtr. Aand.	180		
Fbr.-Aug	» 1000	dito dito Oblig. 1887/92. 4	103		
» »	» 1000	dito Nº. 1451-3000 dito '97. 4	103		
(divid.)	» 1000	Semar. Cher. St. Tr. Aand.	123½	124	
Mei-Nov.	» 1000	dito dito.............Oblig. 4	102½		
(divid.)	» 1000	SerajoedalStr.-Mt. Aand.	126		
Juni-Dec.	» 1000	dito dito.............Oblig. 4	102½		
(divid.)	» 1000	Trw. M. de Meijerij. Aand.			
»	» 700	Westlandsche dito. Aand.			
»	» 100-1000	Zuider dito.............dito.			

Premie-Leeningen.

Vervald. Coupons.	Bedrag der Stukken.	NAMEN DER STUKKEN.	Vorig koers	Lgst koers	Hgste koer.
Jan.-Juli.	f 1000	Nederl. St. Amst. Aand. 3	108		
» »	» 100	dito dito ....dito. 3	112½	112	
Januari	» 100	dito Stad Rotterd. Aand. 3	108⅞	107	
15 Febr.	» 100	dito Gem.-Cred. Aand. 3	104⅞	104¼	
—	» 10	N.-H. Ver. Witt. Kr. Aand.	72½	72	
—	» 10	Paleis v. Volksvlijt 1867.	160		
—	» 2,50	dito dito ....1869.	f1,65	1,60	1,65
Januari	fr. 100	Belgie. Stad Antw. 1887. 2½	100⅝	99½	100⅛
Juli	» 100	dito Stad Brussel 1886. 2½	99¾	99¾	100⅜
2 Jan.	» 100	Mts. v. Kan. en Havenw. 2	83½		
15 Juli	» 120	Maats. van Buurtspoor. 2½	88⅝		
Mrt-Sept.	» 500	Frankr. Cr. Fonc. 1880. 3	96	96½	
Juni-Dec.	fl. 100	Hongarije. Hypot.-Bk. 4	102		
Mei-Nov.	» 100	dito dito.............. dito 3	85⅞		
» »	» 1000	dito dito.............. dito 3	86 5/16		
—	» 100	Staatsleening!.........1870.	134		
15A.-15O.	R.M. 300	Stuhlweissenb. Spoorw. 2½	91¼		
» »	» 300	dito zond. bew. v. deelger.			
April-Oct	fl. 100	Theiss.........................4	117½		
—	Lir. 25	Italie. Roode Kruis.	84		
April.	fl. 250	Oostenr. Staatsl. 1854. 4	142¼	139½	140
Mei-Nov.	» 500	dito dito..........1860 5	118½		
—	» 100	dito dito..........1864	161½		
—	» 100	Credit-Anstalt.......1858.	175		
Juni-Dec.	» 100	K. K. Oost Boden Cr. A. 3	99¾		
Fbr.-Aug	» 100	dito dito..............1889 3	98¼		
—	» 100	Stad Weenen 1874.........	147		
April-Oct	R.M. 300	Pruisen. Keul.-Mind. '71 3½			
13J.-13J.	Z.R. 100	Rusl. Binnl. Staatsl. 1864 5	193½	193	193½
13M-13S.	» 100	dito dito..............1866 5	168½		
13M.-13N.	» 100	Rijks-Adels-Agrarbank.. 5	140½		
13 Jan.	fr. 100	Servie. St.-Pr. L. afgest. 2	68		
—	» 100	Spanje. Stad Madr. 1868 3	32½	33	33½
—	» 400	†Turkije. Leening 1870 3	26¼	26	26¼
Maart.	» 100	Zwitserl. B. Etat Fribourg 2	80		
April	» 100	Stad Genève 1880. 3	104		
—	» 100	Afrika. Congo Loten...... f	42¾		
—	—	Am. Pan-Kan. 1-860.000	58½		

Namens de Commissie voor de noteering
A. C. VAN HEEMSKERCK VEECKENS.

Reorganisatie North-West. Hypoth.-Bank.
Pandbrieven 3½ pCt. . . Schuldbrieven , , .

Buitenl. Staatsf. meerendeels flauwer, vooral voor Spanje, Portugal en Mexico. Petr.-aand. voor Kon. prijsh. Aand. Palembang, aanvankelijk reageerend, sluiten door locale vraag zeer vast. Amerik. Sporen openden vast, doch liepen later terug om flauw te sluiten, vooral voor Central en Union Shares. Nation. Staatsf. nagenoeg onveranderd. Buitenl. soorten ⅛ à ¼ lager.

Hooger Amst. Sum. ⅝, Franco Deli 1¼, Namoe Djamie 3, Serdang 3, Stcomv. Ned. ½, Tjenako 4, Leidsche Veem 6, Ind. Mijn 1, Nat. Bank Z.-Afrika 3.

Lager Medan 3¼, Rott. Deli 1, Amerik. Vaart 1, Ind. Tram 1 Binnenl. Sp. voor Staats ½ williger. Russ. vast. Amerik. Sp. per saldo ¼ à 1 minder.

NIET-OFFICIEEL GEDEELTE. Gulf Shares 15⅜ à 15½; Buurtsp. 91⅜; Enim 335 à 340; 1e Pref. Erie 39½; 4 pCt. Port. 27¼; Alg. Holl. Bouw 98¼; Voorschot 100¼.

SLOTKOERSEN.

†Portug. Oblig. '53/84 met ticket 3 pCt.	23½.
Nederl. Handelm. rescontre Aand. 5 pCt.	152.
„Namoo Djawi" APr. Aand.	111.
Rotterd. Deli-Maatschappij Aand.	180½.
K. N. M. Exp. Petr. bronnen. Aand.	243.
Petrol-Mpij. Moeara Enim Aand.	133.
Petrol. Sumatra Palembang. Aand.	86⅜.
Tjenako Steenk.-Maatpij. Aand.	116.
Atch. Top. v. C. v. A.	18⅜.
Central Pac. Aand.	42⅛.
Kans. City C. P. 1e Hyp. Obl. 5 pCt.	67⅛.
Oregon Cal. 1e H. goud. 5 pCt.	96⅝.

ROTTERDAMSCHE BEURS.

ROTTERDAM, 4 Jan.

Rotterdamsche Premieleening —. Rotterdamsche Obligatiën 3½ pCt. —. Dito 94/96 3½ pCt. —. Dito '94/97 —. —. Rotterd. Hypotheekb. 3½ pCt. 100¼. Dito 4 pCt. —. Dito 4½ pCt. —. Dito 3 pCt. —. Zuid-Hollandsche dito 4½ pCt. —. Dito 4 pCt. 101¼. —. Dito 3½ pCt. 98½. —. Obl. Vracht-en Passagiersv. N.-Mpij. 4½ pCt. —. — Aand. Ned. Amerik. Stv. 107. — Nieuwe Afrik. Handelsvenn. 91.

Wisselkoersen. — Rotterdam, 4 Jan.

	Disc.		Per	3/m.	Kort.
Londen	4	pCt.	£ 1..	f 11,58	f 12,09
Parijs	3	„	Fr. 100	„ 47,50	„ 47,92½
Antw. en Bruss.	4	„	„ 100	„ 41,25	„ 47,80
Zwits. Bankpl.	4	„	„ 100	„ 46,95	„ 47,50
Duits. Bkpl.	6	„	M. 100	„ 58,25	„ 59,05
Weenen	5	„	Fl. 100,—	„ 98,75	„ 100,—
Ital. Bankpl.	5	„	Ls. 100	„ 43,50	„ 44,—
Petersburg	—	„	Rs. 100	„ 125,—	„ —,—
Lissabon	6	„	Rs. 1000	„ —,—	„ —,—
Noorsche Bkpl.	—	„	Kr. 100	„ 65,85	„ —,—
New-York	—	„	Ds. 1..	„ 24,4	„ —,—

Disconto van Wisselbr. 2½ en van Promessen 3 pCt.

KOERS VAN HET GELD

Beleening.............. — pCt. | Prolongatie.............. 2½ pCt.

BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

Disconto van Wissels met 3 handt. witte aanvr.-bilj.	2½ pCt.
Disconto van Wissels met 2 handt. blauwe aanvr.-bilj.	3 pCt.
Disconto Schuldbr. en Rentebew.	3 pCt.
Disconto Gouvernements-accep.	2½ pCt.
Interest van beleeningen op binnenlandsche Effecten	2½ pCt.
Interest op buitenlandsche Effecten	3 pCt.
Interest op Goederen	2½ pCt.
Interest op korte beleeningen	3½ pCt.
Interest op voorschotten in Rekening-Courant	4 pCt.

Wissel-Rescontre Aand. Nederl. Handel-Maats. 17 Jan.

COUPONNOTEERING.

Oost. Papier	f 20.97¼	Russen in goud Roebels	f 1.90
dito Zilver	» 21.01½	dito in zilveren Roebels	» 1.25½
Diverse in pd. st.	» 11.53	Russen in papieren Roebels	» 1.25½
dito met affid.	» 11.93	Poolsche per zilv. Roebel	» —.—
Portugeesche	» —.—	Spaansche buitenl. in Frs.	» 47.30
Fransche	» 47.55	dito binnenl. in Piasters	» 1.20
Belgische	» 47.50	Amerikaansche goud Dollar	» 2.47½
Diverse Rijksm.	» 58.80	Mexicaansche Dollar	» 1.10
Hamburger Russen	» 1.22		

WISSELNOTEERING.

Parijs...k.	f 47.93¾ g	Italië...3m.	f 43.50 g
dito...2m.	» 47.30 g	Petersburg...3m.	» 125.— g
Belgisch Bankpap...k.	» 47.75 g	Weenen...3m.	» 98.— g
dito dito...3m.	» 47.15 g	Oostenr. Bankpl...3m.	» 97.50 g
Zwitsersche »...k.	» 47.65 g	Pruis. dito...k.	» 59.15 g
dito...3m.	» 46.70 g	dito »...3m.	» 58.28 g
Spanje...3m.	» 170.— g	Londen...k.	» 12.09 g
Portugal...3m.	» —.— g	dito...2m.	» 11.96 g

SPECIËN en MUNTEN.

GOUD.			ZILVER.		
Stukk. v. 10, (oude)	9.90	10.00	Baren v. 900 à 800 dito	49.—	—.—
Wicht duc.	5.75	5.85	Piasters pd. st.	—.—	—.—
Eng. Soverr.	12.05	15.—	Frans. kronen	—.—	—.—
St. v. 20 Mark	11.80	11.90	Stukken v. 5 fr.	2.35	2.40
Stukken v. 20 Francs	9.50	9.60	Frans. kronen	—.—	—.—
Baren goud	16.40	16.55	Pruis. daalder	1.75	1.7

KOERS VAN VREEMDE BANKNOTEN.

Pruisische Mark	59.15	59.35	Belgische	47.75	47.95
Fransche	47.85	48.05	Engelsche	12.07½	12.15

PRACHTIGE, SOLIDE

Naaimachine met Kast,

van de laatste verbeteringen voorzien, nu TE KOOP voor **f 24,** met 5 jaar garantie en gratis onderricht. (247)

20a, Korte Houtstraat.

Centraal Apotheek „DE OOIEVAAR",

Wagenstraat 113.
Prins H.-straat 47.

GOEDKOOPST ADRES
voor Recepten, Chemicaliën en Verbandstoffen. (15324)

Eau de Cologne-Fabriek
MAISON NEUVE
Delft.

EAU DE COLOGNE
in kistjes van 6 flacons,
per kistje f 5,00, f 3,50, f 3,00 en f 2,50
en in halve wijnflesschen, (15323)
per stuk f 1,05, f 0 85 en f 0,70.

Depôts te 's Gravenhage:
WILLEM KRUL, *Noordeinde 46.*
J. VAN RIJN, *Zoutmanstr. 13.*
ALB. STÖCKER (SACK & Cº.), *Schoolstr. 24.*
Firma Wed. A. v. WINKOOP, *Javastr. 7.*

OUDEMAN-LIPMAN NEDERLANDSCHE WETBOEKEN.
5e opnieuw bewerkte druk
DOOR (19590)
Mr. P. BAUDUIN.
Prijs: gebonden **f 4,90.**

Reeds verschenen en afzonderlijk verkrijgbaar in *gebonden deeltjes*:
Wetb. v. Koophandel met Faill.-wet.
Wetboek v. Burgerl. Regtsverd.
Burgerlijk Wetboek.

Uitgave Gebr Belinfante, Den Haag.

„Czaar Peter"

RIJST

de beste der Wereld is Java-Rijst, sterk aanbevolen ter vervanging van aardappelen; wegens haar groot uitzettingsvermogen goedkooper in het gebruik dan alle andere Java-soorten. Verkrijgbaar in alle Comestibles- en Kruidenierswinkels uitsluitend in origineele, fraaie bussen van 2½ KG. à f 1.50 en 5 KG. à f 2.75, proefkartons f 0.30 waarop de afbeelding van Czaar Peter de Groote. Tevens in kartons beschikbaar gesteld tweede qualiteit Prima Java-Rijst, merk „De Phénix", à f 0.20 het ½ KG. Waar niet of moeilijk verkrijgbaar rechtstreeks te bekomen een bus van 2½ kilo, franco thuis, tegen postw. à f 1.50 aan het adres voor engros:
Stoomrijstpellerij „De Phénix",
C. KAMPHUIJS, ZAANDAM.

HOFLEVERANCIER. (11550)

BURNAY PORT

Gedeponeerd merk.
BIJZONDERE AANBIEDING.

12 flesschen . à f 16,00
25 „ . „ 30,00 } *Accijns en flesschen inbegrepen*
Enkele flesschen „ - 1,50 [13387]

Uitsluitend à contant, zonder korting.

J. UNGER & Co.,
Korte Poten 9.
Hofleveranciers van H. M. de Koningin.

J. H. Kolkenboer Jr., Oldenzaal.

Stoomweverij van ruwe en gebleekte Katoenen, Linnens, Pellen, Damast, Kepers, Satinets, gedrukte en in kleuren geweven Japonstoffen, Zakdoeken enz.

Levering direct aan particulieren bij iedere hoeveelheid.
Fabrikaat uitmuntende door soliditeit.
Alle goederen zijn ongepapt, zoodat zij zich gemakkelijk laten verwerken en voller worden in de wasch.
Vraagt Stalen en Prijscourant! (226)

MUZIEK! MUZIEK! MUZIEK!

10, 15 en 20 Cts. per Nummer.
Stukken van **f 1,—** en **f 1,50.**

GROOTE UITVERKOOP
BIJ
SIMON BLOK,
118, Prinsestraat 118.

CATALOGUS GRATIS VERKRIJGBAAR.

Romans 20 cts. per stuk.

Prachtwerken, Schilderijen, Jongens- en Meisjesboeken worden opgeruimd met **50 en 60 pCt. korting.**

GROOT SUCCES:
S. JONES. **DE GEISCHA,** groote Potpourri.
van f 2,40 voor 25 cts.

Das Bienenhaus . . . . . }
Washington poste. . . . . }
Barrataria marsch. . . . . }
Unter den Siegersbanier. . . . }
Honymoon . . . . . } **Kolossaal succes van de Kurhaus-Bar te Scheveningen,**
Kermisrommel . . . . . } *à* (234)
Nazi marsch . . . . . } **20 cts. per nummer.**
Iola, Pas de Quatre . . . . . }
Lieve, lange Lieze . . . . . }

EERSTE ROTTERDAMSCHE

Maatschappij van verzekering op het leven, tegen ongelukken en invaliditeit.
Kapitaal Een millioen gulden (volteekend).
***Oude Havenkade No. 1* Plan C, ROTTERDAM.**
Directie P. R. MEES & J. F. WESTERBERG.

De Maatschappij sluit contracten voor levensverzekering, lijfrenten, weduwen-pensioenen en studie-beurzen.
Collectieve en Individueele verzekering tegen ongelukken.
Verzekering van de bemanning van Zee- en Rivierbodems, enz. enz. (18137)

Onderdom.	Jaarlijksche premie van f 1000, zonder aandeel in de winst.		
	Bij overlijden uit te keeren	Na 20 jaren | na 25 jaren of daadelijk bij overlijden uit te keeren.	
20	f 15,60	f 40,80	f 31 30
25	17,50	41,10	31,80
30	20,10	41,60	32,60
35	23,60	42,80	33,90
40	28,—	44,40	35,80
45	33,90	46,90	38,80
50	41,90	50.70	—,—

Speciale combinatie-tarieven met schorsing van premie-betaling na een bekomen lichamelijk ongeluk.

Stoomzuivelfabriek „DE EIKELHOF",
J. P. A. IJSSEL DE SCHEPPER, Olst (Holland).

Vraagt hare beroemde EIKELHOFKAAS.

Verkrijgbaar bij **J. L. MEYS & ZOON,** *Lange Poten 13,* en **L. G. WATERREUS,** *Noordeinde 62.* (233)

EDELWIJN is de krachtigste en heerlijkste Wijn, die in Nederland en Nederl.-Indië gedronken wordt.
Verkrijgbaar bij de voornaamste Comestibles-Handelaren te dezer stede.
Eenig Importeur voor Nederland en Ned.-Indië: (17254)
W. F. NOMAN, Hofleverancier, Scheveningen.

Verschenen:
ENCYCLOPÆDIE
VAN
NEDERLANDSCH-INDIË,
met medewerking van verschillende ambtenaren, geleerden en officieren,
SAMENGESTELD DOOR
P. A. VAN DER LITH,
Hoogleeraar a/d. Rijks-Universiteit te Leiden.
Afl. 17 (Leguaan—Marechaussée).
PRIJS f 1,20.

Deze afl. bevat o. a. de belangrijke artikelen: *Lepra, Javaansche litteratuur, Maleische litteratuur, Litteratuur over Nederlandsch-Indië, Loewoe, Lombok, Madoera, Madoereesch, Madoereezen, Maleiers, Maleisch, enz. enz.* (19660)

Saksisch-Thüringsche Staats-Klassenloterij,
onder toezicht en garantie van den Duitschen Staat.

28.000 Loten met 14,100 prijzen, zoodat meer dan iedere twee loten zeker winnen moeten! **Hoofdprijzen** ev. ½ **Millioen mark, 1 à 300,000, 1 à 200,000, 1 à 100,000, 1 à 60,000, 2 à 50,000, enz. enz.**
Trekking eerste klasse reeds 17 Januari 1899.
Origineele Loten tegen de origineele prijzen ¹/₁₀ ¹/₅ ¹/₂ ¹/₁
Porto en Trekkingslijst 25 Cts. f 2,70, 5,40, 13,35, 26,70.
FRIEDRICH STARCK, Bankier,
Neustrelitz i Meckl.
(5)

WYNMALEN & HAUSMANN,
Glashaven 4, OPGERICHT 1875,
ROTTERDAM,
leveren complete DRIJFWERKEN.
PRIJSOPGAVEN en TEEKENINGEN op aanvrage.

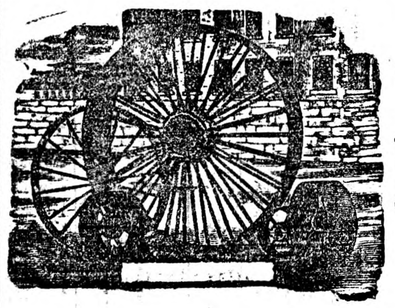

GROOTE VOORRAAD van Gesmeed ijzeren en Gegoten ijzeren
RIEMSCHIJVEN,
Kussenblokken,
ASSEN,
Consoles, Hangstoelen, enz.
Geïllustreerde Prijscourant op aanvrage.

Fabriek de Hollandsche IJssel.
DE JONGH & Co., Civiel-Ingenieurs te Oudewater,
leveren en vervaardigen **Stoombaggermolens** in hout of ijzerconstructie, volgens eigen systeem, geschikt voor elke diepte en opbrengst van 150 tot 2000 M³ per werkdag, **Stoomgraafmachines** (EXCAVATEURS), **Stoomwerktuigen, Ketels, Drijfwerken, Locomobielen, Horizontale Centrifugaalpompen** (systeem WOODFORD), **Heimachines, Steen-** en **Tegelvormmachines. IJzeren Kap-** en **Brugconstructiën** enz.

Thans is verschenen:
STAATSALMANAK
VOOR HET
Koninkrijk der Nederlanden
1899.
Met machtiging van de Regeering uit officieele opgaven samengesteld. (10)
Een deel, ruim 700 blz. In linnen band.
Prijs f 4.

NED. BELL-TELEPHOON MAATSCHAPPIJ.
Hoofdadres: Passage Wijnand Fockink, DAMSTRAAT, **Amsterdam.**

AANLEG VAN TELEPHOONLIJNEN TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN.
Ruime voorraad van allerlei soorten van Telephoontoestellen en van alle Lijmaterieel.

DELFTSCHE ROOMBOTER-INRICHTING
„DE VEREENIGING",
Prins Hendrikstraat 144, 's Gravenhage.

PRIJSCOURANT:

Fijne Delftsche Roomboter	**per KG.**	**f 1,40**
„ **Melkboter**	„	**- 1,20**
„ **Roomkeukenboter.**	„	**- 1,10**
„ **Goudsche Roomkaas**	„	**- 0,80**
„ **Leidsche Kaas**	„	**- 0,60**
„ **Edammer Roomkaas**	**per stuk**	**- 1,40**
„ **Dessert Roomkaasjes**	„	**- 0,80**

Uitsluitend versche Inlandsche Eieren,
6, 7 en 8 Cent per stuk.

Alles wordt dagelijks thuis bezorgd zonder verhooging van prijs. (259)

Verzending naar alle Werelddeelen.

HOEST NIET MEER NEEMT DE KEATING'S BORST-PASTILLEN

Talrijke certificaten van Geneesheeren bewijzen dat geen enkel geneesmiddel zoo heilzaam werkt ter bestrijding van
Hoest, Asthma, Bronchitis,
Een enkele Pastille brengt reeds verlichting aan. Zij genezen de verkoudheid, behoeden de gezondheid en kunnen door de zwakste gestellen verdragen worden.
Het publiek gelieve vooral te letten op de woorden: **Keating's Cough Lozenges,** door het Engelsche gouvernement op het roode cachet afgedrukt en zonder hetwelk geen een doos echt is.
De fabrikant: *Thomas Keating,* chemist te Londen. — In alle goede Apotheken.
Hoofddepot: F. E. VAN SANTEN KOLFF, te Rotterdam. — Verkrijgbaar bij de voornaamste Apothekers en bij den Heer F. HAPPEL, Drogist, te 's Gravenhage. (18814)

„Het Vaderland"
wordt des avonds te LEIDEN
bezorgd
door tusschenkomst van den Hoofdagent aldaar, den Heer
S. C. VAN DOESBURGH,
Breestraat 14,
bij wien men zich te allen tijde kan abonneeren en door wien gaarne alle inlichtingen, zoowel voor Abonnementen als Advertentiën, worden verstrekt.

DE VRIES & Cº.,
De Ruijterkade 100, *Amsterdam,*
CARGADOORS.
Agenten der Stoomvaart-Maatschappij „Nederland".

MAILDIENST naar *BATAVIA, SAMARANG* en *SOERABAJA, via GENUA* en *PADANG.*
SS. **KONINGIN REGENTES,** Kapt. K. VISMAN, **7 Januari 1899.**
Laadt voor *PANAROEKAN* en *PASSAROEAN* direct.
SS. **PRINS ALEXANDER,** Kapt. D. J. DUINKER, **21 Januari 1899.**
Laadt voor *PANAROEKAN* en *PASSAROEAN* direct.

Extra afvaarten:
SS. **SOENDA,** Kapt. P. OUWEHAND, **4 Januari 1899.**
Laadt voor *TAGAL* en *PASSAROEAN* direct.
SS. **INDIAAN,** Kapt. H. J. B. VERBEEK, **25 Januari 1899.**
Laadt voor *PECALONGAN* direct.
SS. **SUMATRA,** Kapt. T. OUWEHAND, **8 Februari 1899.**
Laadt voor *OLEH-LEH (ATJEH)* direct.

UNION STEAM-SHIP COMPANY
naar *KAAP DE GOEDE HOOP, PORT-ELISABETH, PORT-NATAL* en de *TRANSVAALSCHE REPUBLIEK.*

WHITE-STAR LINE
naar *NEW-YORK direct* en de voornaamste plaatsen der Vereenigde Staten.

Geregelde **Zeilgelegenheid** naar *alle Havens* van den *INDISCHEN ARCHIPEL.*
Informatiën wegens Passage en Lading, benevens Prospectussen en Plannen der Stoomschepen, op aanvraag verkrijgbaar.
ASSURANTIEBEZORGING en EXPEDITIËN.

De Mail-Editie
VAN
HET VADERLAND
is het goedkoopste Nederlandsche blad
voor onze KOLONIËN en de TRANSVAAL

Dit Blad, bevattende Hoofdartikelen, Binnen- en Buitenlandsche Nieuwstijdingen, Financieele Berichten enz., en een Roman als Feuilleton, **verschijnt eens per week en kost voor alle landen,** franco per post, **f 10,—** per jaar bij vooruitbetaling.
Men kan zich op elk tijdstip abonneeren.

Daar dit Blad in Indië een uitgebreiden en uitgelezen kring van lezers telt, **is dat Blad bijzonder aan te bevelen voor het plaatsen van Advertentiën.** Door het adverteeren toch kan men belangrijke orders uit Indië tegemoet zien, terwijl daardoor ook de aandacht van hen, die naar het moederland terugkeeren, op de annonceerende Zaak gevestigd wordt.
De prijs der Advertentiën is **20 Ct.** per regel; **bij Abonnement aanzienlijk rabat,** terwijl een ADRES-ANNONCE bij wekelijksche plaatsing slechts **f 25** per jaar kost.
PROEFNUMMERS op franco aanvraag gratis verkrijgbaar aan het Bureel* Parkstraat 25, *Den Haag.

De Directeur:
C. A. M. VAN VLIET.